

ЕЛЛЕН Г. УАЙТ

ІСТОРІЯ

МИНУЛЕ СЬОГОДЕННЯ МАЙБУТНЄ

ВИКУПЛЕННЯ

Київ «Джерело життя» 2016
Духовніське видавництво

ББК 86.376
У 13

У 13 Еллен Г. Уайт

Історія викуплення: Еллен Г. Уайт: Пер. з рос. — К.:
Джерело життя, 2016. —128 с.

Книга, ґрунтуючись на біблійних оповідях, розповідає про велику боротьбу, яка триває впродовж кількох тисяч років, між Богом і сатаною за право керувати свідомістю та волею людини і цим визначати її майбутнє. У центрі книги – вістка про викуплення та спасіння людства Ісусом Христом.

Рекомендовано широкому колу читачів.

Зміст

|.....|.....|

—	<i>Розділ 1.</i>	Повстання	5
-			
—	<i>Розділ 2.</i>	Творіння	10
-			
—	<i>Розділ 3.</i>	Трагедія	13
-			
—	<i>Розділ 4.</i>	Рішення	23
-			
—	<i>Розділ 5.</i>	Звільнення	27
—			
—	<i>Розділ 6.</i>	Закон	36
-			
—	<i>Розділ 7.</i>	Викупитель	49
-			
—	<i>Розділ 8.</i>	Жертва	58
-			
—	<i>Розділ 9.</i>	Перемога	75
-			
—	<i>Розділ 10.</i>	Сила	83
—			
—	<i>Розділ 11.</i>	Велике відступництво	89
-			
—	<i>Розділ 12.</i>	Святиня	101
-			
—	<i>Розділ 13.</i>	Визволення	105
-			
—	<i>Розділ 14.</i>	Вирок	114
-			
—	<i>Розділ 15.</i>	Новий початок	124

Передмова

|.|.|.|.|.|.|.|.|.|

Протягом віків люди намагалися знайти сенс життя. Це питання хвилювало багатих та бідних, шляхетних та простих, вчених та малоосвічених. Не раз у процесі історичного розвитку людства виникало відчуття, що цей сенс майже знайдено, проте минав час, і те, що здавалося відповіддю на всі запитання, розсіювалося подібно до ранкового туману під натиском соціальних катастроф і глобальних потрясінь.

Тоді як люди шукають сенс життя у праці, стосунках, емоціях, різноманітних сферах буття, нестихаючим набатом лунає голос Біблії – голос Самого Творця, що закликає до віри, любові та прощення. Святе Письмо показує, що боротьба сил добра і зла, до якої сьогодні залучено людей, завершиться перемогою Бога та тріумфом Його вірних послідовників. Відчуження, ворожнеча й страждання зміняться безмежною радістю та миром. Добро візьме гору над злом, і настане ера нескінченного щастя.

Багатьом важко в це повірити, адже часто цілісну картину історії світу від створення до Другого приходу Христа не видно. Проте Бог не втратив контроль над історією. Він продовжує керувати світом, незважаючи на те, що гріхопадіння людини призвело до стану дисбалансу у світі. Щоб переконатися в цьому, слід оцінити хід історії через призму Біблії.

Читаючи цю книгу, ви зазирнете за лаштунки, побачите невидимі для нашого ока битви за свідомість та розум людини, що точаться між силами добра та зла. Ви не тільки довідаєтеся про зміст земної історії в цілому, але й зрозумієте, як він співвідноситься з вашим життям. Крім того, ми сподіваємося, ви почуєте той самий голос Бога, що лунає як набат, особисто звернений до вас.

Видавці

Розділ 1

|.|.|.|.|.|.|.|.|.|

Повстання

(За основу розділу взято книгу Ісаї 14:12-14; книгу Єзекіїля 28:12-17; Об'явлення 12:7-9).

Перед своїм повстанням Люцифер був на Небі високопоставленим величним ангелом, який поступався славою лише улюбленому Божому Синові. На його обличчі, як і на обличчях інших ангелів, спочивав вираз лагідності й щастя. Чоло його було високим широким, що свідчило про силу інтелекту. Зовнішність Люцифера була досконалою, манери – шляхетними й величними. Його обличчя променіло особливим світлом, що сяяло навколо нього. Це сяйво було яскравішим і прекраснішим за світло, яке оточувало інших ангелів; і все ж Христос, улюблений Син Божий, мав величезну перевагу над усім сонмом ангелів. Він був одне з Отцем ще до створення ангелів. Люцифер заздрив Христові й поступово почав привласнювати владу, котра належала тільки Богові.

Але Христос був визнаний Небесний Владика; Він володів такими ж силою і владою, як і Сам Бог. Люцифер вважав, що він – улюбленець на Небі серед ангелів. Люцифер був високо вшанований, проте це не викликало в нього подяки і хвали Творцеві. Він прагнув того високого становища, яке посідав Сам Бог. Люцифер пишався своєю величчю і знав, що користується пошаною ангелів. Він повинен був виконувати особливу місію. Цей ангел перебував біля Великого Творця, і його особливою мірою осявало невгасиме проміння чудового світла, що оточувало Вічного Бога. Люцифер думав про те, з якими задоволенням і захопленістю ангели корилися його на-

казам. Чи ж не були його шати світлими й прекрасними? Чому ж Христос мав бути вшанований більше за нього?

Люцифер залишив місце безпосередньої присутності Отця невдоволений, сповнений заздрості до Ісуса Христа. Приховуючи свої справжні наміри, зібрав воїнство ангелів. Темою його розмови був він сам. Відчуваючи образ, Люцифер розповів, що Бог віддав перевагу Ісусові, знехтувавши ним. Він повідомив, що відтепер солодкій свободі, якою користувалися ангели, настав кінець. Бо хіба ж над ними не був призначений Правитель, якому віднині вони повинні віддавати рабську пошану?

Люцифер заявив, що скликав їх, аби запевнити: він більше не потерпить такого зазіхання на свої та їхні права, ніколи більше не поклониться Христові, доб'ється для себе тих почесностей, які мали бути віддані йому, і стане командувачем усіх, хто забажає йти за ним і коритися його голосу.

Між ангелами виникла суперечка. Люцифер та його прибічники намагалися змінити правління Боже. Вони були незадоволені й нещасні через те, що не могли досягти Його незбагненну мудрість і зрозуміти, для чого Він звеличив Свого Сина, наділивши Його такою необмеженою силою та владою. Вони повстали проти влади Сина.

...
*Христос —
Син Божий,
Котрий існував
разом з Ним
до створення
ангелів.*
...

Ангели, котрі зберегли вірність, намагалися примирити цього могутнього ангела-бунтівника з волею його Творця. Вони виправдовували те, що Бог наділив честю Христа, і за допомогою вагомих доказів намагалися переконати Люцифера, що пошана до нього тепер не стала меншою, ніж перед тим, як Отець проголосив, якою честю наділив Свого Сина. Вони зрозуміло пояснювали йому, що Христос — Син Божий, Котрий існував разом з Ним до створення ангелів, Ісус завжди стояв по правici Бога, і ніхто раніше не піддавав сумніву Його владу, яку Він застосовував з любов'ю й лагідністю, а виконання усіх Його повелінь було радістю для небожителів.

Вони переконували, що особливе вшанування Христа Отцем у присутності ангелів не принижувало честі, яка до цього часу належала Люциферові. Ангели ридали. Вони із хвилюванням намагалися переконати його відмовитися від нечестивих задумів і підкоритися своєму Творцеві, адже досі всюди панували мир та гармонія. До яких же наслідків може призвести цей розкольніцький, бунтарський дух?

Люцифер відмовився слухати. І тоді він відвернувся від вірних щирих ангелів, засудивши їх як рабів. Вірні Богові ангели з подивом зауважили, що спроби Люцифера підняти повстання мали успіх. Він обіцяв їм нове, краще правління, за якого всі матимуть свободу. Багато ангелів заявили про свій намір визнати Люцифера своїм вождем і головнокомандувачем. Побачивши, що його дії мають успіх, Люцифер тішив себе думкою, що всі ангели перейдуть на його бік, він стане рівним Самому Богові і його владний голос віддаватиме накази усьому небесному воїнству.

І знову вірні ангели застерігали його, говорячи, якими будуть наслідки, якщо він уперто робитиме своє; що Той, Хто створив ангелів, Своєю силою може позбавити їх усієї влади та належним чином покарати за зухвалу бунтівливість. Лишень подумайте: ангел повстав проти Закону Божого — такого ж святого, як і Сам Бог! Вони застерігали бунтівників затулити свої вуха від оманливих слів Люцифера, радили йому і тим, хто перебував під його впливом, прийти до Бога й визнати, що вони завинили, дозволяючи собі навіть у думках піддавати сумніву Його право на владу.

Багато прибічників Люцифера були схильні прислухатися до поради вірних ангелів, розкаятися у своєму незадоволенні і знову увійти в довір'я Отця та Його улюбленого Сина. Тоді великий бунтівник оголосив, що обізнаний із Законом Божим і якщо виявить рабську покірність, то буде позбавлений своїх почесностей. Ніколи більше йому не буде довірене таке високе становище. Він говорив, що всі вони, разом з ним, зайшли надто далеко, аби можна було повернутися назад, що він сміливо зустріне будь-які наслідки, бо ніколи не буде по-рабському поклонятися Божому Синові. Люцифер стверджував, що

Бог їх не простить, і тепер вони повинні відстояти свою свободу, силою здобути те становище й ту владу, яких їм не було надано добровільно.

Вірні ангели негайно поспішили до Сина Божого та розповіли Йому, що відбувалося в середовищі ангелів. У цей час Отець радився зі Своїм улюбленим Сином, аби визначити заходи, за допомогою яких задля благополуччя вірних ангелів зможе бути назавжди скинута привласнена влада сатани. Великий Бог міг би відразу скинути цього архиошуканця з Неба, проте не таким був Його намір. Господь надасть бунтівникові рівну можливість помірятися силою й могутністю з Його Сином та вірними Йому ангелами.

У цій битві кожен ангел обере, на чиєму боці буде, і це стане очевидним для всіх. Було б небезпечно дозволити комусь із тих, хто об'єднався із сатаною у повстанні, залишатися на Небі. Вони засвоїли урок свідомого повстання проти незмінного Божого Закону, а це є невиліковним. Якби Бог вдався до Своєї сили, аби покарати головного бунтівника, то незадоволені ангели не були б виявлені, тому Бог обрав інший шлях; Він бажав ясно показати усьому небесному воїнству Свою справедливість та Свій суд.

ВІЙНА НА НЕБІ. Повстання проти правління Божого було найбільшим злочином. Здавалося, усе Небо прийшло в рух. Ангели вишикувалися в підрозділи; на чолі кожного стояв ангел-командувач. Сатана воював проти Божого Закону через своє честолюбне прагнення до звеличення та небажання підкоритися владі Божого Сина — Великого Командувача Неба.

Усе небесне воїнство було покликане з'явитися перед Отцем, щоб кожний мав змогу висловити власну думку. Сатана безсоромно заявив про своє незадоволення тим, що не йому, а Христові має віддаватися перевага. Він гордо став, наполягаючи на тому, що має бути рівний з Богом, брати участь у Раді Отця та розуміти Його наміри. Добрі ангели ридали, слухаючи заяви і хвалькуваті претензії сатани. Бог оголосив, що бунтівники не повинні

більше залишатися на Небі. Це високе щасливе становище належало їм за умови послуху Законові, даному Богом для регулювання взаємовідносин між розумними істотами. Проте не передбачалося залишати на Небі тих, хто наважиться порушити Його Закон.

Сатана ставав дедалі зухвалішим у своєму повстанні, висловлюючи презирство до Закону Творця, який став для нього нестерпним. Він заявив, що ангели не мають потреби в Законі, їм необхідно надати свободу діяти згідно з власною волею, керуючись якою, вони завжди діятимуть правильно. Він стверджував, що Закон обмежував їхню свободу і що головною метою зайнятої ним позиції було скасування Закону.

Щастя усього сонму ангелів обумовлювалося їхнім повним послухом Законові. Кожному була призначена особлива робота, і доки сатана не підняв повстання, на Небі панували ідеальний порядок і повна гармонія.

Тоді на Небі розпочалася війна. Син Божий, Князь Неба, та Його вірні ангели воювали з архибунтівником і тими, що об'єдналися з ним. Син Божий і святі вірні ангели перемогли, а сатана та його прибічники були вигнані з Неба. Усі небожителі визнали Бога справедливим і вклонилися Йому. На Небі не залишилося і сліду повстання. Там, як і раніше, запанували мир та злагода. Небесні ангели оплакували долю тих, котрі раніше були спільниками їхнього щастя й блаженства. Втрата їх була відчутною на Небі.

Отець мав раду зі Своїм Сином стосовно негайного виконання їхнього задуму щодо створення людини для життя на Землі. Він вирішив піддати випробуванню її вірність, перш ніж визнати її надійною для вічного життя. Якщо вона витримає визначене Богом випробування, то в кінцевому результаті буде рівною з ангелами. Людина користуватиметься прихильністю Бога, спілкуватиметься з ангелами, а вони — з нею. Він не вважав за потрібне позбавити їх можливості виявити непослух.

...
Щастя усього
сонму ангелів
обумовлювалося
їхнім повним
послухом
Законові

...

(За основу розділу взято книгу Буття 1).

Отець і Син узялися за виконання Свого величнього, чудового задуму — створення світу. Земля вийшла з рук Творця надзвичайно прекрасною. На ній простяглися гори, пагорби й рівнини, поміж них — ріки та водоймища. Земля не являла собою одну суцільну рівнину; монотонність пейзажу порушували пагорби й гори, не високі та зубчасті, як зараз, а правильної красивої форми. Не височіли стрімкі голі скелі.

Води рівномірно розподілилися. Пагорби, гори, прекрасні рівнини були прикрашені рослинами, квітами і різноманітними величними деревами, значно більшими й гарнішими за теперішні. Повітря було чистим і здоровим, а Земля нагадувала собою чудовий палац. Ангели споглядали прекрасні дивовижні Божі діла й тішилися ними.

Після того як була створена Земля й усі тварини, Отець і Син виконали Свій намір, який виник ще до падіння сатани, — створити людину за Своїм образом. Вони працювали разом, створюючи Землю й усіх живих істот на ній. А тепер Бог сказав Своему Синові: «Створи-мо людину за образом Нашим».

Адам, який вийшов із рук Свого Творця, був величний на зріст і мав красиву симетричну статуру. Він був більш ніж удвічі вищий за людей, які живуть зараз на Землі, і володів чудовими пропорціями. Риси його були досконалими й прекрасними. Блідість та жовтизна не були властиві

кольору його обличчя; воно пашило щедрим здоровим рум'янцем. Єва не була такого зросту, як Адам, її голова сягала трохи вище його плеча. Вона також мала величну статуру, ідеальну будову тіла і була дуже вродлива.

Хоч усе Боже творіння було досконалим прекрасним і на Землі, яку Бог створив для щастя Адама та Єви, не бракувало нічого, однак Він виявив Свою велику любов до перших людей у тому, що спеціально для них насадив сад.

Частину свого часу вони мали присвячувати прийємним заняттям з догляду за садом, а частина часу призначалася для спілкування з ангелами, котрі відвідували і наставляли їх. Решту часу Адам та Єва проводили в щасливих роздумах. Їхня праця не була втомливою, натомість приносила прийємність та відновлювала сили. Цей прекрасний сад мав стати їхньою домівкою.

У саду Господь насадив різноманітні дерева задля користі й краси. Там росли дерева, що вгиналися під тягарем розкішних плодів, вельми запашних, привабливих на вигляд і приємних на смак, які Бог призначив як їжу для святої пари. Там були прекрасні виноградні лози, що здіймалися вгору, обтяжені плодами, подібних до яких людина не бачила від часу гріхопадження. Гілки прогиналися під вагою плодів, проте не торкалися землі, хоч не мали підпірок. Для Адама і Єви було радісним заняттям направляти ріст гілок виноградної лози, споруджуючи таким чином чудові альтанки, робити собі житла з листя прекрасних дерев та живих гілок, обтяжених запашними плодами.

Земля була зодягнута в прекрасну зелень, прикрашену безліччю різноманітних запашних квітів усіх відтінків. Усе було влаштовано чудово і зі смаком. Посередині саду росло дерево життя, що перевершувало своєю славою всі інші дерева. Його плоди були подібні до яблук із золота і срібла та забезпечували безсмертя. Листя мало цілющі властивості.

«І Бог на Свій
образ людину
створив,
на образ Божий
ї Він створив,
як чоловіка та
жінку створив їх»
(Буття 1:27).

АДАМ І ЄВА В ЕДЕМІ. Свята пара була дуже щасливою в Едемі. Їм була дана необмежена влада над усіма живими істотами. Лев і ягня мирно гралися біля них або ж дрімали біля їхніх ніг. Птахи різноманітного забарвлення й оперення літали серед дерев і квітів біля Адама та Єви, прославляючи свого Творця ніжним співом, відлуння якого розносилося між деревами в милозвучних акордах.

Адам і Єва були зачаровані красою своєї Едемської оселі. Вони були у захваті від цих маленьких співаків, зодягнутих в яскраве і водночас вишукане оперення, котрі співали свої щасливі, радісні пісні. Свята пара приєднувалася до них, підносячи свої голоси в гармонійних піснях любові, хвали й поклоніння Отцеві та Його улюбленому Синові за знаки любові, що оточували їх. Вони усвідомлювали порядок і гармонію у творінні, котрі свідчили про безмежну мудрість і знання.

Перші люди постійно відкривали для себе нову красу та славу своєї Едемської оселі, це наповнювало їхні серця ще більшою любов'ю, а з їхніх уст лунали слова вдячності й пошани до їхнього Творця.

Розділ 3

| | | | | | | | | |

Трагедія

(За основу розділу взято книгу Буття 2:15-17; 3).

Посередині саду, біля дерева життя, росло дерево пізнання добра і зла. Згідно з особливим задумом Бога, це дерево мало бути запорукою послуху, віри й любові Адама та Єви до Творця. Господь звелів нашим прабатькам не їсти від цього дерева і не доторкатися до нього, щоб не померти. Він сказав їм, що вони можуть їсти плоди з усіх дерев у саду, окрім одного, але, якщо скуштують плодів цього дерева, то неодмінно помруть.

Перебуваючи в прекрасному саду, Адам і Єва мали для свого щастя все, що тільки могли забажати. Однак Бог у Своїй премудрості вирішив випробувати їхню вірність, перш ніж визнати їх надійними для вічного життя. Адам і Єва мали користуватися Його прихильністю та спілкуватися з Ним. Проте Бог не помістив зло поза їхньою досяжністю. Сатані було дозволено спокушувати їх. Якби вони витримали це випробування, то назавжди зберегли б прихильність Бога та небесних ангелів.

Сатана був приголомшений своїм новим становищем. Його щастю прийшов кінець. Він дивився на ангелів, котрі, як і він, були колись такими щасливими, але тепер разом з ним вигнані з Неба. До падіння навіть тінь незадоволення не затьмарювала їхнього блаженства. Зараз усе, здавалося, змінилося. Обличчя, які раніше віддзеркалювали образ свого Творця, стали похмурими, з виразом відчаю. Поміж ангелами були незгоди, розбрат та гіркі взаємні обвинувачення. До їхнього повстання

Небо не знало нічого подібного. Тепер сатана споглядав жажливі наслідки свого повстання.

Якби він міг знову стати таким, яким був — чистим, вірним, непорочним, — задля цього він з радістю відмовився б від усяких домагань влади. Однак через своє зухвале повстання сатана був пропащим, без надії на викуплення.

Мало того, він підбурих до повстання й інших ангелів, через що вони опинилися в такому ж безнадійному становищі, що й він. Ці ангели раніше навіть гадки не мали, щоб ставити під сумнів волю Неба або чинити опір Законові Божому, доки він не навіяв їм думки про те, що вони користуватимуться більшими благами, більш високою славою свободою. Ці духи стали буйними через те, що їхні надії не збулися. Замість більших благ ці ангели відчули на собі сумні наслідки непослуху й неповаги до Закону.

САТАНА НАМАГАЄТЬСЯ ПОВЕРНУТИ СВОЄ КОЛИШНЄ СТАНОВИЩЕ. Сатана трепетав, споглядаючи те, що вчинив. На самоті він роздумував над минулим, теперішнім і планами на майбутнє. У нього не було жодної підстави для бунту, і він безнадійно погубив не тільки себе, а й багатьох ангелів, котрі продовжували б щасливо жити на Небі, якби він залишився вірним. Закон Божий міг засуджувати, проте не міг прощати.

Ця велика зміна в становищі Люцифера не викликала в ньому більшої любові до Бога чи до Його мудрого справедливого Закону. Коли сатана остаточно переконався, що для нього немає жодної можливості повернути втрачену Божу милість, він ще з більшою силою виявив свою злобу й ненависть.

Бог знав, що таке рішуче повстання не залишиться без наслідків. Сатана винайде способи, щоб дратувати небесних ангелів та демонструвати презирство до Його влади. Не маючи можливості увійти небесними ворітьми, він чекатиме біля самого входу, щоб дошкуляти ангелам, які входять і виходять, та втягувати їх у суперечки. Сатана прагнучим зруйнувати щастя Адама і Єви. Він намагатиметься підбурити їх до повстання, знаючи, що це викличе сум на Небі.

ЗМОВА ПРОТИ ЛЮДСЬКОЇ РОДИНИ. Послідовники Люцифера згуртувалися навколо нього, і він повідомив їм свої плани відвоювати в Бога шляхетного Адама і його подругу Єву. Якщо якимось чином сатані вдасться оманом схилити їх до непослуху, Бог передбачить певний засіб, за допомогою якого вони зможуть бути прощені, і тоді в нього й усіх бунтівних ангелів з'явиться нагода скористатися разом з людьми Божою милістю.

Якщо ж це не вдасться здійснити, вони зможуть об'єднатися з Адамом і Євою, бо раз порушивши Закон Божий, вони стануть об'єктами Божого гніву, як він сам та його ангели. Учинений переступ поставить Адама та Єву в становище повсталих, і тоді сатана зі своїми ангелами зможуть об'єднатися з ними, щоб заволодіти Едемом та перетворити його на свою домівку. А якщо їм удасться здобути доступ до дерева життя, що росте посередині саду, їхня сила, думали вони, буде рівною силі святих ангелів, і тоді навіть Сам Бог не зможе вигнати їх.

АДАМ І ЄВА ОТРИМАЛИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ. Бог зібрав воїнство ангелів з метою вжити заходів для відвернення загрози зла. На Небесній Раді було вирішено: ангели відвідають Едем і попередять Адама про те, що йому загрожує небезпека з боку ворога.

Ангели розповіли людям сумну історію повстання й падіння сатани. Далі вони ясно сказали їм про те, що дерево пізнання добра і зла, яке знаходилося в саду, мало бути запорукою їхнього послуху й любові до Бога; що високе щасливе становище святих ангелів може бути збережене за умови послуху, і в цьому їхні ситуації подібні, оскільки люди можуть або коритися Законові Божому і бути невимовно щасливими, або ж не коритися, втратити своє високе становище і впасти в безнадійний відчай.

...
Люди можуть
або коритися
Законові Божому
і бути невимовно
щасливими, або
ж не коритися,
втратити своє
високе становище
і впасти в безна-
дійний відчай.
...

Ангели розповіли Адамові та Єві про те, що найбільш звеличений ангел, другий за своїм становищем після Христа, відмовився коритися Законові Божому, призначеному Господом для управління небожителами; що це повстання призвело до війни на Небі, унаслідок чого повстанця було звідти вигнано, а також усіх ангелів, які об'єдналися з ним, піддавши сумніву владу й авторитет Великого Єгови; і що цей бунтівний ворог став тепер ворогом усього, що стосувалося Бога та Його улюбленого Сина.

Ангели сказали їм, що сатана задумав учинити їм зло, і вони повинні остерігатися, оскільки можуть зіткнутися із цим ворогом. Проте він не зможе завдати їм шкоди, поки вони залишаються слухняними Божому повелінню, бо в разі необхідності всі ангели з Неба прийдуть їм на допомогу, перш ніж він зможе заподіяти їм зло. Але якщо люди не послухають повеління Божого, то сатана матиме можливість постійно дошкуляти їм і бентежити їх. Якщо вони стоятимуть непохитно під час перших спроб сатани, то перебуватимуть у такій же безпеці, як і небесні ангели.

А якщо поступляться спокусникові, тоді Той, Хто не пощадив високопоставлених ангелів, не пощадить і їх. Їм доведеться зазнати покарання за свій переступ, бо Закон Божий такий же святий, як і Сам Бог, Котрий вимагає беззастережного послуху від усіх мешканців Неба й Землі.

Ангели застерегли Єву, щоб вона не відлучалася від чоловіка під час своєї роботи, оскільки може зустрітися із цим підступним ворогом. Якщо вони не будуть разом, то перебуватимуть у більшій небезпеці ніж тоді, коли залишатимуться удвох.

Адам і Єва запевнили ангелів, що ніколи не порушать ясного повеління Бога, бо найбільшим задоволенням для них було виконання Його волі.

СПОКУШЕННЯ І ПАДІННЯ. Сатана увійшов у змія, розташувався на дереві пізнання добра і зла та почав, не кваплячись, їсти його плоди.

Виконуючи роботу, Єва, непомітно для себе, уперше віддалилася від свого чоловіка. Усвідомивши це, вона згадала про можливу небезпеку, але відразу подумала, що їй нічого не загрожує, навіть коли вона не залишилася поруч із чоловіком. Єва мала мудрість і силу, щоб розпізнати зло та протистати йому, коли воно надійде. Проти цього застерігали її ангели. Опинившись перед забороненим деревом, Єва почала розглядати його плоди зі змішаним почуттям цікавості й захоплення.

Побачивши, що вони прекрасні, вона почала розмірковувати, чому Бог так рішуче заборонив їсти їх і навіть доторкатися до них. Для сатани з'явилася слушна нагода. Він звернувся до неї так, ніби був здатний вгадати думки: «Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю?» Так мелодійним голосом, приємними лагідними словами він звернувся до здивованої Єви. Вона була вражена, почувши, що змія говорить. Він вихваляв її красу й надзвичайну чарівність, що було приємно для Єви. Але вона була здивована, оскільки знала, що Бог не дав змієві дару мови.

Цікавість Єви зросла. Замість того щоб утекти із цього місця, вона слухала мову змія. Її і на думку не спало, що це міг бути підступний ворог, котрий використав змія як посередника. Це сатана розмовляв із нею, а не змій. Єва була обманута, улещена, запаморочена. Якби вона зустріла статечну особу, котра подібна до ангела або чимось нагадує його, це насторожило б її.

Від цього дивного голосу вона повинна була б поспішити до свого чоловіка й запитати його, чому хтось інший може так вільно звертатися до неї. Проте вона вступила в суперечку зі змієм. Єва відповіла на його запитання: «З плодів дерева раю ми можемо їсти, але з плодів дерева, що в середині раю, – Бог сказав: “Не їжте із нього, і не доторкайтесь до нього, щоб вам не померти”. І сказав змій до жінки: “Умерти –

...
*Сатана спонукує
людей виявляти
непокору Божим
наказам, а потім
примушує вірити,
що вони ступили
в дивовижну сфе-
ру знання. Проте
все це тільки
припущення
й жалюгідна
омана.*
...

не вмерете! Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, і станете ви, немов Боги, знаючі добро й зло».

Сатана намагався нав'язати думку, що, споживши плід із забороненого дерева, вони одержать нове знання вищого рівня, ніж те, якого досягли. Це особливий прийом сатани, який він з великим успіхом застосовує від часу свого падіння, — викликати в людей бажання зазирнути в таємниці Всемогутнього, не задовольняючись тим, що Бог їм відкрив і не дбаючи про послух Його повелінням. Сатана спонукує людей виявляти непокору Божим наказам, а потім примушує вірити, що вони ступили в дивовижну сферу знання. Проте все це тільки припущення й жалюгідна омана.

Не розуміючи того, що відкрите Богом, та нехтуючи Його ясними заповідями, вони прагнуть мудрості, незалежної від Бога, і намагаються збагнути те, що Йому угодно було приховати від смертних істот. Окрилені власними поняттями розвитку, зачаровані своєю марною філософією, люди блукають в опівнічній темряві, далекі від істинного знання. Вони завжди навчаються і ніколи не можуть прийти до пізнання правди.

Волі Божої не було в тому, аби ця безгрішна пара пізнала зло. Господь щедро дав їм добро, приховавши зло. Слова змія видалися Єві мудрими, і вона прийняла його відверте твердження: «Умерти – не вмерете! Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, і станете ви, немов Боги, знаючі добро й зло». Це твердження представляло Бога як обманщика. Сатана зухвало натякав, що Бог обманув їх, аби вони не досягли знання, рівного Його знанню. Бог сказав: «В день їди твоєї від нього ти напевно помреш!». Змій сказав: якщо скуштуєте, «не вмерете».

Спокусник запевнив Єву: як тільки вона скуштує плід, то отримає нове, вище знання, яке зробить її рівною Богові. Він звернув її увагу на самого себе. Сатана заявив, що отримав дар мови завдяки споживанню плодів із забороненого дерева. Він натякнув, що Бог не виконає Свого слова. Це була тільки погроза, аби залякати

їх і не дати можливості досягти вищого блага. Далі він сказав, що люди не можуть померти. Хіба ж вони не їли плодів з дерева життя, котрі дають безсмертя? Сатана сказав, що Бог обманює їх, аби позбавити можливості пізнати вище блаженство і щастя.

Спокусник зірвав плід і дав його Єві. Вона взяла його в руку. «Ось, — сказав спокусник, — вам було заборонено навіть торкатися цих плодів, щоб не померти». Він запевнив, що, з'ївши плід, вона не помре та не вчинить більшого зла, ніж коли лише торкається і тримає його. Єва посмілішала, бо не відчула негайних ознак Божого незадоволення. Вона вважала, що слова спокусника були мудрими і правильними. Єва їла, насолоджуючись плодом. Він видався їй чудовим на смак, і вона уявляла, нібито відчуває в собі дивовижну дію цього плоду.

ЄВА СТАЄ СПОКУСНИЦЕЮ. Тоді Єва почала зривати плоди та їсти їх, їй здавалося, що вона відчуває життєдайну силу нового, високого буття внаслідок дії забороненого плоду. Набравши в руки заборонених плодів, вона вирушила на пошуки свого чоловіка, відчувачи якесь дивне, неприродне збудження. Єва розповіла Адамові про мудрі міркування змія і бажала негайно привести його до дерева пізнання. Вона сказала, що скуштувала плоду й відчула не наближення смерті, натомість приємне збудження. Як тільки Єва виявила непослух, вона стала могутнім посередником у справі гріхопадіння свого чоловіка.

Адам досить добре розумів, що його супутниця порушила єдину заборону, встановлену для випробування їхньої вірності й любові. Єва пояснювала, говорячи: змій запевнив, що вони не помруть, і слова його повинні бути правдивими, бо вона не бачить жодних ознак Божого незадоволення, а має приємне відчуття, котре, на її думку, властиве ангелам.

Адам жалкував, що Єва відлучилася від нього, однак справа була вже зроблена. Він має розлучитися з тією, чие товариство було для нього таким любим. Як він міг зми-

ритися із цим? Його любов до Єви була сильною. У крайньому відчаї він вирішує розділити з нею її долю. Адам усвідомлював, що Єва була частиною його самого, і якщо вона має померти, він помре разом з нею, тому що не міг знести думку про розлуку з нею. Йому бракувало віри в його милостивого великодушного Творця. Адам не подумав, що Бог, Котрий перетворив його із земного пороку на живу гарну істоту і створив йому Єву як подругу життя, міг би знайти їй заміну. Врешті-решт, хіба не можуть слова цього мудрого змія бути правильними? Перед ним стояла Єва, така ж приваблива, вродлива і, на перший погляд, така ж невинна, як і перед цим учинком непослуху. Вона виявляла до нього більш піднесену любов, аніж до свого непослуху, — і це результат дії спожитого плоду. Адам не помічав у ній жодних ознак смерті.

Схопивши плід, він швидко з'їв його, не відчувши відразу, як і Єва, його згубної дії.

СВОБОДА ВИБОРУ ДЛЯ ЛЮДИНИ. Бог дав настанову нашим прабатькам стосовно дерева пізнання, і їм було добре відомо про падіння сатани й небезпеку прислухатися до його пропозицій. Він не позбавив їх права скуштувати заборонений плід. Як морально вільним істотам, Бог дозволив їм вирішувати: або повірити Його Слову, виконувати Його Заповіді й жити, або повірити спокусникові, виявити непослух і загинути.

Ніжна любов, мир, щаслива злагода і блаженство, здається, залишили їх; людей охопило невідоме досі відчуття якоїсь потреби. І тоді вперше у своєму житті вони звернули увагу на свій зовнішній вигляд. Раніше вони не мали на собі одягу: були огорнені світлом, подібно до небесних ангелів. Світло, що оточувало їх, зникло. Аби послабити відчуття втрати й наготи, Адам і Єва зосередили свою увагу на пошуках покрову для тіла, бо як же вони могли з'явитися нагими перед очима Бога й ангелів?

Сатана вельми радів своєму успіхові. Він спокусив жінку не довіряти Богові, сумніватися в Його мудрості й намагатися вникнути в Його премудрі плани. А з її допомогою

він привів до падіння й Адама, який через свою любов до Єви порушив повеління Боже та згрішив разом з нею.

Господь відвідав Адама та Єву й повідомив їх про наслідки їхнього непослуху. Почувши величну ходу Бога, Який наближався, вони намагалися сховатися від Нього — Того, Кого раніше у своїй невинності і святості зустрічали з таким захопленням. «І закликав Господь Бог до Адама, і до нього сказав: “Де ти”»? А той відповів: “Почув я Твій голос у раю — і злякався, бо нагий я, — і сховався”. І промовив Господь: “Хто сказав тобі, що ти нагий? Чи ти не їв з того дерева, що Я звелів був тобі, щоб ти з нього не їв?”»

Господь запитав це не тому, що потребував інформації, натомість аби переконати винувату пару в гріхові. Як це сталося, що ти засоромився і злякався? Адам визнав свій переступ не тому, що розкаявся у своєму великому непослухові, але щоб перекласти відповідальність на Бога: «Жінка, що дав Ти її, щоб зо мною була, вона подала мені з того дерева, — і я їв». Тоді Бог звернувся до жінки: «Що це ти наробила?» Єва відповіла: «Змій спокусив мене, — і я їла».

ПРОКЛЯТТЯ. Тоді Господь звернувся до змія: «За те, що зробив ти оце, то ти проклятіший над усю худобу, і над усю звірину польову! На своїм череві будеш плазувати, і порошок ти їстимеш у всі дні свого життя». Як раніше змій був звеличений понад усіма польовими звірами, так тепер мав стати нижчим від усіх; людина відчуватиме до нього огиду, оскільки він був посередником, через якого діяв сатана. «І до Адама сказав Він: “За те, що ти послушав голосу жінки своєї та їв з того дерева, що Я наказав був тобі, говорячи: “Від нього не їж”, — проклята через тебе земля! Ти в скорботі будеш їсти від неї всі дні свого життя. Тернину й осот вона буде родити тобі, і ти будеш їсти траву польову. У поті свого лиця ти їстимеш хліб, аж поки не вернешся в землю, бо з неї ти взятий. Бо ти порошок, — і до пороку вернешся”».

...
З того часу
людський рід мав
страждати від
сатанинських
спокус. Люди
зазнають
розчарування,
горя, болю і
врешті-решт
смерті.
...

Бог прокляв землю через гріх людей, котрі з'їли від дерева пізнання, та оголосив: «Ти в скорботі будеш їсти від неї всі дні свого життя». Він призначив для них добро, утримавши зло. А тепер оголосив, що вони «будуть їсти від неї», тобто зустрічатимуться зі злом у всі дні свого життя.

З того часу людський рід мав страждати від сатанинських спокус. Адамові було призначено життя постійного тяжкого труда і тривоги замість щасливої радісної праці, якою він досі насолоджувався. Люди зазнають розчарування, горя, болю і врешті-решт смерті. Вони були створені з пороку земного і до цього пороку мають повернутися.

Адамові та Єві було сказано, що їм доведеться залишити свою Едемську домівку. Вони піддалися обманові сатани і повірили його слову, що Бог говорить неправду. Своїм переступом люди відкрили шлях сатані, якому тепер стало легше знайти до них доступ, тому було небезпечно залишати їх в Едемському саду, щоб вони у своєму гріховному стані не наблизилися до дерева життя і не увічніли своє гріхове життя. Наші прабабки благали, щоб їм дозволили залишитися, хоч і визнавали, що втратили будь-яке право на блаженний Едем. Вони обіцяли, що в майбутньому цілковито коритимуться Богові. Першим людям було сказано, що внаслідок свого падіння від непорочності в гріх вони не здобули жодної сили, а навпаки — дуже ослабли. Вони не зберегли своєї чистоти тоді, коли були святими, щасливими й невинними, тому тепер у стані свідомого гріха матимуть значно менше сили залишатися вірними і праведними. Їх переповнювали найгостріший біль та докори сумління. Тепер люди усвідомили, що карою за гріх є смерть.

Ангелам негайно було доручено охороняти шлях до дерева життя. Згідно з ретельно продуманим планом сатани, Адам і Єва мали виявити непослух Богові, зазнати Його незадоволення, а потім скуштувати плід з дерева життя, щоб таким чином увічніти гріхове життя. Проте були послані святі ангели, аби перегородити їм шлях до дерева життя. Навколо цих ангелів спалахували промені світла, подібні до блискучих мечів.

Розділ 4

.....

Рішення

(За основу розділу взято книгу Буття 3:15, 21-24).

Небо сповнилося смутком, коли небожителі дізналися, що людина згрішила, що створений Богом світ буде наповнений смертними істотами, приреченими на страждання, хворобу та смерть, і що для порушника немає жодного порятунку. Усі нащадки Адама повинні померти.

Тоді Ісус повідомив сонм ангелів, що для грішної людини було знайдено шлях визволення. Він розповів, що благав Свого Отця, запропонувавши віддати Своє життя як викуп і прийняти на Себе смертний вирок, щоб через Нього люди могли отримати прощення та через заслуги Його крові й послух Божому Заповіди знайшли прихильність Бога, повернулися до прекрасного саду і споживали плоди від дерева життя.

Ісус відкрив їм План спасіння. Він повідомив їм, що стане між гнівом Свого Отця і винною людиною, понісши на Собі беззаконня та зневагу, проте мало хто прийме Його як Божого Сина. Майже всі зненавидять і відкинуть Його. Він залишить Свою небесну славу, прийде на Землю як людина, упокорить Себе як людина, на власному досвіді зазнає різноманітних спокус, на які наражається людина, аби знати, як допомагати спокушуваним. Врешті-решт, коли Його місія як Учителя буде виконана, Він буде відданий до рук людських та зазнає майже всіх жорстокостей і страждань, до яких сатана і його ангели підбурять нечестивих людей. Христос помре найжорстокішою смертю, повиснувши між небом і землею як вин-

ний грішник. Йому доведеться пережити жакливі години агонії, на котру не зможуть дивитися навіть ангели, тому закриють свої обличчя. Христос зазнає муки не лише тілесної, а й душевної, яку неможливо порівняти із жодними фізичними стражданнями. На Нього буде покладено тягар гріхів усього світу. Христос сказав їм про те, що помер, але воскресне третього дня і вознесеться до Свого Отця, аби заступатися за грішних, заблудлих людей.

ЄДИНИЙ МОЖЛИВИЙ ШЛЯХ СПАСІННЯ. Ангели впали долілиць перед Ісусом. Вони пропонували віддати своє життя. Ісус сказав їм, що Своєю смертю Він спасе багатьох, а життя ангела не може сплатити борг. Тільки Його життя може бути прийняте Отцем як викуп за людину. Після цього Його Отець дасть Йому Царство і велич Царства під усім Небом, і Він володітиме ним повік-віків. Сатана і грішники будуть знищені, щоб уже ніколи не порушували спокою Неба й очищеної Нової Землі.

Ангелам була доручена робота: підійматися на Небо і сходити на Землю, несучи зміцнювальний бальзам від Слави, щоб пом'якшувати страждання Сина Божого та служити Йому. Їхньою роботою буде також охороняти й берегти підданих благодаті від злих ангелів і темряви, котрою сатана постійно намагається оточити їх. Для Бога було неможливо змінити Свій Закон, аби спасти пропащу, загинулу людину, тому Він дозволив Своему Улюбленому Синові померти за переступ людини.

Сатана знову радів зі своїми ангелами з приводу того, що, призвівши людину до гріхопадіння, він зможе позбавити Сина Божого Його високого становища. Він повідомив своїм ангелам: коли Ісус прийме природу грішної людини, він зможе перемогти Його та перешкодити виконанню Плану спасіння.

Покірно, із невимовним сумом Адам і Єва залишили прекрасний сад, де були такими щасливими, доки не виявили непослуху до Божого повеління. Атмосфера змінилася. Вона вже не була постійною, як до їхнього переступу.

Бог одягнув перших людей у шкіряний одяг, щоб захистити від холоду і спеки, які тепер вони відчуватимуть.

НЕЗМІННИЙ БОЖИЙ ЗАКОН. Усе Небо сумувало з приводу непослуху і гріхопадіння Адама та Єви, що накликало Божий гнів на увесь людський рід. Вони були позбавлені спілкування з Богом, приречені на безнадійне страждання й нещастя.

Закон Єгови, підвалина Його правління на Небі й Землі, такий же святий, як і Сам Бог, тому життя ангела не могло бути прийняте Богом як жертва за його порушення. Цей Закон в очах Бога важливіший за святих ангелів навколо Його престолу. Отець не міг скасувати або змінити жодної заповіді Свого Закону, аби пристосувати його до людини в її гріховному стані. Проте Син Божий, Котрий разом з Отцем створив людину, міг здійснити прийнятне для Бога викуплення людини, віддавши Своє життя в жертву та прийнявши на Себе гнів Свого Отця. Ангели повідомили Адамові: оскільки його переступ призвів до смерті й нещастя, життя і безсмертя стануть можливі лише завдяки жертві Ісуса Христа.

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ. Адамові були відкриті майбутні важливі події, починаючи від часу його вигнання з Едему до Потопу і далі, аж до Першого приходу Христа на Землю. Любов Сина Божого до Адама та його нащадків приведе до того, що Він вирішить прийняти людську природу і через Своє приниження піднесе всіх, хто увірує в Нього. Така жертва мала достатню цінність, щоб спасти весь світ, однак небагато людей скористається спасінням, здобутим ціною такої дивовижної жертви. Багато хто не погодиться з умовами, за яких можливо стати спільниками Його великого спасіння. Замість того щоб покаятися й виявити послух, покладаючись вірою на заслуги принесеної жертви, вони віддаватимуть перевагу гріхові й порушенню Божого Закону. Цінність цієї жертви настільки безмежна, що людина, котра скористається нею, стане дорожчою за щире золото.

ЖЕРТВОПРИНЕСЕННЯ. Коли Адам, згідно з особливим Божим повелінням, приніс жертву за гріх, це було для нього надзвичайно болісною церемонією. Своєю рукою він мав відібрати життя, котре міг дати тільки Бог, та принести жертву за гріх. Уперше в житті він став свідком смерті. Дивлячись на стікаючу кров'ю жертву, що мучилася в передсмертній агонії, він повинен був вірою

...

Життя ангела не могло бути прийняте Богом як жертва за порушення Закону.

Проте Син Божий, Котрий разом з Отцем створив людину, міг здійснити прийнятне для Бога викуплення людини, віддавши

Своє життя в жертву та прийнявши на Себе гнів Свого Отця.

...

ном, Бог не міг злити на людину благословень спасіння. Бог — ревнитель честі Свого Закону. Порушення цього Закону призвело до жахливого розділення між Богом і людиною. Адам у своїй невинності був удостоєний спілкування — безпосереднього, вільного, щасливого — зі своїм Творцем. Після його переступу Бог міг спілкуватися з людиною через Христа й ангелів.

споглядати Сина Божого, прообразом Котрого була ця жертва і Котрий мав померти як жертва за людину.

У давнину голова кожної сім'ї вважався начальником і священиком своєї родини. Згодом, коли люди почали множитися на Землі, це урочисте служіння жертвопринесення за народ почали звершувати певні мужі згідно з Божественним призначенням. Кров тварини повинна була асоціюватися у свідомості грішника з кров'ю Сина Божого. Смерть жертви мала свідчити усім, що заплата за гріх — смерть. Приносячи жертву, грішник визнавав власну вину і виявляв свою віру, дивлячись на майбутню велику досконалу жертву Сина Божого, прообразом якої було жертвопринесення тварини. Без примирення, здійсненого Його Си-

Розділ 5

|.....|.....|

Звільнення

(За основу розділу взято книгу Вихід 5-15).

Протягом всієї земної історії у Бога був Свій народ, навіть коли здавалося, що всі люди відійшли від Господа та повстали проти Нього, Енох ходив з Богом, коли більшість звернулася до ідолів. Перед потопом вірний Остаток складався лише з восьми людей — Ноя та його родини. Бог звелів Ноеві збудувати ковчег як прихисток від прийдешнього потопу. Через деякий час Бог закликав Авраама залишити свій дім та йти до Ханаану. Його нащадки, яких почали називати ізраїльтянами, мешкали в Ханаані, доки голод не змусив їх вирушити до Єгипту. Там вони були взяті у рабство. Та Бог не залишив їх. І це дивовижна історія про те, як Господь звільнив людей від єгипетського рабства за багато років до Різдва Христового.

Багато років діти Ізраїлю перебували в єгипетському рабстві. До Єгипту прийшло лише кілька сімей, а тепер вони стали величезною громадою. Перебуваючи в оточенні ідолопоклонства, багато хто з них втратив знання про правдивого Бога й забув Його Закон. Вони об'єдналися з єгиптянами в поклонінні сонцю, місяцю, зіркам, тваринам, а також ідолам — творінню людських рук.

Проте серед євреїв залишалися такі, що берегли знання про істинного Бога, Творця неба й землі. Вірні сумували й у відчаї зверталися до Господа, бажаючи звільнити їх від єгипетського ярма та вивести з Єгипту туди, де б вони могли позбутися ідолопоклонства і згубного впливу язичництва.

Хоч багато ізраїльтян зазнали розтління ідолопоклонством, вірні стояли непохитно. Вони не приховували своєї віри, а відкрито визнавали перед єгиптянами, що служать єдиному істинному Живому Богові. Ці люди перелічували докази існування Бога та Його сили, починаючи від творення світу. Єгиптяни мали можливість познайомитися з вірою євреїв та їхнім Богом. Вони намагалися звести вірних поклонників правдивого Бога і драгувалися, коли ані погрозами, ані обіцянкою нагороди чи жорстоким поводженням не могли домогтися свого.

Два останні фараони, котрі царювали на престолі Єгипту, були тиранами, що жорстоко поводитися з євреями. Старійшини Ізраїлю намагалися надихати ослабну віру ізраїльтян, посилаючись на дані Авраамові обітниця та пророчі слова Йосипа про визволення з Єгипту, сказані ним перед смертю. Дехто слухав і вірував, інші дивилися на своє сумне становище без жодної надії.

Фараон хвалькувато говорив, що хотів би бачити, як Бог євреїв звільнить їх із його рук. Такі слова позбавляли надії багатьох дітей Ізраїлю. Їм здавалося, що все буде саме так, як говорили цар і його радники. Євреї знали, що з ними поведуться як з рабами, а вони мусять зносити весь тягар гніту, який їхні наглядачі й правителі можуть покласти на них. На їхніх дітей чоловічої статі полювали й убивали їх. Власне життя було тягарем для євреїв, а вони вірили в Бога Небесного та поклонялися Йому.

Тоді євреї порівнювали своє становище зі становищем єгиптян, які зовсім не вірили в Живого Бога, Який має силу спасати або губити. Одні з них поклонялися ідолам, зображенням з дерева й каменю, інші — сонцю, місяцю й зіркам, проте вони процвітали, були багатими. І деякі євреї думали: якби Бог був над усіма богами, Він не залишив би їх рабами ідолопоклонників.

...
Настав призначений Богом час, коли Він мав відповісти на молитви Свого пригнобленого народу та вивести його з Єгипту з такими могутніми проявами Своєї сили.

Настав призначений Богом час, коли Він мав відповісти на молитви Свого пригнобленого народу та вивести його з Єгипту з такими могутніми проявами Своєї сили, що єгиптяни змушені будуть визнати, що Бог євреїв, Якого вони зневажали, був понад усіма богами. Тепер Він покарає їх за їхнє ідолопоклонство і за те, що вони гордо вихвалялися милостями, котрі були даровані їм бездушними богами. Бог прославить Своє Ім'я, щоб інші народи почули про Його силу, затремтіли від Його могутніх діл, а Його народ, ставши свідком Божих чудес, повністю залишив своє ідолопоклонство і став поклонятися Йому в чистоті серця.

За допомогою визволення Ізраїлю з Єгипту Бог ясно показав перед усіма єгиптянами особливу милість до Свого народу. Бог уважав за потрібне звершити Свої суди над фараоном, аби із цього сумного досвіду, оскільки його не можна було переконати інакше, він пізнав, що Божя сила перевершує всі інші. Перед усіма народами Бог продемонструє наочний доказ Своєї Божественної сили і справедливості, щоб Його Ім'я було сповіщене по всій Землі. Згідно з наміром Бога ці прояви сили мали зміцнити віру Його народу, щоб і їхні нащадки незмінно поклонялися тільки Тому, Хто задля них милостиво здійснив такі чудеса.

Після того як фараон почав вимагати від народу виготовляти цеглу і самим добувати соломку, Мойсей заявив йому, що Бог, про Котрого той сказав, що ніби не знає Його, примусить фараона поступитися Його вимогам і визнати Його владу як найвищого Владики.

КАРИ. Чудо перетворення жезла на змія, а води в річці на кров не зворушило кам'яне серце фараона, а тільки збільшило його ненависть до ізраїльтян. Споглядаючи дії чарівників, він повірив, що ці чудеса були звершені за допомогою чаклунства, проте отримав переконливий доказ, що це не так, коли була призупинена кара на шістьох жаб. Бог міг би зробити так, що вони зникли б і в одну мить перетворилися на порох, проте Він

не вчинив цього, аби цар та єгиптяни не сказали, що це результат магічних дій, на зразок тих, що чинять чарівники. Жаби вимерли, після чого їх було зібрано в купи. Їхні тіла були в них перед очима, занечищуючи повітря. Таким чином цар і весь Єгипет отримали докази, яких не могли спростувати своєю марною філософією, а саме: це не чари, а суд Бога Небесного.

Чарівники не могли створити вошей. Господь не дозволив навіть, аби в них чи єгиптян склалося враження, ніби вони можуть викликати кару нашестя вошей. Він позбавив фараона будь-якого вибачення за невір'я. Бог примусив навіть самих чарівників визнати: «Це перст Божий!».

Наступною карою був рій мух. Це були не такі мухи, які невинно докучають нам у певні пори року; мухи, що заповнили Єгипет, були великими й отруйними. Їхній укукус був дуже болючий для людей і тварин. Бог відокремив Свій народ від єгиптян і не дозволив мухам з'являтися на їхній території. Далі Господь послав кару моровиці на худобу єгиптян, водночас зберігши худобу євреїв, так що жодна тварина в них не померла. Наступною карою були нариви на людях та тваринах, і навіть чарівники не змогли вберегтися від неї. Тоді Господь наслав на Єгипет град, змішаний з вогнем, що супроводжувався блискавками і громом. Час кожної кари вказувався наперед, аби про неї не говорили як про випадковість. Господь показав єгиптянам, що вся Земля перебувала під владою Бога євреїв; що грім, град і буря підкоряються Його голосу. Фараон, гордий цар, котрий одного разу запитав: «Хто Господь, що послухаюсь слова Його, щоб відпустити Ізраїля?» — упокорився і сказав: «Згрішив я тим разом! Господь справедливий, а я та народ мій несправедливі!». Він благав Мойсея заступитися за нього перед Богом, аби припинилися жахливі блискавки та грім.

Далі Господь послав жахливу кару — сарану. Цар волів краще приймати кари, ніж покоритися Богові. Без жалю дивився він на те, як над усім царством звершувалися страхітливі надприродні суди. Потім Господь послав темряву на Єгипет. Люди не тільки були позбавлені

світла, а й повітря стало таким задушливим, що було важко дихати, однак у євреїв повітря залишалося чистим, а в їхніх оселях було світло.

Бог навів ще одну жахливу кару на Єгипет; вона була тяжчою за всі попередні. Саме цар та язичницькі жерці до останнього опиралися проханням Мойсея.

Народ бажав, щоб євреям дозволили залишити Єгипет. Мойсей розповів фараонові та єгипетському народові, а також ізраїльтянам про те, який характер і наслідки матиме остання кара. Тієї ночі, такої жахливої для єгиптян і такої славної для народу Божого, було встановлено урочистий обряд Пасхи.

Єгипетському цареві й гордому язичницькому народові було дуже важко поступитися вимогам Небесного Бога. Дуже повільно цар Єгипту йшов на поступки.

Кожна наступна кара була більш відчутною і суворою за попередню, а ця остання мала стати найжахливішою за всі. Проте гордий цар був вельми розлючений та не впокорився. Побачивши здійснювані євреями великі приготування до тієї страхітливої ночі, єгиптяни глузували із крові, котрою були помічені їхні одвірки.

Діти Ізраїлю дотримувалися даних Богом вказівок, і в той час, як ангел смерті проходив серед єгиптян від одного дому до іншого, усі вони були готові вирушити в дорогу й чекали, коли непокірний цар та його великі мужі віддадуть наказ про це.

«І сталося в половині ночі, і вдарив Господь в єгипетським краї кожного перворідного, від перворідного фараона, що сидить на своїм престолі, аж до перворідного полоненого, що у в'язничному домі, і кожного перворідного худоби. І встав фараон уночі, він та всі раби його, та весь Єгипет. І знявся великий зойк в Єгипті, бо не було дому, щоб не було там померлого!.. І покликав фараон Мойсея та Аарона вночі, та й сказав: “Устаньте, вийдіть з-посеред народу мого, — і ви, і сини Ізраїлеві. І йдіть, служіть Господеві, як ви казали!

...
Тієї ночі, такої жахливої для єгиптян і такої славної для народу Божого, було встановлено урочистий обряд Пасхи.

...

І дрібну вашу худобу, і худобу вашу велику візьміть, як ви казали, та й ідіть. І поблагословіть і мене!» І квапили єгиптяни народ той, щоб спішно відпустити їх із краю, бо казали: «Усі ми помремо!»».

«І поніс той народ тісто своє, поки воно вкисло, діжки свої, зав'язані в їхні одежі, на плечах своїх. І Ізраїлеві сини вчинили за словом Мойсеевим, і позичили від єгиптян посуд срібний і посуд золотий та шати. А Господь дав милість тому народові в очах Єгипту, – і вони позичили – і забрали здобич від Єгипту».

Господь відкрив це Авраамові майже за чотириста років до того, як це виконалося. «І промовив Господь до Аврама: “Добре знай, що потомство твоє буде приходитьком в землі не своїй. І будуть служити вони, і будуть їх мучити чотири сотні літ. Але народ, якому служити вони будуть, Я засуджу; та вони потім вийдуть з великим маєтком”» (Буття 15:13, 14).

«Багато різного люду піднялися з ними, і дрібна худоба й велика худоба, маєток дуже великий». Діти Ізраїлю вийшли з Єгипту зі своїм майном, яке не належало фараонові, бо вони ніколи не продавали себе йому. Яків та його сини прийшли до Єгипту зі своїми отарами й худобою. Діти Ізраїлю стали вельми численними, їхні отари й череди дуже збільшилися. Бог звершував суд над єгиптянами, посилаючи на них карі і змушуючи їх квапити Його народ вийти з Єгипту з усім його майном.

ВОГНЕННИЙ СТОВП. «І вони рушили з Суккоту, і розтаборилися в Етам, на границі пустині. А Господь ішов перед ними вдень у стовпі хмари, щоб провадити їх дорогою, а вночі в стовпі огню, щоб світити їм, щоб ішли вдень та вночі. Не відступав удень стовп хмари тієї, а вночі стовп огню з-перед обличчя народу!».

Через кілька днів після виходу євреїв з Єгипту єгиптяни сказали фараонові, що ті повтікали і вже ніколи не повернуться, аби служити йому. Вони журилися, що дозволили ізраїльтянам піти з Єгипту. Залишитися без їхнього служіння було для них дуже великою втратою і єгиптяни

жалкували, що погодилися відпустити їх. Незважаючи на всі страждання, яких єгиптяни зазнали через Божі суди, вони були настільки запеклими з причини свого постійного опору, що вирішили переслідувати дітей Ізраїлю та силою повернути їх до Єгипту. Цар, узявши величезне військо та шістьсот колісниць, вирушив у погоню за ними і наздогнав їх біля моря, де вони стояли табором.

«І звели Ізраїлеві сини свої очі, аж ось єгиптяни жечуться за ними! І дуже злякались вони... І кликали Ізраїлеві сини до Господа, а Мойсееві дорікали: “Чи через те, що не було гробів в Єгипті, ти забрав нас умирати в пустині? Що це вчинив ти нам, щоб вивести нас із Єгипту? Чи це не те саме ми говорили до тебе в Єгипті, кажучи: Позостав нас, і нехай ми робимо Єгиптові! Бо ліпше нам рабство Єгиптові, аніж помирати нам у пустині!” І сказав Мойсей до народу: “Не бійтеся! Стійте, і побачите спасіння Господа, що вчинить вам сьогодні. Бо єгиптян, яких бачите сьогодні, більше не побачите їх уже повіки! Господь буде воювати за вас, а ви мовчіть!”».

ВИЗВОЛЕННЯ БІЛЯ ЧЕРВОНОГО МОРЯ. «І промовив Господь до Мойсея: “Що ти до Мене кличеш? Говори до синів Ізраїлевих, нехай рушають! А ти підійми свою палицю, і простягни руку свою на море і розітни його, – і нехай увійдуть Ізраїлеві сини в середину моря, на суходіл». Бог бажав, аби Мойсей зрозумів, що Він діятиме для Свого народу – їхня скрута буде для Нього сприятливою можливістю. Коли вони відійдуть на максимально можливу відстань, Мойсей має звеліти їм іти вперед, щоб він міг скористатися даним йому Богом жезлом та розділити води.

«А Я, – ось Я вчиню запеклим серце єгиптянам, і вони ввійдуть за ними. І буду Я прославлений через фараона, і через усе його військо, і че-

...
Бог явив Свою силу, щоб випробувати Свій народ, чи будуть вони довіряти Йому після того, як Він дав їм такі знаки Своєї турботи й любові до них, та щоб докорити їм за їхнє невір'я і нарікання.
 ...

рез колесниці його, і через комонників його. І пізнають єгиптяни, що Я – Господь, коли буду Я прославлений через фараона, і через колесниці його, і через комонників його! І рушив Ангол Божий, що йшов перед Ізраїльським табором, і пішов за ними; і рушив стовп хмари перед ними, і став за ними, і ввійшов він у середину між табір Єгипту й між табір Ізраїлів. І була та хмара і темрява для Єгипту, а ніч розсвітив він для Ізраїля. І не зближався один до одного цілу ніч».

Єгиптяни не могли бачити євреїв, тому що перед ними була густа хмара темряви, котра водночас була світлом для ізраїльтян. Таким чином Бог явив Свою силу, щоб випробувати Свій народ, чи будуть вони довіряти Йому після того, як Він дав їм такі знаки Своєї турботи й любові до них, та щоб докорити їм за їхнє невір'я і нарікання.

«І простяг Мойсей руку свою на море, – і Господь гнав море сильним східнім вітром цілу ніч, і зробив море суходолом, – і розступилася вода. І ввійшли Ізраїлеві сини в середину моря, як на суходіл, а море було для них муром із правиці їхньої та з лівиці їхньої».

Води піднялися і стали як застигли стіни з обох боків, у той час як Ізраїль проходив серединою моря по сухій землі.

Єгипетське військо торжествувало тієї ночі, вважаючи, що діти Ізраїлю знову були в їхній владі. Вони вважали, що у євреїв немає можливості врятуватися, адже перед ними простягалось Червоне море, а позаду них було велике єгипетське військо. Уранці єгиптяни підійшли до моря, і ось — перед ними суха дорога, води розійшлися і стоять як стіни з обох боків, а діти Ізраїлю перебувають вже на середині моря, ідучи по сухій землі. Деякий час єгиптяни вичікували, вирішуючи, як краще вчинити. Вони були розчаровані й сердиті через те, що для євреїв, котрі, як вони вважали з усією певністю, були майже у їхніх руках, несподівано відкрилася дорога через море. Єгиптяни вирішили погнатися за ними.

«А єгиптяни гналися, і ввійшли за ними всі фараонові коні й колесниці його, та його комонники до середини

моря. І сталося за ранньої сторожі, і поглянув Господь на єгипетський табір у стовпі огня й хмари, та й привів у замішання єгипетський табір. І поскидав колеса з колесниць його, і вчинив, що йому було тяжко ходити. І єгиптяни сказали: “Утікаймо від ізраїльтян, бо Господь воює за них з Єгиптом!”»

Єгиптяни насмілилися ступити на дорогу, яку Бог приготував для Свого народу, та ангели Божі пройшли через їхнє військо і поздймали колеса з їхніх колісниць. Їх спіткала кара. Просування було дуже повільним, і вони почали непокоїтися. Єгиптяни пам'ятали суди, котрі Бог євреїв звершував над ними в Єгипті, аби примусити відпустити Ізраїль, і подумали, що Бог може віддати їх усіх в руки ізраїльтян. Вирішивши, що Бог воює за ізраїльтян, і дуже злякавшись, вони повернули назад, щоб утекти від них, коли «промовив Господь до Мойсея: “Простягни свою руку на море, і нехай вернеться вода на єгиптян, на їхні колесниці й на комонників їхніх”».

«І простяг Мойсей руку свою на море, – і море вернулося, коли настав ранок, до сили своєї, а єгиптяни втікали навпроти нього. І кинув Господь єгиптян у середину моря! І вернулась вода, і позакривала колесниці та комонників усьому фараоновому військові, що ввійшло за ними в море. Ані жоден із них не залишився! А Ізраїлеві сини йшли суходолом у середині моря, а море було для них муром із правиці їхньої та з лівиці їхньої. І визволив Господь того дня Ізраїля з єгипетської руки. І бачив Ізраїль мертвих єгиптян на березі моря. І побачив Ізраїль сильну руку, яку виявив Господь у Єгипті, – і став боюватися той народ Господа! І ввірував він у Господа, та в Мойсея, раба Його».

Ставши свідками того, як Бог чудодійним чином знищив єгиптян, євреї об'єдналися в натхненній пісні красномовної хвали й подяки.

Розділ 6

Закон

(За основу розділу взято Вихід 19, 20, 25-40).

Божий закон проголошений. Давши народові такі докази Своєї сили, Господь сказав, Хто Він є:

«Хай не буде тобі інших богів передо Мною!»

«Не роби собі різьби і всякої подоби з того, що на небі вгорі, і що на землі долі, і що в воді під землею. Не вклоняйся їм і не служи їм, бо Я – Господь, Бог твій, Бог заздрісний, що карає за провину батьків на синах, на третіх і на четвертих поколіннях тих, хто ненавидить Мене, і що чинить милість тисячам поколінь тих, хто любить Мене, і хто держиться Моїх заповідей».

«Не призывай Імення Господа, Бога твого, надаремно, бо не помилує Господь того, хто призиватиме Його Імення надаремно».

«Пам'ятай день суботній, щоб святити його! Шість день працєю і роби всю працю свою, а день сьомий – субота для Господа, Бога твого: не роби жодної праці ти й син твій, та дочка твоя, раб твій та невольниця твоя, і худоба твоя, і прихोцько твій, що в брамах твоїх. Бо шість день творив Господь небо та землю, море та все, що в них, а дня сьомого спочив, тому поблагословив Господь день суботній і освятив його».

«Шануй свого батька та матір свою, щоб довгі були твої дні на землі, яку Господь, Бог твій, дає тобі!»

«Не вбивай!».

«Не чини перелюбу!».

«Не кради!».

«Не свідкуй неправдиво на свого ближнього!».

«Не жадай дому ближнього свого, не жадай жони ближнього свого, ані раба його, ані невольниці його, ані вола його, ані осла його, ані всього, що ближнього твого!».

Перша і друга заповіді, проголошені Єговою, застерігали від ідолопоклонства, яке заводить людей далеко в гріх і непокору та закінчується принесенням людських жертв. Бог бажав уберегти народ від найменших спроб чинити ці гидоти. Перші чотири заповіді були дані, щоб показати людям їхній обов'язок щодо Бога. Четверта заповідь є з'єднувальною ланкою між великим Богом і людиною. Субота особливим чином була дана для добра людини і прославлення Бога. Останні шість заповідей указують на обов'язок людини щодо її ближніх.

Субота повинна була назавжди стати ознакою між Богом і Його народом. Це мало виявлятися таким чином: усі, хто дотримується суботи, свідчать цим, що поклоняються Живому Богові, Творцеві неба й землі. Субота мала бути ознакою між Богом і Його народом доти, доки в Нього будуть на Землі люди, що служать Йому.

«І весь народ бачив та чув громи та полум'я, і голос сурми, і гору димлячу. І побачив народ, – і всі тремтіли та й поставали здалека. І сказали вони до Мойсея: “Говори з нами ти, і ми послухаємо, а нехай не говорить із нами Бог, щоб ми не повмирали”. І промовив Мойсей до народу: “Не бійтеся, бо Бог прибув для випробування вас, і щоб страх Його був на ваших обличчях, щоб ви не грішили”».

«І став народ здалека, а Мойсей підійшов до мороку, де був Бог. І промовив Господь до Мойсея: “Отак скажеш до Ізраїлевих синів: Ви бачили, що Я говорив з вами з небес”».

Велична присутність Бога на Синаї, викликане Його присутністю тремтіння землі, жажливі блискавки і громи, що супроводжували ці відвідини Бога, викликали в людей такий страх і пошану до Його священної величі, що

...
Субота особливим
чином була дана
для добра людини
і прославлення
Бога.
...

вони інстинктивно відступили від страхітливої присутності Бога, аби їм можна було витримати Його грізну славу.

НЕБЕЗПЕКА ІДОЛОПОКЛОНСТВА. І знову Бог бажав уберегти дітей Ізраїлю від ідолопоклонства. Він сказав їм: «Не будете робити при Мені богів із срібла, і богів із золота не будете робити собі». Їм загрожувала небезпека наслідувати приклад єгиптян і робити собі кумирів, які представляли б Бога.

Бог бажав, щоб Його народ розумів: лише Він має бути об'єктом їхнього поклоніння; і коли вони переможуть навколишні язичницькі народи, то не повинні зберігати жодного ідола, яким ті поклонялися, натомість цілковито знищити їх. Чимало язичницьких божеств коштували дуже дорого, були гарно й майстерно виготовлені, що могло спокусити тих, хто був свідком такого поширеного в Єгипті поклоніння ідолам, ставитися до цих бездушних предметів навіть з деякою пошаною. Господь бажав, аби Його народ знав, що саме через ідолопоклонство

...
Бог бажав, щоб
Його народ розу-
мів: лише Він має
бути об'єктом їх-
нього поклоніння.

цих народів, яке призвело їх до всякого нечестя, Він використає ізраїльтян як Своє знаряддя для їх покарання та знищення їхніх богів.

Після того як Мойсей отримав від Господа постанови і записав їх для народу, а також обітници за умови послуху, Господь сказав до нього: «А до Мойсея сказав Він: “Вийди до Господа ти й Аарон, Надав та Авігу, та сімдесят із Ізраїлевих старших, і вклоніться здалека. А Мойсей нехай підійде до Господа сам, а вони не підійдуть. А народ з ним не вийде”. І прибув Мойсей, та й оповів народові всі Господні слова та всі закони. І ввесь народ відповів одногласно, та й сказали: “Усе, про що говорив Господь, зробимо!”» (Вихід 24:1-3).

Мойсей записав не Десять Заповідей, а постанови, дані Богом, щоб вони їх виконували, та обітници за умови, що вони слухатимуться Його. Він прочитав це народові, і вони пообіцяли виконати все, що сказав Господь.

Тоді Мойсей записав їхню урочисту обіцянку в книгу і приніс жертву Богові за народ.

«І взяв він книгу заповіту, та й відчитав вголос народові. А вони сказали: “Усе, що говорив Господь, зробимо й послухаємо!” І взяв Мойсей тієї крові, і покропив на народ, та й сказав: “Оце кров заповіту, що Господь уклав із вами про всі оці речі!”» (Вихід 24:7, 8).

БОЖИЙ ВІЧНИЙ ЗАКОН. Закон Божий існував ще до того, як була створена людина. Ангели керувалися ним. Сатана впав через те, що порушив принципи правління Божого. Створивши Адама та Єву, Бог сповістив їм Свій Закон. Тоді він не був написаний, а був сповіщений їм Єговою.

Субота, про яку згадується в четвертій заповіді, була запроваджена в Едемі. Після того як Бог створив світ і людину на Землі, Він створив для людини суботу. Після гріхопадіння Адама з Божого Закону не було усунуто нічого. Принципи, викладені в Десятьох Заповідях, існували до гріхопадіння, і їхній характер відповідав безгрішному стану святих істот. Після гріхопадіння принципи, викладені в цих постановах, не зазнали зміни, однак були дані додаткові постанови, з урахуванням стану людини після гріхопадіння.

...
Закон Божий
існував ще до
того, як була
створена
людина.

Тоді була запроваджена система, що вимагала жертвоприношення тварин, аби грішна людина пам'ятала те, у чому сатана примусив засумніватися Єву, — покаранням за непослух є смерть. Через порушення Божого Закону виникла необхідність у смерті Христа як жертви, щоб дати людині можливість уникнути покарання і водночас зберегти честь Божого Закону. Система жертвоприношень мала навчити людину покори, з огляду на її гріховний стан привести до покаяння й віри в Бога, Котрий Єдиний через обіцяного Викупителя прощає порушення Свого Закону, які траплялися в минулому. Якби Божий Закон не був порушений, то ніколи не було б смерті й

необхідності в додаткових постановах, які враховували стан людини після гріхопадіння.

Адам навчав своїх нащадків Закону Божого; цей Закон передавався вірним упродовж наступних поколінь. Постійне порушення Божого Закону накликало потоп на Землю. Закону дотримувалися Ной і його сім'я, які завдяки своєму праведному життю були спасенні в ковчезі Божим чудом. Ной навчав своїх нащадків Десятьох Заповідей. Починаючи від Адама, Господь зберігав для Себе народ, у серцях якого був Його Закон. Він говорить про Авраама: «Авраам послухав Мого голосу, і виконував те, що виконувати Я звелів: заповіді Мої, постанови й закони Мої» (Буття 26:5).

Господь з'явився Авраамові і сказав: «Я Бог Всемогутній! Ходи перед лицем Моїм, і будь непорочний! І дам Я Свого заповіта поміж Мною та поміж тобою, і дуже-дуже розмножу тебе» (Буття 17:1, 2). «І Я складу заповіта Свого поміж Мною та поміж тобою, і поміж твоїм потомством по тобі на їхні покоління на вічний заповіт, що буду Я Богом для тебе й для нащадків твоїх по тобі» (Буття 17:7).

Тоді Господь зажадав від Авраама та його насіння обрізання, що являло собою відтинання крайньої плоти на знак того, що Бог відтяв та відокремив їх від усіх народів як Свій особливий скарб. За допомогою цього символу вони урочисто обіцяли не вступати в шлюбні відносини з іншими народами, інакше втратили б своє благоговіння перед Богом і Його святим Законом, зробившись як навколишні народи-ідолопоклонники.

Здійснюючи обрізання, нащадки Авраама урочисто погоджувалися виконувати зі свого боку умови заповіту, укладеного з Авраамом, тобто відокремитися від усіх народів і бути досконалими. Якби вони відмежувалися від інших народів, то не були б спокушені впасти в ідолопоклонство. Живучи відокремлено від інших народів, вони не відчували б великої спокуси брати участь у їхніх гріховних учинках та повставати проти Бога. Змішуючись з навколишніми народами, нащадки Авраама великою

мірою втратили свою унікальність і святість. Аби покарати їх, Господь навів на їхній край голод, що змусило їх задля збереження власного життя піти до Єгипту. Проте через Свій заповіт з Авраамом Бог не покинув їх напризволяще в Єгипті. Він допустив їм бути пригнобленими єгиптянами, щоб у своєму нещасті вони звернулися до Нього, обрали Його милостиве праведне керівництво та слухалися Його повелінь.

До Єгипту увійшло лише кілька родин. Вони стали численним народом. Деякі старанно навчали своїх дітей Закону Божого, проте чимало ізраїльтян бачили в Єгипті так багато ідолопоклонства, що не мали чіткого уявлення щодо принципів Божого Закону. Ті, хто боявся Бога, кликали до Нього в душевних муках, прохаючи знищити важке ярмо рабства й вивести їх із краю полону, аби вони могли вільно служити Йому. Бог почув їхні благання і поставив Мойсея як Своє знаряддя у справі визволення Його народу. Після того як ізраїльтяни залишили Єгипет і води Червоного моря розділилися перед ними, Господь випробував їх, аби побачити, чи довірятимуть вони Тому, Хто вивів їх, — народ з-поміж іншого народу за допомогою ознак, випробувань і чудес. Однак вони не витримали випробування. Ізраїльтяни нарікали на Бога через те, що зустрічали труднощі на своєму шляху і бажали знову повернутися до Єгипту.

ЗАПИСАНИЙ НА КАМ'ЯНИХ ТАБЛИЦЯХ. Аби ізраїльтяни не мали причини для вибачення, Господь Сам вирішив зійти на Синай, оповитий славою, в оточенні Своїх ангелів та найвеличнішим і найурочистішим чином проголосив Свій Закон — Десять Заповідей. Викласти їх Він не довірив нікому, навіть Своїм ангелам, натомість на повний голос привселюдно проголосив Свій Закон. Навіть тоді Бог не довірив їх недовговічній пам'яті людей, схильних забувати Його вимоги, а написав їх власним святим перстом на кам'яних таблицях. Господь бажав запобігти будь-якій можливості змішувати Його святі постанови з людськими традиціями та звичаями.

Тоді Господь ще більше наблизився до Свого народу, такого схильного помилятися. Він не просто дав їм Десять Заповідей, а звелів Мойсееві записати постанови й закони, котрі дасть як більш докладні вказівки щодо Своїх повелінь, оберігаючи тим самим Десять Заповідей, закарбованих Ним на кам'яних таблицях. Ці конкретні вказівки й вимоги були дані з метою привести грішну людину до послуху моральному Законові, який вона схильна порушувати.

Якби людина виконувала Божий Закон, як він був даний Адамові після його гріхопадіння і якого дотримувався Ной у ковчезі та виконував Авраам, тоді не виникло б необхідності в обряді обрізання. І якби нащадки Авраама дотримувалися заповіту, знаком, або клятвою, котрого було обрізання, вони ніколи б не впали в ідолопоклонство, ніколи не опинилися б у Єгипті. Тоді не було б необхідності в тому, аби Бог проголосив Свій Закон із Синаю, закарбував його на кам'яних таблицях та оберігав за допомогою вказівок, що містяться в поставах і законах Мойсея.

ПОСТАНОВИ Й ЗАКОНИ. Мойсей записав постанови й закони, які почув з Божих уст, коли був з Ним на горі. Якби Божий народ слухався принципів, викладених у Десяти Заповідях, не було б необхідності в цих специфічних указівках, даних Мойсееві й записаних ним у книгу, стосовно їхнього обов'язку перед Богом та одне перед одним. Дані Господом Мойсееві вказівки щодо обов'язку Його народу одне перед одним та перед чужинцем — це спрощений і конкретизований виклад принципів Десяти Заповідей з метою запобігання їх неправильного розуміння.

...
Жертвоприношення провіщали жертву Христа — непорочного Агнца.

...
Господь дав Мойсееві ясні вказівки щодо церемоніального жертвоприношення, котре мало припинитися зі смертю Христа. Жертвоприношення провіщали жертву Христа — непорочного Агнца.

Уперше Господь запровадив систему жертвоприношень після гріхопадіння Адама, котрий навчав своїх нащадків її принципів. Ця система була спотворена людьми, що жили перед потопом, а згодом і тими, котрі відокремилися від вірних послідовників Бога та взялися за спорудження Вавилонської вежі. Вони приносили жертви своїм рукотворним богам, а не Богові Небесному. Ці люди робили це не тому, що вірили в грядущого Викупителя, а тому, що бажали вмилювати своїх богів численними жертвоприношеннями тварин на своїх опоганених ідолоських жертовниках. Забобони привели їх до марнотратства. Вони навчали людей: чим цінніша жертва, тим більше задоволення вона принесе їхнім ідолоським богам, тим більшими будуть добробут і багатство їхнього народу. Тому часто бездушним ідолам приносилися людські жертви. Ці народи мали надзвичайно жорстокі закони й правила, що регулювали їхнє життя. Такі закони склалися тими, чий серця не були пом'якшені благодаттю; залишаючи поза увагою найогидніші злочини, можновладці суворо карали за найменшу провину.

Саме це мав на увазі Мойсей, говорячи до Ізраїлю: «Дивіться, — навчив я вас постанов та законів, як наказав мені Господь, Бог мій, чинити так серед того Краю, куди ви входите, щоб посісти його. Бережіть, і виконуйте їх, бо це мудрість ваша та ваш розум на очах народів, що вислухають усіх постанов тих та й скажуть: Тільки він мудрий та розумний народ, цей великий люд! Бо хто інший такий великий народ, що мав би богів, таких йому близьких, як Господь, Бог наш, кожного разу, як ми кличемо до Нього? І хто інший такий великий народ, що має постанови й закони такі справедливі, як увесь той Закон, що я даю перед вами сьогодні?» (Повторення Закону 4:5-8).

СВЯТИЛИЩЕ. Скинія була виготовлена відповідно до Божого повеління. Господь обрав мужів, наділивши їх більш ніж природними здібностями для виконання цієї надзвичайно майстерної роботи. Ані Мойсееві, ані майстрам не було доручено планувати форму й оздоб-

лення цієї споруди. Сам Бог розробив план і дав його Мойсеєві з докладними вказівками щодо її розмірів, форми, використаних матеріалів, назвавши всі предмети, які мали міститися в ній. Господь представив Мойсеєві мініатюрну модель Небесної Святині, звелівши зробити все відповідно до зразка, показаного йому на горі. Мойсей записав усі вказівки в книгу та прочитав перед найвпливовішими людьми.

Потім Господь звелів народів принести добровільне пожертвування і спорудити Йому святиню, щоб Він міг перебувати серед них. «І вийшла вся громада Ізраїлевих синів від Мойсея. І приходили кожен чоловік, кого вело серце його, і кожен, кого дух його чинив щедрим, і приносили приношення Господеві для роботи скінії заповіді, і на кожну працю його, і на священні шати. І приходили ті чоловіки з жінками, кожен щедросердий, і приносили гачка, і носову сережку, і персня, і сережку, всякі золоті речі, та все, що людина приносила, як золото приношення для Господа».

Виникла потреба у великих, вельми дорогих приготуваннях. Необхідно було зібрати дорогоцінні, коштовні матеріали. Але Господь приймав тільки добровільні пожертвування. Посвячення Божій справі та щиросердна жертва — ось що було найпершою вимогою в справі приготування місця для Бога. У той час як будівництво святині просувалося вперед і люди приносили свої пожертвування Мойсеєві, а той передавав їх майстрам, усі мудрі мужі, зайняті цією роботою, оглянувши дари, вирішили, що люди принесли достатньо і навіть більше того, що може бути використане. І проголосив Мойсей у таборі, кажучи: «Ні чоловік, ні жінка нехай не роблять уже нічого на приношення для святині. І був стриманий народ від приносів».

ЗАПИСАНІ ДЛЯ НАСТУПНИХ ПОКОЛІНЬ. Часті нарікання ізраїльтян і прояви Божого гніву з причини їхніх переступів записані у священній історії для добра Божого народу, який житиме на Землі пізніше, а особ-

ливо як пересторога для тих, які житимуть наприкінці часу. Їхні посвячення, енергійність і щедрість у принесенні Мойсеєві добровільних пожертвувань також записані для добра народу Божого. Запал, з яким вони готували матеріал для скінії, теж служить прикладом для всіх, хто воістину любить поклонятися Богові. Люди, котрі цінують благословення священної присутності Бога, готуючи будівлю, у якій Він може зустрічатися з ними, повинні виявляти настільки більші зацікавленість і запал до святої роботи, наскільки більше цінують небесні благословення порівняно із земними вигодами. Вони мають усвідомлювати, що готують дім для Бога.

Важливо, аби будівля, приготовлена спеціально для зустрічі Бога з Його народом, була дбайливо обладнана. Вона має бути зручна, охайна, затишна, бо буде посвячена Богові, представлена Йому і Його благодатимуть перебувати в цьому домі й освячувати його Своєю святою присутністю. Необхідно добровільно віддавати Господові достатню кількість засобів, щоб робота могла бути завершена і майстри сказали: «Не приносьте більше пожертвувань».

ЗА ЗРАЗКОМ. Коли спорудження скінії було завершено, Мойсей оглянув усю роботу, порівнюючи її зі зразком та отриманими від Бога вказівками, і, побачивши, що кожна її частина узгоджується із взірцем, поблагословив народ.

Бог дав Мойсеєві зразок ковчега з конкретними вказівками щодо його виготовлення. У ковчезі мали зберігатися кам'яні таблиці, на яких Бог закарбував Своїм перстом Десять Заповідей. Він мав форму скрині і був обкладений усередині та зовні чистим золотом. Угорі його прикрашав довкола золотий вінець. Престол милості зі щирого золота служив віком цього священного ковчега. На кожному кінці престолу милості був установлений херувим, виготовлений зі щирого золота. Їхні

...
*Ковчег земної
 святині
 являв собою
 зразок істинного
 ковчега на Небі.*

...

обличчя були повернуті одне до одного; вони з благоговінням дивилися униз на престол милості, що символізувало собою усіх небесних ангелів, котрі із шанобливістю й зацікавленням споглядають Закон Божий, поміщений у ковчезі Небесної Святині. Херувими мали крила. Одне крило кожен ангел простягав угору, а другим закривав себе. Ковчег земного святилища являв собою зразок істинного ковчега на Небі. Там, біля небесного ковчега з обох його боків стоять живі ангели; одне крило кожного з них отіняє престол милості й простерте вгору, іншим вони закривають себе на знак благоговіння і смирення.

У земний ковчег Мойсей мав покласти кам'яні таблиці. Вони називалися таблицями свідцтва, а ковчег — ковчегом свідцтва, бо вони містили Боже свідцтво, виражене в Десяти Заповідях.

ДВА ВІДДІЛЕННЯ. Скинія складалася з двох відділень, розділених завісою. Усі предмети в скинії були виготовлені із золота або ж покриті золотом. Завіси скинії різноманітних кольорів були надзвичайно красиво розміщені; на завісах золотими й срібними нитками були виткані херувими. Вони уособлювали ангельське воїнство, що пов'язане з роботою Небесного Святилища і є службовими ангелами для святих на Землі.

За другою завісою стояв ковчег свідцтва, і ця прекрасна багата завіса простягалася перед священним ковчегом. Завіса не торкалася стелі скинії. Славу Божу, котра була над престолом милості, можна було бачити з обох відділень, але значно меншою мірою з першого відділення.

Просто перед ковчегом, відокремленим від нього завісою, містився золотий кадильний жертovníк. Вогонь на цьому жертovníку запалив Сам Господь; його у святості підтримували, кадячи на ньому святе кадило, запашна хмара якого наповнювала святилище вдень і вночі. Пахощі поширювалися на кілька кілометрів від скинії. Коли священник кадив кадило перед Господом, то спрямовував свій погляд на престол милості. Він не міг його бачити, проте знав, що той знаходиться саме там. Коли кади-

ло здійснювалося, немов хмара, слава Господня сходила на престол милості, наповнювала Святе Святих і була видна у Святому; часто слава Божа настільки наповнювала обидва відділення, що священник не міг звершувати служіння і змушений був стояти біля входу до скинії.

Священник, який перебував у Святому і вірою посилав свою молитву до престолу милості, якого не міг бачити, уособлює народ Божий, що посилає свої молитви до Христа, Котрий перебуває перед престолом милості у Небесному Святилищі. Вони не можуть бачити свого Посередника фізичним зором, але очима віри споглядають Христа перед престолом милості і спрямовують до Нього свої молитви, з вірою уповаючи на блага Його посередницького служіння.

Ці священні відділення не мали вікон, крізь які проникало б світло. Обидва відділення освітлювалися свічником, зробленим з найщирішого золота, котрий світив уночі і вдень. Світло від лампадок свічника відбивалося в золотому облицюванні стін, священних предметах, у завісах прекрасних кольорів, на яких золотими й срібними нитками були виткані невимовно прекрасні на вигляд херувими. Жодна мова не здатна змалювати красу, привабливість і священну славу цих відділень. Золото у святилищі віддзеркалювало кольорові завіси, що нагадувало різнобарв'я веселки.

Лише раз на рік первосвященик міг увійти до Святого Святих після найретельнішого найурочистішого приготування. Жоден зі смертних, окрім первосвященика, не міг споглядати священної величі цього відділення, оскільки воно було особливим місцем перебування видимої слави Бога. Первосвященик завжди входив до нього із тремтінням, тоді як народ в урочистій тиші чекав його повернення. Їхнім палким бажанням було отримати Боже благословення. Перед престолом милості Бог спілкувався з первосвящеником. Якщо він залишався у Святому Святих довше,

...
Вони не можуть
бачити свого
Посередника фі-
зичним зором, але
очима віри спо-
глядають Христа
перед престолом
милості і спрямо-
вують до Нього
свої молитви.

...

ніж звичайно, людей часто огортав страх; вони боялися, що через їхні гріхи або якийсь гріх священика слава Господня умертвила його. Але коли долинав звук дзвіночків на його ризах, вони відчували велике полегшення. Тоді священик виходив і благословляв народ.

Після того як роботи зі спорудження скинії були завершені, «не міг Мойсей увійти до скинії заповіту, бо хмара спочивала над нею, а слава Господня наповнила скинію». «Над скинією вдень була хмара Господня, а вночі був огонь у ній, на очах усього Ізраїлевого дому в усіх його подорожах!»

Скинія була споруджена так, що її можна було розібрати на частини й носити під час усієї подорожі народу.

ПРОВІДНА ХМАРА. Господь провадив ізраїльтян у всіх їхніх подорожах пустелею. Коли розташування табору й перебування в певному місці мало служити на добро народові та славу Богові, Він відкривав їм Свою волю через хмарний стовп, який стояв низько над скинією. Там він залишався доти, доки Господь не наказував ізраїльтянам знову вирушати в дорогу. Тоді хмара слави підіймалася високо над скинією і вони рушали знов.

Упродовж усієї своєї подорожі ізраїльтяни дотримувалися ідеального порядку. Кожне покоління несло свій прапор, на якому був знак батьківського дому, і кожному поколінню було наказано отаборюватися під своїм прапором. Подорожуючи, усі покоління зберігали порядок, кожне рухалося під своїм прапором. Коли народ відпочивав від дороги, то встановлював скинію, а різні покоління ставили свої намети за зазначеним Богом порядком — навколо скинії, на певній відстані від неї.

Коли народ вирушав у дорогу, перед ним несли ковчег свідцтва. «А хмара Господня була над ними вдень, коли вони рушали з табору. І бувало, коли ковчег вирушав, то Мойсей промовляв: “Устань же, о Господи, і хай розпрошатся Твої вороги, і хай повтікають Твої ненависники з-перед Твого лица”. А коли він ставав, то говорив: “Вернися, о Господи, до десятитисячок тисяч Ізраїля!”»

Розділ 7

|.....|.....|

Викупитель

У визначений Богом час Ісус прийняв людську природу, упокорив Себе, ставши людиною, та зазнав спокус сатани.

Його народження було позбавлене світської величі. Христос народився в хліву, Його колискою стали ясла, проте Його народження було вшановане значно вище за народження будь-кого з людських синів. Небесні ангели сповістили пастухів про Прихід Ісуса, а їхнє свідчення супроводжувалося світлом і славою від Бога.

Небесне воїнство, торкаючись своїх арф, прославляло Бога. Вони з радістю звіщали про Прихід Сина Божого в грішний світ з метою здійснити викуплення і Своєю смертю принести людині мир, щастя й вічне життя. Бог ушанував Прихід Свого Сина. Ангели поклонилися Йому.

ХРЕЩЕННЯ ІСУСА. Божі ангели ширяли в повітрі, спостерігаючи за сценою Його хрещення; Святий Дух зійшов у вигляді голуба й осяяв Його світлом. У той час як народ з великим подивом дивився на Нього, з Неба почувся голос Отця, що сповістив: «Ти Син Мій Улюблений, Якого Я вподобав!»

Іван не був упевнений, що Той, Який прийшов хреститися від нього в Йордані, був Спасителем. Але Бог обіцяв послати йому знак, за допомогою котрого він упізнає Агнца Божого. Цей знак був даний, коли небесний голуб зійшов на Ісуса і слава Бога осяяла Його. Іван простягнув руку і, вказуючи на Ісуса, вигукнув гучним голосом: «Ось Агнець Божий, що на Себе бере гріх світу!» (Євангеліє від Івана 1:29).

СЛУЖІННЯ ІВАНА. Іван повідомив своїм учням, що Ісус — обіцяний Месія, Спаситель світу. Коли його праця наближалася до завершення, він навчав своїх учнів, щоб вони дивилися на Ісуса й пішли за Ним як за великим Учителем. Життя Івана було життям смутку і самозречення. Він звіщав про Перший прихід Христа, однак йому не судилося стати свідком Його чудес і захоплюватися проявами Його сили. Іван знав: коли Ісус утвердиться як Учитель, він, Іван, змушений буде померти. Його голос рідко можна було чути, хіба що в пустелі. Він був самотнім. Іван не горнувся до батьківської родини, щоб тішитися їхнім товариством, натомість залишив їх задля виконання своєї місії. Натовпи народу залишали метушливі міста й села та сходилися в пустелю, аби послухати слів чудового пророка. Іван приклав сокиру до кореня дерева. Він викривав гріх, не побоюючись за наслідки, і готував дорогу Божому Агнцеві.

На Ірода, котрий слухав Івана, його викривальні, сповнені сили свідчення справляли сильне враження, із глибокою зацікавленістю він запитував, що має робити, аби стати його учнем. Іванові було відомо, що Ірод не-

...
*У визначений
 Богом час
 Ісус прийняв
 людську природу,
 упокорив Себе,
 ставши людиною,
 та перетерпів
 спокуси сатани.*

...

забаром має одружитися з дружиною свого брата, котрий був ще живий, і він відкрито говорив Іродові, що це було незаконно. Ірод не бажав жертвувати нічим. Він одружився із жінкою свого брата і, опинившись під її впливом, схопив та ув'язнив Івана, маючи, однак, намір звільнити його. Перебуваючи у в'язниці, Іван чув від своїх учнів про могутні діла Ісуса. Сам він не міг слухати Його благодатних слів, але учні передавали їх йому, потішаючи тим, що почули. Незабаром Іван був обезглавлений унаслідок впливу дружини Ірода. Найскромніші з учнів, котрі йшли за Ісусом, були свідками Його чудес і чули слова втіхи з Його вуст, були більшими від Івана Хрестителя (див. Євангеліє від Матвія 11:11), тобто вони були більше звеличеними й ушанованими, мали більше задоволення у своєму житті.

Іван прийшов у душі й силі Іллі, щоб звіщати про Перший прихід Ісуса (Євангеліє від Луки 1:17). В останні дні Іван уособлював тих, хто вийде в душі й силі Іллі звіщати про день гніву та Другий прихід Ісуса.

СПОКУШЕННЯ. Після хрещення в Йордані Дух повів Ісуса в пустиню, де Він був спокушуваний дияволом. Святий Дух приготував Його до цього особливого періоду найлютішого спокушення. Сорок днів Він був спокушуваний сатаною і за цей час нічого не їв. Усе навколо Нього було неприємним, відразливим для людських очей. Ісус перебував у цьому відлюдному, самотньому місці з дикими звірами й дияволом. Син Божий був блідим і виснаженим через піст і страждання. Але Його шлях був визначений, і Він мав виконати справу, задля якої прийшов.

Сатана скористався стражданнями Сина Божого і приготувався, щоб атакувати Його всякими спокусами, сподіваючись перемогти Його, оскільки Він упокорив Себе, ставши людиною. Сатана підступив із такою спокусою: «Якщо Ти Син Божий, скажи цьому каменеві, щоб став хлібом!» Він спокушував Ісуса виявити Свою Божественну силу на доказ того, що Він був Месією. Ісус лагідно відповів йому: «Написано, що не самим хлібом житиме людина, але кожним Божим словом» (Євангеліє від Луки 4:3, 4).

Сатана намагався зав'язати суперечку з Ісусом з приводу того, чи є Він Сином Божим. Указуючи на Його немічність і страждання, сатана хвалькувато запевняв, що сильніший від Ісуса. Однак проголошених з неба слів: «Ти Мій Улюблений Син — у Тобі Моє уподобання» (Євангеліє від Луки 3:22) було достатньо, аби підтримати Ісуса в усіх Його стражданнях. Христові не потрібно було робити нічого, аби переконати сатану у Своїй силі або в тому, що Він — Спаситель світу. Сатана мав достатньо доказів стосовно високого становища та влади Сина Божого. Його небажання підкоритися владі Христа позбавило його Неба.

З метою продемонструвати свою силу, сатана переніс Ісуса до Єрусалима і, поставивши на краю храмового даху, спокушував Його кинути вниз із цієї запомо-

рочливої висоти і цим довести, що Він — Син Божий. Сатана підступив із богонатхненними словами: «Бо написано: Своїм ангелам накаже про Тебе, щоб берегли Тебе, і вони на руках понесуть Тебе, аби Ти часом не спіткнувся об камінь Своєю ногою! А Ісус у відповідь промовив йому: Сказано: Не спокушуватимеш Господа Бога Свого!» (Євангеліє від Луки 4:10-12). Сатана хотів схилити Ісуса до того, щоб Він, зловживши милістю Свого Отця, наразив на небезпеку власне життя, перш ніж виконає Свою місію. Сатана сподівався, що План спасіння зазнає невдачі; проте цей План був надто ґрунтовно складений, аби його міг зруйнувати чи спотворити сатана.

Христос — приклад для всіх християн. Коли їх спокушують або піддають сумніву їхні права, вони мають терпляче зносити це. Християни не повинні думати, що мають право кликати до Господа, прохаючи прояву Його сили для перемоги над своїми ворогами, якщо це не послужить безпосередньо для вшанування і прославлення Бога. Якби Ісус кинувся з даху храму, це не прославило б Його Отця, бо ніхто не бачив би цього, крім сатани й Божих ангелів. Виявляти Божу силу перед Його найлютішим ворогом означало б спокушувати Господа. Це означало би піти на поступку тому, кого Ісус прийшов перемогти.

«І [диявол], повівши Його [на високу гору], показав Йому на мить усі царства світу, і сказав Йому диявол: Я дам Тобі всю оцю владу та їхню славу, бо мені це передано, і я, кому тільки хочу, тому й даю її; ото ж, коли Ти поклонись переді мною, то все це буде Твоїм! І сказав йому Ісус у відповідь: [Іди геть від Мене, сатано!] Написано: Господеві Богові своєму поклонятимешся і Йому одному служитимеш!» (Євангеліє від Луки 4:5-8).

Сатана показав Ісусові царства світу в найпривабливішому світлі. Він пообіцяв: якщо Ісус поклониться йому, то він відмовиться від своїх претензій на володіння Землею. Сатана знав: якщо План спасіння виконається й Ісус помре задля викуплення людей, тоді його сила

буде обмежена і врешті-решт забрана, а він буде знищений. Тому він задумав план, аби перешкодити, якщо можливо, виконанню великої справи, розпочатої Сином Божим. Якщо План викуплення людини зазнає невдачі, сатана втримає у своїй владі царство, на яке претендує. Він тішив себе думкою, що в разі успіху правитиме в опозиції до Небесного Бога.

СПОКУСНИК ПРИБОРКАНИЙ. Сатана радів, коли Ісус залишив Небо, Свою силу й славу. Він думав, що тепер Син Божий перебуває в його владі. Спокушення святої пари в Едемі далось йому так легко, що тепер він сподівався за допомогою своєї сатанинської сили й хитрощів скинути навіть Сина Божого, урятувавши таким чином своє життя і царство. Якби йому тільки вдалось спокусити Ісуса відступити від волі Отця, його мета була б досягнута. Однак Ісус у відповідь заборонив спокусникові: «Іди геть від Мене, сатано». Він поклонявся тільки Своему Отцеві.

Сатана претендував на володіння земним царством і навіював Ісусові думку, що Він може уникнути всіх Своїх страждань; що Йому не потрібно помирати задля придбання царств цього світу. Якщо Він поклониться сатані, то отримає всі земні володіння і славу правителя над ними. Та Ісус був непохитний. Спаситель знав: настане день, коли ціною власного життя Він викупить царство від сатани і через деякий час усе Небо й Земля підкоряться Йому. Христос обрав для Себе життя страждань і жахливу смерть як призначений Його Отцем шлях, щоб стати законним спадкоємцем земних царств та володіти ними вічно. Сатана також буде відданий у Його руки, аби, будучи знищеним смертю, уже ніколи більше не зашкодити Ісусові та святим у славі.

СЛУЖІННЯ ХРИСТА. Завершивши спокушення, сатана на деякий час залишив Ісуса. Ангели приготували Йому в пустелі їжу й укріпляли Його, і благословення Його Отця спочило на Ньому. Сатана зазнав невдачі у своїх найлютіших спокушуваннях, однак очікував того часу, коли Ісус почне Своє служіння, щоб у різні моменти засто-

сувати проти Нього свої хитрощі. Він продовжував сподіватися подолати Христа, викликаючи в тих, хто не прийме Ісуса, ненависть до Нього й бажання знищити Його.

Сатана провів спеціальну нараду зі своїми ангелами. Вони були розчаровані й розлючені, оскільки нічого не досягли у своїй боротьбі проти Сина Божого. Вони вирішили, що їм потрібно бути хитрішими, напружити всю свою силу, аби посіяти серед Божого народу невір'я в те, що Він — Спаситель світу, і таким чином розчарувати Ісуса у виконанні Його місії. Не має значення, наскільки ретельні євреї у виконанні своїх церемоній та жертвоприношеннях; якщо вдасться засліпити їх стосовно пророцтв і примусити вірити, що Месія має прийти як могутній

... земний цар, то вони відкинуть Ісуса й поставляться до Нього з презирством. Ісус почав Свою роботу, руйнуючи владу сатани над страждальцями. Сатана все ще сподівався, що великий План спасіння зазнає невдачі. Він докладав усіх зусиль, аби зробити

... ти серця людей кам'яними, викликати в них ненависть до Ісуса. Він розраховував, що якщо Христа як Сина Божого прийме так мало людей, то Ісус вважатиме Свої страждання й жертву задля такої мізерної кількості душ надто великими. Але я бачила: якби тільки двоє людей визнали Ісуса Сином Божим та повірили, що Він спасе їхні душі, Він здійснив би цей План.

ПОЛЕГШЕННЯ СТРАЖДАНЬ. Ісус почав Свою роботу, руйнуючи владу сатани над страждальцями. Він оздоровлював хворих, давав зір сліпим, зціляв кульгавих, так що вони стрибали від радості, прославляючи Бога. Христос оздоровлював немічних і поневолених жорстокою силою сатани впродовж багатьох років. Ласкавими словами Він потішав слабких, тремтячих і розчарованих. Немічних страждальців, яких сатана, торжествуючи, тримав у полоні, Ісус виривав з його рук, повертаючи їм здорове тіло, велику радість і щастя. Він воскрешав до життя мертвих, і вони прославляли Бога за вияв Його могутньої сили. Христос звершував великі діла для всіх, хто вірив у Нього.

Життя Христа було наповнене словами й ділами милосердя, співчуття, любові. Він завжди уважно вислуховував тих, хто приходив до Нього, і полегшував їхнє горе. Багато людей носили в собі доказ Його Божественної сили. Але після того, як робота була завершена, багато хто соромився цього скромного, однак могутнього Проповідника. Оскільки начальники не вірили в Нього, то й люди не бажали прийняти Ісуса. Він був Страдником, знайомим із хворобами. Люди не могли знести думки, що можуть перебувати під впливом Його розважливого, сповненого самозречення життя. Вони бажали тішитися почеснями світу. Однак багато людей ішли слідом за Сином Божим, прислухалися до Його повчань, насолоджуючись словами, які з такою благодаттю сходили з Його вуст. Його слова були сповнені змісту і водночас такі прості, що навіть найслабші могли зрозуміти їх.

БЕЗРЕЗУЛЬТАТНА ПРОТИДІЯ. Сатана та його ангели засліпили очі й затьмарили розум євреїв, підбурюючи начальників і старійшин народу відібрати в Спасителя життя. Вони послали людей привести до них Ісуса, проте, наблизившись до місця Його перебування, ті були вельми вражені. Вони бачили, з яким співчуттям Господь ставився до людського горя, чули, як з любов'ю та ніжністю Він промовляв слова підбадьорення до слабких і страждених. Вони чули також, як владним голосом Господь руйнував силу сатани й відпускав його в'язнів на волю, слухали слова мудрості, що сходили з Його вуст, і були в захопленні. Вони не могли накласти на Нього рук, тому повернулися до священників і старшин без Ісуса.

На запитання: «Чому ви не привели Його?» — вони розповіли, що бачили Його чудеса, чули святі слова мудрості, любові і знання. На завершення вони сказали: «Ніколи ще жодна людина не говорила так, як Цей Чоловік». Первосвященники звинуватили їх, що й вони також були обмануті, тому декотрі зі слуг відчули сором за те, що не привели Христа. Священники запитали з презирством, чи повірив у Нього хтось із начальників. Я

бачила, що багато посадових осіб і старійшин повірили в Ісуса, але сатана стримував їх, щоб вони не визнали цього; вони боялися людських докорів більше, ніж Бога.

До цього часу хитрощі й ненависть сатани не змогли зруйнувати Плану спасіння. Наближався час здійснення мети, задля котрої Ісус прийшов у світ. Порадившись, сатана та його ангели вирішили вплинути на вибраний Христом народ, щоб вони криками домагалися Його крові, насміхалися і жорстоко поводитися з Ним. Вони сподівалися, що Ісус обуриться через таке поводження і втратить Своє смирення й лагідність.

У той час як сатана складав свої плани, Ісус обережно відкривав Своїм учням істину про те, що Йому доведеться перейти через страждання, Він буде розп'ятий і третього дня воскресне. Але їхній розум, здавалося, притупився, і вони не могли збагнути того, що Він говорив їм.

ПРЕОБРАЖЕННЯ. Віра учнів сильно зміцнилася під час Преображення, коли їм було дозволено споглядати славу Христа й почути голос із Неба, що свідчив про Його Божественну природу. Бог вирішив дати послідовникам Ісуса сильний доказ того, що Він був обітований Месія, аби вони не втратили цілковито своєї віри, коли зазнають смутку й гіркого розчарування в час Його розп'яття. Під час Преображення Господь послав Мойсея та Іллю говорити з Ісусом про Його страждання і смерть. Бог не послав для розмови зі Своїм Сином ангелів, натомість обрав тих, котрі самі зазнали земних випробувань.

Ілля ходив з Богом. Його праця була болісною й важкою, бо Господь через нього викривав гріхи Ізраїлю. Ілля був Божим пророком, однак змушений був тікати з одного місця до іншого, рятуючи своє життя. Його ж народ полював за ним, як за диким звіром, намагаючись знищити пророка. Але Бог переселив Іллю. Ангели з тріумфом і славою понесли його на Небо.

Мойсей був більший за всіх, хто жив перед ним. Бог вельми вшанував його: йому була дана перевага розмовляти з Господом віч-на-віч, як людина розмовляє зі сво-

їм другом. Йому було дозволено бачити яскраве світло й неперевершену славу, що оточували Отця. Господь через Мойсея визволив синів Ізраїлю з єгипетського рабства. Він був заступником за свій народ, часто стаючи між народом та гнівом Божим. Коли гнів Господній сильно запалився на Ізраїля за його невір'я, нарікання й тяжкі гріхи, тоді була випробувана любов Мойсея до свого народу. Бог мав намір вигубити їх і вивести від Мойсея могутній народ. Та він довів свою любов до Ізраїлю ревним благанням за нього. У відчаї він просив Бога відвернути Свій сильний гнів і простити Ізраїля, або ж стерти його ім'я з Божої книги.

Мойсей зазнав смерті, однак Михаїл зійшов з Неба і повернув йому життя, перш ніж його тіло зазнало тління. Сатана намагався втримати його тіло, претендуючи на нього як на свою власність, але Михаїл воскресив Мойсея і забрав його на Небо. Сатана злісно сперечався з Богом, звинувачуючи Його в тому, що Він несправедливо відібрав у нього його здобич, проте Христос не дорікав своєму противникові, хоч Божий слуга впав саме через його спокусу. Він лагідно спрямував його до Свого Отця, сказавши: «Нехай докорить тобі Господь!» (Послання Юди 9).

...
*Під час
 Преображення
 Бог вирішив дати
 послідовникам
 Ісуса сильний доказ
 того, що Він був
 обітований Месія.*
 ...

Ісус сказав Своїм учням, що деякі з них не зазнають смерті, доки не побачать Царства Божого, що прийде в могутності. Під час Преображення ця обітниця виконалася. Обличчя Ісуса перемінилося й сяяло, як сонце, одяг став білим і блискучим. Мойсей був присутній, аби представляти тих, які воскреснуть із мертвих при Другому приході Ісуса. А Ілля, котрий був перенесений на Небо, не побачивши смерті, представляв тих, котрі зодягнуться в безсмертя при Другому приході Христа і будуть піднесені на Небо, не зазнавши смерті. Учні з подивом і страхом споглядали чудову велич Ісуса та хмару, що оповила їх. Вони почули голос Божий, що в грізній величі промовив: «Це Син Мій Улюблений, Його слухайте!»

Жертва

Сатана обманув Юду, навівши йому думку, що він — один із правдивих учнів Христа, однак його серце завжди залишалося тілесним. Він бачив могутні діла Ісуса, перебував з Ним упродовж Його служіння і під впливом переконливих доказів погодився з тим, що Ісус — Месія. Однак Юда був потайливим і жадібним, він полюбляв гроші й сердито висловив своє незадоволення, коли на Ісуса було вилите коштовне миро.

Марія любила свого Господа. Він прости́в ї́й числе́нні грі́хи, воскреси́в із мертвих ї́й улюбле́ного брата́ і ніщо́ в ї́й розу́мні́й не було́ надто доро́гим, щоб відда́ти Ісусо́ві. Чим ко́штовні́шим було́ миро, тим краще́ вона́ могла́ вия́вити свою́ вдя́чність Спа́сителя́ві, присвя́тивши миро́ Йо́му.

Аби виправдати свою жадібність, Юда переконував, що миро можна було б продати, а гроші роздати бідним. Він говорив так не тому, що піклувався про бідних, а тому, що був егоїстом і часто привласнював те, що йому довіряли для роздачі бідним. Юда не піклувався про вигоди для Ісуса, ані навіть про Його потреби, однак з метою виправдати свою жадібність часто посилався на бідних. Виявлена Марією щедрість була найдошкульнішим докором його жадібності. Таким чином був приготований шлях, аби серце Юди охоче поступилося перед спокусою сатани.

Юдейські священики й начальники ненавиділи Ісуса, але збиралися великі натовпи народу, щоб послухати Його мудрі слова й побачити Його могутні діла. Люди відчували глибоку зацікавленість і з великим бажанням

ішли за Ісусом, аби почути повчання цього чудового Вчителя. Багато начальників повірили в Нього, проте не наважувалися визнати свою віру, щоб не бути відлученими від синагоги. Священики і старійшини вирішили: потрібно щось зробити, аби відволікти увагу народу від Ісуса. Вони боялися, що всі повірять у Нього. Ці люди не почували себе в безпеці. Їм доведеться або втратити своє становище, або віддати Ісуса на смерть. І навіть після того, як вони віддадуть Його на смерть, усе одно залишаться ті, котрі будуть живими пам'ятниками Його сили.

Ісус воскресив Лазаря з мертвих, і керівники народу боялися: якщо вони вб'ють Ісуса, Лазар свідчитиме про Його могутню силу. Збиралися натовпи людей подивитися на того, хто воскрес із мертвих, тому начальники вирішили вбити також Лазаря, аби покласти край такому збудженню. Тоді вони зможуть привернути народ до традицій і людського вчення, до принесення десятини з м'яси й рути і знову справлятимуть вплив на людей. Керівники народу вирішили схопити Ісуса на самоті, бо якщо вони намагатимуться взяти Його серед натовпу, народ, що виявляв до Нього такий інтерес, поб'є їх камінням.

Юда знав, як вони прагнуть схопити Ісуса, і запропонував видати Його первосвященикам та старійшинам за кілька срібняків. Грошолобство призвело до того, що він погодився зрадити свого Господа, віддавши Його до рук найлютіших ворогів. Через Юду безпосередньо діяв сатана, і під час такої хвилюючої події, як остання Вечера, зрадник складав плани про те, як видати свого Вчителя. Ісус із сумом сказав Своїм учням, що тієї ночі всі вони спокусяться через Нього. Однак Петро палко запевняв: якщо навіть усі спокусяться через Нього, він — ніколи! Ісус сказав Петрові: «Сатана випросив вас, щоб пересіяти, як пшеницю; Я ж благаю за тебе, щоб не забракло тобі віри; і ти, коли навернешся, зміцни своїх братів!» (Євангеліє від Луки 22:31, 32).

У САДУ. Ісус був в саду зі Своїми учнями. З великою скорботою Він просив їх пильнувати й молитися, щоб не

потрапити в спокусу. Він знав, що їхня віра буде випробувана, надії втрачені і їм потрібна буде вся сила, котру вони зможуть одержати, якщо пильнуватимуть та ревно молитимуться. Із сильними зойками і сльозами Ісус молився: «Отче, коли хочеш, зроби, щоб минула Мене чаша ця; однак не Моя хай буде воля, але Твоя!» (Євангеліє від Луки 22:42). Син Божий молився в муках. Великі краплі крові виступили на Його обличчі й падали на землю. Ангели ширяли навколо, спостерігаючи за цією сценою, проте тільки одному з них було дозволено прийти та зміцнити Сина Божого в Його боротьбі.

Помолившись, Ісус прийшов до Своїх учнів, та вони спали. Тієї страшної години Він був позбавлений співчуття й молитов навіть Своїх учнів. Петро, котрий нещодавно був таким ревним, міцно спав. Ісус нагадав йому про його впевнену заяву і сказав: «То не змогли ви й однієї години попильнувати зі Мною?» (Євангеліє від Матвія 26:40). Тричі Син Божий молився, відчуваючи страшні душевні муки.

ЮДА ЗРАДЖУЄ ІСУСА. Тоді з'явився Юда з юрбою озброєних людей. Він наблизився до Свого Вчителя, щоб, як звичайно, привітати Його. Юрба оточила Ісуса, але Він виявив Свою Божественну силу, запитавши їх: «Кого шукаєте?.. Це Я». Вони

... подалися назад і попадали на землю. Ісус поставив це запитання для того, аби вони могли побачити Його силу й отримати доказ, що Він може при бажанні визволитися з їхніх рук.

*Син Божий
молився в муках.
Великі краплі крові
виступили на Його
обличчі й падали
на землю.*

... Коли учні побачили, що озброєна киями й мечами юрба так швидко впала, у них зажеврила надія. Натопт підвівся і знову оточив Сина Божого, тоді Петро витягнув меч і, вдаривши ним слугу первосвященника, відтяв йому вуха. Ісус наказав йому сховати меч, сказавши: «Чи ти думаєш, що Я не можу вблагати Мого Отця, аби Він дав Мені понад дванадцять легіонів ангелів?» (Євангеліє від Матвія

26:53). Я бачила: коли Ісус промовив ці слова, обличчя ангелів засвітилися надією. Їм хотілося зараз же оточити свого Повелителя й розсіяти розгнівану юрбу. Але їхні лиця знову посумнішали, коли Ісус додав: «Як же тоді збудеться Писання, що так має статися?» (Євангеліє від Матвія 26:54). Серця учнів також сповнилися відчаю та гіркого розчарування, коли Ісус дозволив Своїм ворогам узяти Його.

Учні боялися за власне життя, усі вони залишили Христа і втекли. Ісус був залишений сам у руках кровожерливої юрби. О, як тоді тріумфував сатана! Які смутки і журба охопили Божих ангелів! Багато загонів святих ангелів, очолюваних високими на зріст ангелами-командувачами, були послані спостерігати за цією сценою. Вони мали за нотувати кожну образу, кожен вияв жорстокості щодо Сина Божого, зафіксувати кожен біль, який витерпів Ісус, оскільки люди, учасники цієї страхітливої сцени, змушені будуть знову побачити її в живих образах.

СУД НАД ХРИСТОМ. Сатана та його ангели звершували свою справу в судовому залі, намагаючись знищити почуття гуманності та співчуття. Уже сама атмосфера була важкою, опоганеною їхнім впливом. Вони підбурювали первосвящеників і старійшин, які ображали й ганьбили Ісуса так, що для людської природи це було надзвичайно важко. Сатана сподівався, що подібні глузування й насильство викличуть у Божого Сина скарги і нарікання або ж Він виявить Свою Божественну силу та визволиться з рук юрби; тоді План спасіння зможе на решті зазнати невдачі.

ВІДРЕЧЕННЯ ПЕТРА. Після того як Ісус був зраджений, Петро пішов за своїм Господом. Він прагнув побачити, що вчинять з Ісусом. Але коли його звинуватили в тому, що він був одним з Його учнів, страх за власну безпеку змусив його оголосити, що він не знає цього Чоловіка. Учні відзначалися чистотою мови, і Петро, аби переконати своїх обвинувачів, що він не учень Христа, відрікаючись утретє, почав зарікатися і клястися. Ісус,

перебуваючи на деякій відстані від Петра, звернув на нього Свій погляд, сповнений скорботи й докору. Тоді учень пригадав слова, сказані до нього Ісусом у верхній світлиці, а також своє палке запевнення: «Навіть якщо всі спокусяться в Тобі, то я ніколи не спокушуся!» (Євангеліє від Матвія 26:33). Він зрікся Свого Господа, зрікся із клятвою, але той погляд Ісуса розтопив серце Петра і врятував його. Він гірко ридав, каюся у своєму великому гріху і навернувся, а згодом був приготовлений для того, щоб зміцнити своїх братів.

У СУДОВІЙ ЗАЛІ. Юрба вимагала крові Ісуса. Вони жорстоко бичували Його, зодягли в стару царську багряницю й увінчали Його святе чоло терновим вінцем. Давши Йому в руку тростину, кланялися Йому і, глузуючи, вітали: «Радій, Царю юдеїв!» (Євангеліє від Івана 19:3). Потім, забравши з Його рук тростину, били Його нею по голові, від чого колючки впивалися Йому в скроні, а кров струмочками стікала по обличчю й бороді.

Ангелам важко було дивитися на це видовище. Вони визволили б Ісуса, проте ангели-командувачі заборонили їм, говорячи, що це великий викуп, який мав бути

... заплачений за людину: він буде повним і приведе до смерті того, хто має владу смерті. Ісус знав, що ангели були свідками Його приниження. Глумливий натовп міг би впасти безсилим від найслабшого ангела, котрий визволив би Ісуса. Він знав:

... якби тільки забажав цього від Свого Отця, ангели негайно звільнили б Його. Однак було необхідно, щоб Ісус зазнав насильства від нечестивих людей, аби здійснити План спасіння.

Лагідний, покірний Христос стояв перед розлюченою юрбою, що знущалася над Ним найогиднішим чином. Вони плювали Йому в обличчя — те обличчя, від якого колись захочуть сховатися, яке освітлюватиме Боже місто і сяятиме яскравіше за сонце. Христос не

кинув на кривдників сердитого погляду. Вони накрили Його голову старою одежиною, так що Він не міг бачити, і, б'ючи Його по обличчю, вигукували: «Пророкуй, хто Тебе вдарив?» (Євангеліє від Луки 22:64). Ангели були схвильовані. Вони негайно звільнили б Його, проте ангели-командувачі стримували їх.

Деякі з учнів, відчувши впевненість, увійшли туди, де перебував Ісус, аби бути присутніми на суді. Вони очікували, що Він виявить Свою Божественну силу, звільниться з рук Своїх ворогів і покарає їх за жорстоке поводження з Ним. У міру того як розвивалися події, їхні надії то воскресали, то згасали. Часом у них виникали сумніви і страх, що вони були ошукані. Але голос, почутий на Горі Преображення, і слава, котру учні там споглядали, зміцнили їхню віру в те, що Він був Син Божий. Вони воскресали в пам'яті сцени, свідками котрих були, чудеса, які на їхніх очах здійснював Ісус, зціляючи хворих, відкриваючи очі сліпим, повертаючи слух глухим, забороняючи демонам та виганяючи їх, підіймаючи до життя мертвих і навіть угамовуючи вітер та море.

Учні Христа не могли повірити, що Ісус помре. Вони сподівалися, що Він ще повстане в силі і Своїм владним голосом розжене кровожерливу юрбу, як колись, увійшовши в храм, вигнав з нього тих, які перетворили дім Божий на місце торгівлі; вони тікали від Нього так, немов їх переслідував загін озброєних воїнів. Учні сподівалися, що Ісус виявить Свою силу та переконає всіх, що Він — Цар Ізраїлю.

ВИЗНАННЯ ЮДИ. Юда відчував гіркі докори сумління й сором за те, що підступно зрадив Ісуса. Побачивши, яких знущань зазнав Спаситель, він був зламаний. Він любив Ісуса, але гроші любив більше. Юда не думав, що Ісус дозволить, аби Його схопила юрба, котру він привів. Він сподівався, що станеться чудо, і Христос визволить Себе. Та, побачивши в судовій залі розлючену юрбу, що прагнула крові, він глибоко усвідомив свою провину, і коли багато голосів шалено звинувачували Ісуса, Юда кинувся в натовп, визнаючи, що згрішив, зрадивши не-

винну кров. Юда запропонував священикам гроші, котрі вони заплатили йому, і благав їх відпустити Ісуса, стверджуючи, що Він був абсолютно невинний.

Прикро вражені та збентежені, священики на деякий час замовкли. Їм не хотілося, аби люди знали, що вони підкупили одного з послідовників Ісуса видати Його в їхні руки. Вони намагалися приховати від людей, що полювали за Ісусом, як за злодієм, і потай схопили Його. Але зізнання Юди, його змарніле винувате обличчя викрили священиків перед народом; стало очевидним, що схопити Ісуса їх спонукала ненависть. Коли Юда голосно заявив, що Ісус невинний, священики відповіли: «А що нам до того? Сам дивися» (Євангеліє від Матвія 27:4). Ісус перебував у їхній владі, і вони твердо вирішили покінчити з Ним. Охоплений душевними муками, Юда жбурнув гроші, котрі тепер викликали в нього презирство, до ніг тих, хто підкупив його; відчуваючи страшні муки й жах, він пішов і повісився.

Багато хто з людей, що оточували Ісуса, співчували Йому. Те, що Він нічого не відповідав на багато поставлених Йому запитань, дивувало юрбу. Незважаючи на всі глузування і знущання, обличчя Христа не було похмурим або стурбованим. Він тримався спокійно й гідно. Присутні з подивом дивилися на Ісуса. Порівнюючи Його бездоганну поставу, спокійну, сповнену гідності поведінку із зовнішністю тих, що судили Його, вони говорили одне одному, що Христос більше за будь-кого з начальників подібний до царя. Ніщо в Ньому не говорило про те, що Він був злочинцем. Погляд Ісуса був лагідним, ясним, позбавленим страху, чоло — широким і високим. Кожна Його риса свідчила про доброту й благородство. Терпіння і стриманість Христа були настільки не притаманними людині, що змушували багатьох тремтіти. Навіть Ірод і Пилат були сильно стурбовані Його шляхетним богоподібним поведінням.

ІСУС ПЕРЕД ПИЛАТОМ. Від самого початку Пилат був переконаний, що Ісус не був звичайною людиною.

Він вірив, що Ісус володів прекрасним характером і був абсолютно невинний у висунутих проти Нього звинуваченнях. Ангели, котрі спостерігали за цією сценою, відзначили таке переконання римського правителя, і, щоб врятувати його від участі в жахливій справі видачі Христа на розп'яття, до дружини Пилата був посланий ангел, який уві сні повідомив її про участь її чоловіка в суді над Самим Сином Божим, Який страждав невинно. Вона негайно надіслала листа Пилатові, розповідаючи йому про те, що дуже настраждалася уві сні через Ісуса, і застерігаючи його не робити нічого цьому Праведникові. Посланець, квапливо пробравшись крізь натовп, віддав листа до рук Пилата. Тремтячий і блідий після прочитання листа, він одразу ж вирішив не бути причетним до вбивства Христа. Якщо євреї забажають крові Ісуса, він не підтримає їх у цьому, а намагатиметься визволити Його.

ПОСЛАНИЙ ДО ІРОДА. Почувши, що Ірод перебував у Єрусалимі, Пилат відчув сильне полегшення, оскільки сподівався звільнитися від усякої відповідальності за суд і винесення вироку Ісусові. Він негайно послав Христа разом з Його обвинувачами до Ірода. Цей правитель був запеклий у гріху. Вбивство Івана Хрестителя залишилося на його сумлінні прямою, якої він не міг позбутися.

Почувши про Ісуса та Його могутні діла, він тремтів від страху, вважаючи, що це був воскреслий із мертвих Іван Хреститель. Коли Пилат передав Ісуса в його руки, Ірод розцінив це як визнання його влади, авторитету й правосуддя. Це привело до того, що два правителі, котрі раніше ворогували, стали друзями. Ірод був радий бачити Ісуса, сподіваючись, що Він звершить якесь велике чудо, щоб задовольнити його. Проте місія Ісуса не полягала в тому, аби потурати цікавості чи шукати безпеки для Себе. Його Божественна чудодійна сила мала бути використана для спасіння інших, а не задля власних інтересів.

...
Його Божественна
чудодійна сила мала
бути використана
для спасіння інших,
а не задля власних
інтересів.
...

...
Ірод був радий бачити Ісуса, сподіваючись, що Він звершить якесь велике чудо, щоб задовольнити його. Проте місія Ісуса не полягала в тому, аби потурати цікавості чи шукати безпеки для Себе. Його Божественна чудодійна сила мала бути використана для спасіння інших, а не задля власних інтересів.

Ісус не відповідав на численні запитання Ірода, як і на запитання ворогів, що шалено звинувачували Його. Ірода розлютило те, що Ісус не злякався його, тому разом зі своїми воїнами він насміхався, глузував і знущався над Сином Божим. Але він був вражений шляхетним богоподібним виглядом Ісуса, Котрий терпів безсоромні знущання; боячись винести Йому вирок, Ірод знову відіслав Його до Пилата.

Сатана та його ангели спокушували Пилата, роблячи все, аби він сам себе погубив. Вони навіювали Пилату думку: якщо він не візьме участі в суді над Ісусом, то це зроблять інші; юрба прагне Його крові, і якщо він не віддасть Його на розп'яття, то втратить свою владу й світські почесті, а також буде звинувачений, що повірив у самозванця. Боячись втратити свої владу й авторитет, Пилат погодився віддати Ісуса на смерть. Незважаючи на те, що він переклав кров Ісуса на Його обвинувачів і юрба прийняла її, вигукуючи: «Кров Його на нас і на наших дітях!» (Євангеліє від Матвія 27:25), — Пилат усе одно не був чистий: він був винний у крові Христа. Через свої егоїстичні інтереси, любов до почестей від сильних світу цього він віддав невинну людину на смерть. Якби Пилат діяв згідно з власним переконанням, то не взяв би участі в засудженні Ісуса.

Вигляд і слова Христа під час суду справили глибоке враження на багатьох присутніх. Наслідки цього впливу стали очевидними після Його воскресіння. Серед людей, що приєдналися тоді до Церкви, було багато таких, чие переконання виникло ще під час суду над Ісусом.

Сатана вельми розлютився, побачивши, що вся жорстокість, якої зазнав Ісус від підбурюваних ним юдеїв, не викликала в Нього ані найменшого нарікання. Хоч Ісус прийняв на Себе людську природу, Його підтримувала богоподібна сила духу, і Він ні в чому не відступив від волі Свого Отця.

РОЗП'ЯТТЯ ХРИСТА. Христа, дорогого Сина Божого, вивели, віддавши народові на розп'яття. Учні й

місцеві віруючі приєдналися до юрби, яка йшла за Ісусом на Голгофу. Там була також матір Ісуса, котру підтримував Іван, улюблений учень. Її серце краєв невимовний біль, однак вона, як і учні, сподівалася, що цій болісній сцені прийде кінець, що Ісус виявить Свою силу й поставне перед Своїми ворогами як Син Божий. Однак її материнське серце знову завмирало від болю, коли вона пригадувала слова, якими Він стисло змальовував події, що відбувалися того дня.

Як тільки Ісус вийшов з воріт Пилатового дому, на Його поранені закривавлені плечі поклали хреста, пригтовленого і принесеного для Варавви. Хрести були покладені і на товаришів Варавви, котрі мали померти разом з Ісусом. Спаситель проніс Свого тягаря лише на невелику відстань, упавши на землю непритомним через втрату крові, надмірне виснаження та біль.

Коли Ісус опритомнів, на Його плечі знову поклали хреста, примушуючи йти. Хитаючись під важкою ношею, Він зробив кілька кроків, а потім упав як мертвий на землю. Спочатку вирішили, що Христос помер, але через деякий час Він знову прийшов до пам'яті. Священники й начальники не мали жодного співчуття до своєї страждаючої жертви, проте зрозуміли, що Він не зможе нести далі знаряддя тортур. Поки вони міркували, що їм робити, Симон з Киринеї, котрий ішов їм назустріч, наблизився до натовпу. Юрба, підбурювана священниками, схопила його, примусивши нести хреста Христового. Сини Симона були учнями Ісуса, але сам він ніколи не був зв'язаний з Ним.

Величезний натовп прямував за Спасителем на Голгофу; багато хто глузував і насміхався, але деякі ридали й розповідали про Його заслуги. Ті, кого Він зцілив від різних немочей, кого воскресив із мертвих, ревно свідчили про Його чудодійні вчинки, вимагаючи, аби їм сказали, що саме зробив Ісус, що з Ним поводитися як із лиходієм. Лише кілька днів тому Христа вітали радісними вигуками «Осанна», вимахуючи пальмовим віттям, коли Він урочисто в'їжджав до Єрусалима. Багато з тих, які тоді гучно

прославляли Його, бо так робили всі, тепер несамовито кричали: «Розіпни Його! Розіпни Його!»

ПРИБИТИЙ ДО ХРЕСТА. Коли прийшли на місце страти, засуджених прив'язали до знарядь тортур. У той час як двоє розбійників пручалися в руках катів, котрі простягали їх на хресті, Ісус не чинив жодного опору. Матір Ісуса споглядала це з болісною тривогою, сподіваючись, що Він звершить чудо задля Свого спасіння. Вона бачила Його розпростерті на хресті руки — ці дорогі руки, які

... завжди дарували благословення, які так часто простягалися, щоб зціляти страждених. Принесли молотка й цвяхи, і коли їхні вістря, пробивши ніжне тіло, впилися в хрест, убиті горем учні віднесли далі від цієї жорстокої сцени зомлілу матір Христа. Ісус не нарікав, не скаржився; Його лице було блідим і спокійним, однак на

... *«Отче, прости їм, бо вони не знають, що роблять!»* (Євангеліє від Луки 23:34).

чолі виступили великі краплі поту. Не знайшлося жалісливої руки, котра витерла б з Його обличчя цю смертну росу, не чути було слів співчуття й непохитної вірності, котрі підтримали б Його людське серце. Христос Сам топтав чавило і нікого з народів не було з Ним. У той час як воїни звершували свою жакливу справу, Ісус, переносячи найболючішу агонію, молився за Своїх ворогів: «Отче, прости їм, бо вони не знають, що роблять!» (Євангеліє від Луки 23:34). Ця молитва Христа за Його ворогів охоплювала весь світ, включаючи кожного грішника, котрий житиме до кінця часу.

Коли Ісуса прибили цвяхами до хреста, кілька міцних воїнів підняли його і з силою опустили в яму, приготувану для нього, що завдало невимовних мук і болю Синові Божому. Далі відбулася жаклива сцена. Священники, начальники та книжники, забувши про гідність свого духовного сану, разом із черню знущалися над помираючим Сином Божим, говорячи: «Якщо Ти юдейський Цар, спаси Себе!» (Євангеліє від Луки 23:37). Інші в'їдливо говорили між собою: «Інших спасав, а Себе не

може спасти!» (Євангеліє від Марка 15:31). Служителі храму, брутальні воїни, негідний розбійник на хресті, нищі й жорстокі люди в натовпі — усі об'єдналися, знущаючись над Христом.

Розбійники, розп'яті з Ісусом, зазнавали таких же фізичних мук, що й Він. Але один із них ще більше озлобився і, доведений болем до відчаю, поведився зухвало. Підхопивши насмішку священника, він лихословив Ісуса, говорячи: «Хіба Ти не Христос? Спаси Себе й нас!» (Євангеліє від Луки 23:39). Другий розбійник не був запеклим злочинцем. Почувши глумливі слова співучасника злочину, він, «докоряючи йому, сказав: Чи ти не боїшся Бога, коли й сам на таке засуджений? Але ми — справедливо, бо дістаємо належне за те, що вчинили; Він же нічого поганого не зробив!» (Євангеліє від Луки 23:40, 41). Коли його серце полинуло до Христа, потік небесного світла осяяв його свідомість. В Ісусі, побитому, осміяному, розп'ятому на хресті, він побачив свого Викупителя, свою єдину надію, і звернувся до Нього зі смиренною вірою: «Згадай мене, коли прийдеш у Царство Своє! А Він сказав йому: Запевняю тебе: сьогодні ти будеш зі мною в раю» (Євангеліє від Луки 23:42, 43).

З подивом ангели споглядали безмежну любов Ісуса, Котрий, переносячи страшні фізичні й душевні муки, думав тільки про інших, заохочуючи розкаяну душу вірити. Помираючи, Він виявив до людини любов, сильнішу за смерть. Багато з тих, які спостерігали цю сцену на Голгофі, утвердилися пізніше в Христовій вірі завдяки побаченому.

Вороги Ісуса, що плекали надію на Його смерть, тепер з нетерпінням очікували її. Ця подія, вважали вони, назавжди покладе кінець чуткам про Його Божественну силу й гідні подиву чудеса. Вони тішили себе думкою, що їм не доведеться більше тремтіти, боячись Його впливу. Безсердечні воїни, котрі розпинали Ісуса, ділили поміж собою Його одяг, сперечаючись про хітон, який був витканий без швів. Урешті-решт вони вирішили цю справу, кинувши жереб. Богонатхненне перо точно змалювало

цю подію за сотні років до її здійснення: «Бо пси оточили мене... обліг мене натовп злочинців, прокололи вони мої руки та ноги мої... Вони ділять для себе одягу мою, а про шату мою жеребка вони кидають...» (Псалми 22:17, 19).

УРОК СИНІВСЬКОЇ ЛЮБОВІ. Охопивши поглядом юрбу, що зібралася в очікуванні Його смерті, Ісус побачив біля підніжжя хреста Івана, котрий підтримував Марію,

...
*З темряви віків
 досконалий
 приклад синівської
 любові Христа
 сяє невгасимим
 світлом. Зазнаючи
 найжорстокіших
 мук, Він не забув
 про Свою матір
 і подбав про
 її майбутнє.*

матір Христа. Вона повернулася на це страшне місце, не в змозі більше залишатися далеко від свого Сина. Останнім уроком Ісуса був урок синівської любові. Він подивився на уражене горем обличчя Своєї матері, а потім на Івана і сказав, звертаючись до матері: «Жінко, ось твій син!» А тоді до учня: «Ось твоя мати!» (Євангеліє від Івана 19:27). Іван добре зрозумів слова Ісуса та доручений йому священний обов'язок. Він одразу ж забрав матір Христа геть від страшного видовища на Голгофі. З того часу Іван узяв її до свого дому і піклувався про неї як слухняний обов'язковий син. З темряви віків досконалий приклад синівської любові Христа сяє невгасимим світлом. Зазнаючи найжорстокіших мук, Він не забув про Свою матір і подбав про її майбутнє.

Тепер місія земного життя Христа майже завершилася. У горлі в Нього пересохло, і Він промовив: «Прагну!» Воїни, намочивши губку в оцті й жовчі, запропонували Йому пити, але Ісус, скуштувавши, відмовився. Господь життя і слави помирав як викуп за людство. Саме усвідомлення гріха, що стягнув на Нього як на заступника людини гнів Отця, зробило чашу, котру Він пив, такою гіркою і розбило серце Сина Божого.

На Христа як заступника і поручителя людини було покладено беззаконня людей; Його було зараховано до злочинців, щоб Він мав змогу викупити їх від прокляття Закону. Вина всіх нащадків Адама всіх віків гнітила сер-

це Христа, а гнів Бога і страхітливий вияв Його невдоволення з причини беззаконня наповнили жахом душу Його Сина. Те, що Бог відвернув від Нього Своє лице в часи найважчих мук, пронизало серце Спасителя таким сумом, якого ніколи не зрозуміти людям. Кожне страждання, перенесене Сином Божим на хресті, краплі крові, що стікали з Його голови, рук і ніг, конвульсії агонії, від яких здригалось тіло Христа, невимовний біль, що наповнив Його душу, коли Його Отець сховав від Нього Своє лице, промовляють до людини: Це через любов до тебе Син Божий погодився, щоб на Нього були покладені ці огидні злочини; задля тебе Він руйнує владу смерті і відчиняє ворота Раю й вічного життя. Той, Хто Своім словом заспокоював розлучені води і ходив пінистими хвилями, Хто примушував тремтіти демонів, від дотику Котрого тікали хвороби, Хто підіймав до життя мертвих і відкривав очі сліпим, пропонує Себе на хресті як єдину жертву за людину. Той, Хто поніс на Собі гріхи, приймає передбачене Законом покарання за нечестя і Сам стає гріхом задля людини.

Сатана терзав серце Ісуса лютими спокусами. Гріх, такий ненависний у Його очах, накопичився на Ньому такою мірою, що Він стогнав під його тягарем. Не дивно, що тієї страшної години людське єство Христа тремтіло. З подивом спостерігали ангели страшну душевну агонію Сина Божого, котра настільки перевершувала Його фізичний біль, що його Він майже не відчував. Небесне воїнство затулило своє обличчя, аби не бачити цього жахливого видовища.

Нежива природа виражала співчуття своєму зневаженому помираючому Творцеві. Сонце відмовилося дивитися на цю страшну сцену! Його повні яскраві промені освітлювали землю полудневої пори, коли раптом воно

...
*Краплі крові,
 що стікали з Його
 голови, рук і ніг,
 невимовний біль,
 що наповнив Його
 душу, промовляють
 до людини: задля
 тебе Він руйнує
 владу смерті
 і відчиняє ворота
 Раю й вічного
 життя.*

ніби згасло. Суцільна темрява, як похоронне покривало, обгорнула хрест і все довкілля. Темрява тривала цілих три години. О дев'ятій годині жаклива темрява розсіялася над натовпом, але Спаситель усе ще був оповитий нею, як мантиєю. Здавалося, що сердиті блискавки кидалися на Нього, коли Він висів на хресті. Тоді «Ісус закричав гучним голосом: Елої, Елої, лама савахтані? Що означає в перекладі: Боже мій, Боже мій, чому Ти Мене покинув?» (Євангеліє від Марка 15:34).

«ЗВЕРШИЛОСЯ». Мовчки люди чекають завершення цієї жакливої сцени. Сонце сяє знову, але хрест оповитий темрявою. Раптом морок навколо хреста розсіявся, і чистим, немов звук сурми, голосом, який, здається, лунає по всьому світу, Ісус вигукує: «Звершилося!» «Отче, у Твої руки передаю Свій дух!» (Євангеліє від Івана 19:30; Луки 23:46). Світло оточило хрест, і обличчя Спасителя засяло славою, подібно до сонця. Тоді Він схилив Свою голову на груди і помер.

У хвилину, коли Христос помер, священики звершували служіння в храмі перед завісою, що відокремлювала Святе від Святого Святих. Раптом вони відчули, як земля затремтіла під ними, і храмова завіса, виготовлена з міцної коштовної тканини, котру щороку поновлювали, розірвалася надвоє, зверху донизу тією ж безкровною рукою, котра написала слова вироку на стіні палацу Валтасара.

Ісус не віддав Свого життя, доки не здійснив справи, заради котрої прийшов, і з останнім подихом Він вигукнув: «Звершилося!» Від цих слів ангелів охопила радість, бо великий План викуплення був переможно виконаний. Небо раділо, адже сини Адама через життя послуху зможуть бути піднесеними колись до присутності Божої. Сатана зазнав поразки і зрозумів, що втратив своє царство.

ПОХОВАННЯ. Іван почувався розгубленим, не знаючи, що вчинити з тілом його улюбленого Вчителя. Він здригався від думки, що його торкатимуться брутальні,

бездушні воїни, котрі поховать Христа в ганебному місці. Він знав, що не може розраховувати на прихильність юдейських начальників, і мало покладав надії на Пилата. Однак у цій критичній ситуації на передньому плані з'являються Йосип і Никодим. Обидва ці мужі були членами синадріону, знайомими з Пилатом. Обидва були заможними впливовими людьми. Вони твердо вирішили поховати тіло Ісуса з належною пошаною.

Йосип сміливо пішов до Пилата і попросив віддати йому тіло Ісуса для поховання. Пилат видав офіційний наказ віддати Йосипові тіло Ісуса. Поки стурбований учень Іван переживав за священні останки свого улюбленого Господа, Йосип з Ариматеї повернувся з дозволом від правителя. А Никодим, сподіваючись такого результату розмови Йосипа з

Пилатом, прийшов із коштовною сумішшю смири й алое, об'ємом близько ста літрів. Навіть найповажнішим людям в усьому Єрусалимі не могло бути виявлено більшої честі після смерті.

Обережно, з благоговінням, вони власноручно зняли тіло Ісуса із знаряддя тортур. Сльози жалю і співчуття лилися з їхніх очей, коли вони дивилися на Його поранене, покалічене тіло, дбайливо обмиваючи й очищаючи його від крові. У Йосипа була нова, висічена у скелі гробниця, яку він беріг для себе. Вона була недалеко від Голгофи, і він приготував цю усипальню для Ісуса. Тіло, разом із принесеними Никодимом мастями, обережно загорнули в лляне полотно, і три учні понесли свою дорожню ношу до нової гробниці, де ще ніхто не лежав. Там вони випростили Його покалічені ноги і склали на бездиханних грудях Його пробиті руки. Галилейські жінки прийшли подбати про те, щоб для мертвого тіла їхнього улюбленого Вчителя було зроблено все необхідне. Вони бачили, як був привалений тяжкий камінь до входу в гробницю, і залишили там спочивати Сина

...
*Небо раділо,
 адже сини Адама
 через життя
 послуху зможуть
 бути піднесеними
 колись до
 присутності
 Божої.*

...
 чуття лилися з їхніх очей, коли вони дивилися на Його поранене, покалічене тіло, дбайливо обмиваючи й очищаючи його від крові. У Йосипа була нова, висічена у скелі гробниця, яку він беріг для себе. Вона була недалеко від Голгофи, і він приготував цю усипальню для Ісуса. Тіло, разом із принесеними Никодимом мастями, обережно загорнули в лляне полотно, і три учні понесли свою дорожню ношу до нової гробниці, де ще ніхто не лежав. Там вони випростили Його покалічені ноги і склали на бездиханних грудях Його пробиті руки. Галилейські жінки прийшли подбати про те, щоб для мертвого тіла їхнього улюбленого Вчителя було зроблено все необхідне. Вони бачили, як був привалений тяжкий камінь до входу в гробницю, і залишили там спочивати Сина

Божого. Жінки пішли останніми від хреста й останніми залишили гріб Христа.

Хоч юдейські начальники виконали свій диявольський задум, віддавши на смерть Божого Сина, їхні побоювання не зникли, як і їхня заздрість до мертвого Христа. Разом з радістю від вдоволеного почуття помсти вони відчували постійний страх, що Його мертве тіло, котре лежало в гробниці Йосипа, оживе. Тому «зібралися первосвященники та фарисеї до Пилата і кажуть: Пане, ми пригадали, що той обманщик сказав ще за життя: Через три дні Я воскресну! Тож накажи стерегти гробницю до третього дня, щоб часом Його учні, прийшовши вночі, не викрали Його та не сказали народові: Він воскрес із мертвих! — бо буде цей останній обман гірший від першого» (Євангеліє від Матвія 27:62-64). Пилатові, як і цим юдеям, не хотілося, щоб Ісус воскрес у силі, аби покарати Своїх убивць, тому він виділив у розпорядження священників загін римських воїнів, кажучи: «Маєте варту, ідіть і забезпечте, як знаєте. Вони пішли й забезпечили гробницю: опечатали камінь і поставили варту» (Євангеліє від Матвія 27:65, 66).

Юдеї розуміли, якою перевагою була подібна охорона Ісусового гробу. Вони поклали печатку на камені, що закривав вхід до гробниці, аби факт проникнення в неї не залишився непоміченим, і вдалися до всіх запобіжних заходів, щоб учні не вчинили жодного обману з тілом Ісуса. Однак усі їхні плани й перестороги тільки сприяли більш повному тріумфові Його воскресіння та ще більшому утвердженню цієї істини.

Розділ 9

.....

Перемога

Учні спочивали в суботу, сумуючи з приводу смерті свого Господа, тоді як Ісус, Цар слави, лежав у гробниці. З наближенням ночі були поставлені воїни охороняти місце спочинку Спасителя, а в цей час невидимі ангели ширяли над священним місцем. Ніч повільно минала, і, хоч було ще темно, ангельська сторожа знала, що час визволення дорогого Сина Божого, їхнього улюбленого Повелителя, майже настав. У той час як вони з глибоким душевним хвилюванням чекали години Його тріумфу, з Неба швидко прилетів могутній ангел. Вигляд його був подібний до блискавки, а одяг білий, мов сніг. Його світло розсіяло темряву на його шляху, примусивши злих ангелів, які переможно запевняли, що тіло Ісуса належить їм, утекти із жахом від його блиску й слави. Один з ангельського воїнства, котрий був свідком приниження Христа і тепер охороняв місце Його спочинку, приєднався до цього ангела з Неба, і разом вони наблизилися до гробниці. Земля тремтіла та здригалася при їхньому наближенні, стався великий землетрус.

Жах охопив римську варту. Куди поділася їхня сила, щоб охороняти тіло Ісуса? Вони вже не думали ані про свій обов'язок, ані про те, що учні можуть викрасти Його. Коли світло від ангелів засяяло навкруги яскравіше за сонце, римські вартіві, як мертві, попадали на землю. Один з ангелів узявся за великого каменя і, відкотивши його від входу до гробниці, сів на ньому. Другий увійшов до гробниці і розв'язав хустку, що була на голові Ісуса.

«Твій Отець кличе Тебе» Тоді ангел, що зійшов з Неба, вигукнув голосом, від якого захиталася земля: «Сину Божий, Твій Отець кличе Тебе! Виходи!». Смерть не могла більше втримати Його у своїй владі. Ісус повстав із мертвих, тріумфальний Переможець. З урочистим благоговінням ангельське воїнство спостерігало за цією сценою. І коли Ісус вийшов із гробниці, ці сяючі ангели упали на землю і поклонилися, вітаючи Його піснями перемоги й торжества.

ЗВІТ РИМСЬКОЇ ВАРТИ. Коли воїнство небесних ангелів відійшло від гробниці, а світло й слава зникли, римські вартові наважилися підвести голови й подивитися навколо. Вони з подивом побачили, що великий камінь відвалено від входу до гробниці, а тіло Ісуса зникло. Вартові поспішили до міста повідомити священників і старійшин про побачене. Коли ці вбивці слухали дивовижний звіт, їхні обличчя зблідли. Від думки про скоєне їх охопив жах. Якщо повідомлення правдиве — вони пропали. Деякий час вони мовчки сиділи, дивлячись один на одного і не знаючи, що вчинити або сказати. Прийняти цей звіт означало засудити себе. Вони відійшли вбік, аби порадитися між собою, що робити. Ці люди міркували так: якщо повідомлення варті поширяться серед народу, тих, хто віддав Христа на смерть, уб'ють як Його вбивць.

Було вирішено підкупити воїнів, щоб зберегти цю справу в таємниці. Священники й старійшини запропонували їм велику суму грошей, сказавши: «Говоріть, що Його учні, прийшовши вночі, викрали Його, коли ми спали» (Євангеліє від Матвія 28:13). Коли ж вартові поцікавилися, що їм учинять за те, що вони спали на посту, юдейські служителі пообіцяли переконати правителя й убезпечити їх. За гроші римські вартові продали свою честь, погодившись послухатися поради священників і старійшин.

ПЕРШІ ПЛОДИ ВИКУПЛЕННЯ. Коли Ісус на хресті вигукнув: «Звершилося!», — скелі порозпадалися, земля затряслася і відкрилися деякі могили. Коли Христос устав як Переможець над смертю й могилою, у той час як земля здригалася і небесна слава сяяла навколо священного місця, багато померлих праведників, підкорившись Його закликові, повиходили зі своїх могил як свідки Його воскресіння. Ці вшановані воскреслі святі вийшли з могил прославленими. Вони були вибраними святими з усіх віків від створення світу до днів Христа. У той час як юдейські вожді намагалися приховати факт Христового воскресіння, Бог вирішив вивести цю групу з їхніх могил, щоб вони засвідчили про воскресіння Ісуса та проголошували Його славу.

Люди, котрі після воскресіння Ісуса вийшли з могил, з'являлися багатьом, говорячи, що жертва за людину була остаточно завершена, що Ісус, Якого розіп'яли юдеї, воскрес із мертвих. На доказ своїх слів вони проголошували: «Ми воскресли з Ним». Вони несли свідчення про те, що саме Христа могутня сила викликала їх із могил. Незважаючи на поширювані неправдиві чутки, сатана, його ангели та первосвященники не змогли приховати істину про воскресіння Христа, бо воскреслі з могил святі звіщали чудову, радісну новину. Також Сам Ісус з'явився Своїм засмученим, убитим горем учням, розсіявши їхні страхи та наповнивши їх радістю і щастям.

ЖІНКИ БІЛЯ ГРОБНИЦІ. Рано-вранці першого дня тижня, ще перед світанком, праведні жінки прийшли до гробниці, узявши із собою запашні масті, щоб помазати Ісусове тіло. Вони побачили, що великий камінь був відкочений від входу до гробниці, а тіла Ісуса немає. Їхні серця охопив жах від думки про те, що їхні вороги забрали тіло. Раптом жінки побачили двох ангелів у білих одежах, зі світлими сяючими обличчями. Ці небесні істоти розуміли, для чого прийшли жінки, і відразу ж сповістили їм, що Ісуса тут немає, Він воскрес, але вони можуть побачити місце, де лежав Господь. Ан-

гели звеліли їм піти й розповісти учням Христа, що Він раніше за них прийде до Галилеї. Зі страхом і великою радістю жінки поспішили назад до засмучених учнів та розповіли їм про побачене й почуте.

Учні не могли повірити, що Христос воскрес, і швидко побігли до гробниці разом із жінками, котрі принесли цю звістку. Вони виявили, що Ісуса там немає, побачили Його лляний саван, але не могли повірити добрій новині про те, що Христос воскрес із мертвих. Вони повернулися додому, дивуючись побаченому та новині, яку сповістили жінки.

Проте Марія затрималася біля гробниці, роздумуючи про побачене й жахаючись думки, що її могли обманути, їй здавалося, що на неї чекають нові випробування. Смуток знову огорнув Марію, і вона гірко заридала. Нахилившись, аби ще раз подивитися у гріб, вона побачила двох ангелів у білому одязі. Один сидів біля узголів'я, другий у ногах, де лежало тіло Ісуса. Вони лагідно заговорили з нею, запитавши, чому вона плаче. Марія відповіла: «Бо взяли мого Господа і не знаю, де поклали Його!» (Євангеліє від Івана 20:13).

«НЕ ДОТОРКАЙСЯ ДО МЕНЕ». Повернувшись від гробниці, Марія побачила Ісуса, що стояв неподалік, але

...
Ісус перебував із цим світлим небесним воїнством у присутності Бога, оточений Його славою, Він не забував про Своїх учнів на Землі.

...
 Я ще не зійшов до Мого Отця. Іди до Моїх братів і скажи їм, що Я іду до Мого Отця і вашого Отця, до Мого Бога і вашого Бога!» (Євангеліє від Івана 20:17). Переповне-

на радістю, вона поспішила до учнів з доброю новиною. Ісус швидко вознісся до Свого Отця, аби почути з Його вуст, що Він прийняв Жертву, та отримати всяку силу на Небі й на Землі.

Ангели, немов хмара, оточили Сина Божого і наказали відвічним дверям підвестися, щоб міг увійти Цар слави. Я бачила: хоч Ісус перебував із цим світлим небесним воїнством у присутності Бога, оточений Його славою, Він не забував про Своїх учнів на Землі, натомість отримав силу від Свого Отця, щоб повернутися й наділити їх цією силою. Того ж дня Ісус повернувся і з'явився Своїм учням. Тепер Він дозволив їм доторкнутися до Нього, оскільки вознісся до Свого Отця й отримав від Нього силу.

НЕВІР'Я ХОМИ. Хома в той час був відсутній. Він не захотів покірно прийняти вістку учнів, а рішуче й самовпевнено стверджував, що не повірить, доки не вкладе своїх пальців у рани від цвяхів і не вкладе своєї руки в Його пробитий жорстоким списом бік. Цим він виявив недовір'я до своїх братів. Якби всі вимагали таких доказів, то ніхто сьогодні не прийняв би Ісуса і не повірив би в Його воскресіння. Та Божа воля полягала в тому, щоб вістку учнів прийняли ті, котрі не могли самі бачити й чути воскреслого Спасителя.

Невір'я Хоми було не до вподоби Богові. Коли Ісус знову зустрівся зі Своїми учнями, Хома був разом з ними. Побачивши Ісуса, він повірив. Однак раніше Хома заявив, що задовольниться тоді, коли не тільки побачить, а й доторкнеться; тому Ісус дав йому бажаний доказ. Хома вигукнув: «Господь мій і Бог мій!» Але Ісус докорив йому за невір'я, сказавши: «Тому що ти побачив Мене, ти повірив? Блаженні ті, що не бачили й повірили!» (Євангеліє від Івана 20:28, 29).

ПОРАЗКА УБИВЦІ ХРИСТА. У той час як новина поширювалася від міста до міста, від села до села, юдеї боялися за власне життя і затаїли ненависть, яку плекали до учнів. Їхня єдина надія полягала в поширен-

ні фальшивої чутки. А ті, хто хотів, щоб цей обман був правдою, приймали його. Пилат тремтів, почувши про воскресіння Христа. Він не сумнівався в правдивості цього свідчення, і відтоді мир назавжди покинув його. Задля світської слави та через страх втратити авторитет і життя, Пилат віддав Ісуса на смерть. Тепер він був цілком переконаний: Той, у крові Якого він винний, був не просто невинною людиною, а Сином Божим. До кінця своїх днів Пилат провадив жалюгідне життя. Відчай і душевні муки нищили всяку надію й радість. Він не хотів бути потішеним і помер найжалюгіднішою смертю.

СОРОК ДНІВ З УЧНЯМИ. Ісус залишався зі Своїми учнями сорок днів. Їхні серця сповнювалися радістю, коли Він усе повніше відкривав їм істини про Боже Царство. Христос доручив їм свідчити про те, що вони бачили й чули стосовно Його страждань, смерті та воскресіння; про те, що Він приніс жертву за гріх, і всі бажаючі можуть прийти до Нього й отримати життя. З незмінною ніжністю Господь говорив учням, що вони зазнають переслідувань і горя, але, пригадуючи пройдений ними шлях та слова Христа, вони отримають полегшення. Він розповів їм про те, що подолав спокуси сатани та здобув перемогу ціною випробувань і страждань. Сатана не матиме більше над Ним жодної влади, однак спрямує всі свої спокуси на них і всіх, хто повірить у Його Ім'я. Та вони можуть перемогти так, як переміг Він. Ісус наділив Своїх учнів силою звершувати чудеса і сказав: хоч учнів переслідуватимуть нечестиві, Він час від часу посилатиме Своїх ангелів, аби визволяти їх. Учні не загинуть, доки не виконають своєї місії, а потім, можливо, їм доведеться запечатати власною кров'ю свідчення, котре несли.

Схвилювані послідовники Ісуса з радістю слухали Його науку, насолоджуючись кожним словом, яке сходило з Його святих уст. Тепер учні були впевнені, що Він — Спаситель світу. Його слова глибоко западали в їхні серця, і вони сумували з приводу скорої розлуки зі своїм Небесним Учителем, коли вже не почують з Його

вуст утішливих, благодатних слів. Проте їхні серця знову були зігріті любов'ю й великою радістю, коли Ісус сказав, що піде і приготує для них оселі, а потім прийде знову й забере їх, щоб вони вічно перебували з Ним. Христос обіцяв також послати Утішителя, Святого Духа, Котрий поведе їх до повної істини. «Він підняв Свої руки і поблагословив їх» (Євангеліє від Луки 24:50).

ВОЗНЕСІННЯ ХРИСТА. Усе Небо очікувало тріумфального часу, коли Ісус вознесеться до Свого Отця. Ангели прийшли прийняти Царя слави і з торжеством супроводжувати Його на Небо. Поблагословивши Своїх учнів, Ісус почав віддалятися від них, підносячись до неба. Коли Христос підіймався, за Ним прямувало багато полонених, які повстали з могил під час Його воскресіння. Великий небесний сонм супроводжував Ісуса, у той час як незліченна кількість ангелів чекала Його появи на Небі.

...
Цей Ісус,
що вознісся від
вас на небо,
прийде так само,
як оце ви бачили,
коли Він відходив
на небо!»
(Дії 1:11).

Тоді усе небесне воїнство оточило свого величного Повелителя і з великим благоговінням схилилося перед Ним, поклавши свої сяючі вінці до Його ніг. Потім вони торкнулися своїх золотих арф, і чудові мелодійні звуки наповнили все Небо чудовою музикою й піснями на честь Агнця, Котрий був заколений і ось знову живий у славі та величі.

ОБІТНИЦЯ ПРО ПОВЕРНЕННЯ. У той час як учні із сумом вдивлялися в небо, щоб востаннє побачити Свого Господа під час вознесіння, два ангели в білій одежі стали біля них і сказали: «Галилейські мужі, чого стоїте і вдивляєтеся в небо? Цей Ісус, що вознісся від вас на небо, прийде так само, як оце ви бачили, коли Він відходив на небо!» (Дії 1:11). Учні та матір Ісуса, котра разом з ними була свідком вознесіння Сина Божого, провели наступну ніч у розмовах про Його дивовижні діла

том з неба долинув шум, наче подув бурхливий вітер, і наповнив увесь дім, де вони сиділи. І з'явилися їм поділені мови, наче вогняні, й осіли на кожного з них. І всі вони наповнилися Духом Святим і почали говорити іншими мовами, як Дух велів їм промовляти». Святий Дух зійшов на зібраних, прийнявши форму розділених угорі вогняних язиків, що було символом отриманого ними від Бога дару вільно розмовляти кількома різними мовами, котрих вони раніше не знали. Вогонь указував на той ревний запал, з яким вони працюватимуть, і на ту силу, котра супроводжуватиме їхні слова.

Під впливом цього небесного просвітлення тексти з Писань, які пояснював Христос, засяяли в їхній пам'яті живим блиском та красою зрозумілої могутньої істини. Покривало, котре заважало цим людям бачити завершення сказаного, тепер було зняте, і вони з повною ясністю зрозуміли мету місії Христа і природу Його Царства.

У СИЛІ П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ. Юдеї були розсіяні майже серед усіх народів і розмовляли різними мовами. Вони прийшли до Єрусалима, подолавши великі відстані, і тимчасово поселилися там, аби залишитися на тодішніх релігійних святах та виконати всі їхні вимоги. Зібрані таким чином євреї розмовляли всіма відомими мовами. Така різноманітність мов була великою перешкодою для Божих слуг у їхній праці — сповістити вчення Христа аж до найвіддаленіших куточків Землі. Те, що Бог чудодійним чином задовольнив цю потребу апостолів, стало для людей найкращим підтвердженням свідчення послідовників Христа. Святий Дух здійснив для них те, чого вони самі не досягли б за все життя: вони не змогли б усюди поширити Євангельську істину мовою тих народів, для котрих працювали. Цей надприродний дар був найсильнішим доказом, який послідовники Христа могли представити світові, що їхнє доручення носило на собі печатку Неба.

«А в Єрусалимі перебували юдеї та побожні люди з кожного народу, що під небом. Коли ж стався цей шум, зібрався натовп, і були збентежені, як почули, що кожний

говорить до них їхньою власною мовою. Вони в нестямі дивувалися і говорили одне до одного: Хіба всі ці, що говорять, не галилейці? Як же це, що ми чуємо кожний своєю рідною мовою, в якій ми народилися?»

Вістка про цей чудовий прояв поширилася по всьому Єрусалиму та його околицях, сильно розлютивши священиків і начальників, однак вони не відважилися дати волю своїй злобі, боячись накликати на себе ненависть народу. Вони віддали Господа на смерть, а тепер Його слуги, неосвічені мужі з Галилеї, підтверджували чудове виконання пророцтва, навчаючи Ісусової науки всіма існуючими на той час мовами. Ці люди говорили із силою, що супроводжувала чудесні діла Спасителя, розкриваючи перед своїми слухачами План спасіння в милості й жертві Сина Божого. Їхні слова переконували і наvertsали тисячі слухачів. Їхній розум звільнявся від прищеплених священиками традицій та забобонів, і вони приймали чисте вчення Слова Божого.

ПРОПОВІДЬ ПЕТРА. Петро показав їм, що цей прояв був безпосереднім виконанням пророцтва Йоїла, котрий передрік, що така сила зійде на мужів Божих, аби вони стали придатними для виконання особливої роботи.

Петро згадав родовід Христа, вказуючи на Його пряме походження зі славного дому Давидового. Він не скористався жодним зі вчень Ісуса для підтвердження своєї позиції, розуміючи, що через велику упередженість юдеїв це буде даремно. Натомість він послався на Давида, котрого євреї шанували як патріарха своєї нації. Петро сказав: «Давид говорить про Нього: Бачив я Господа переді мною завжди, бо Він є по моїй правиці, щоб я не захитався. Тому звеселилося моє серце і зрадів мій язик, ще й тіло моє сповниться надією, бо Ти не залишиш душі моєї в аду й не даси Своему Святому побачити тління».

Тут Петро підкреслює, що Давид не міг говорити так про себе, але, безперечно, сказав це про Ісуса Христа. Давид помер смертю, котрою помирають усі люди; його гробниця із шанованим прахом старанно зберігалася аж

до того часу. Бог особливим чином ушанував Давида як царя Ізраїлю, а також пророка. У пророчому видінні йому було показане майбутнє життя і служіння Христа. Він бачив, як Ісуса відкинули й судили, а також йому було показано Його розп'яття, поховання, воскресіння і вознесіння.

Давид свідчив, що душа Христа не залишиться в аду (могилі), а тіло Його не побачить тління. Петро вказує на виконання цього пророцтва в Ісусі з Назарета. Бог фактично воскресив Христа раніше, ніж Його тіло побачило тління. А тепер Він — Піднесений, перебуває на Небесах небес.

Під час цієї пам'ятної події велика кількість людей, котрі досі глузували з того, що така скромна Особа, як Ісус, є Сином Божим, остаточно переконалися в істині та визнали Його своїм Спасителем. До Церкви долучилися три тисячі душ. Апостоли промовляли силою Святого

Духа; їхні слова неможливо було заперечити, бо вони були підтверджені могутніми чудесами, звершеними апостолами завдяки злиттю Духа Божого. Учні й самі були здивовані результатами цієї події, а також швидким багатим жнивом душ. Увесь народ дивувався. Люди, котрі не позбулися своєї упередженості й фанатизму, відчували такий благоговійний страх, що не наважувалися ані голосом,

ані силою спробувати зупинити могутню справу, і на якийсь час їхня протидія припинилася.

Самі тільки аргументи апостолів, якими б ясними і переконливими вони не були, не позбавили б євреїв упередженості, котра не поступилася перед такою великою кількістю доказів. Однак Божественна сила Святого Духа закарбувала ці аргументи в їхніх серцях. Вони були подібні до гострих стріл Всемогутнього і переконували людей у їхній страшній провині — відкиненні й розп'ятті Господа слави. «Почувши, вони розчулилися серцем і сказали Петрові й іншим апостолам: Що ж нам роби-

...
Петро показав їм, що цей прояв був безпосереднім виконанням пророцтва Йоїла.

...

ти, мужі-брати? А Петро сказав їм: Покайтеся, і нехай охреститься кожний з вас в Ім'я Ісуса Христа на прощення ваших гріхів, і приймете дар Святого Духа!»

Петро доводив до свідомості переконаних людей: вони відкинули Христа, бо були обмануті священиками й начальниками. Якщо його слухачі й

надалі прийматимуть їхні поради і чекатимуть, поки ці вожді визнають Христа, перш ніж слухачі самі наважаться це зробити, то вони ніколи не приймуть Його. Ці впливові мужі хоч і претендували на святість, були честолюбними, прагнули багатства й земної слави. Вони ніколи не прийдуть до Христа за світлом. Ісус передрік страшну відплату, котра спіткає цих людей за їхнє вперте невір'я, незважаючи на дані їм могутні докази того, що Ісус — Син Божий.

Відтоді мова учнів стала чистою, простою, правильною у словах і вимові, незалежно від того, якою мовою вони розмовляли — рідною чи іноземною. Ці скромні мужі, котрі ніколи не навчалися у школі пророків, звіщали такі високі чисті істини, що їхні слухачі були вражені. Апостоли не могли особисто вирушити в найвіддаленіші куточки Землі, але на свято зійшлися люди з усіх сторін світу, і, прийнявши ці істини, вони понесли їх туди, де проживали, звіщаючи серед свого народу й навертаючи душі до Христа.

...
Бог знає, як і коли відповісти на нашу молитву. Наша частина роботи полягає в підтримуванні зв'язку з Божественним джерелом.

...

УРОК ДЛЯ НАШОГО ЧАСУ. Це свідчення стосовно заснування християнської Церкви дане нам не тільки як важлива частина священної історії, а й як урок. Усі, хто визнає ім'я Христа, повинні однодушно чекати, пильнувати й молитися. Усі розбіжності мають бути відкинуті, а єдність і ніжна любов одне до одного повинні наповнити всіх. Тоді наші молитви зможуть разом підноситися до нашого Небесного Отця із сильною палкою вірою. Тоді з терпінням і надією ми зможемо чекати виконання обітниці.

Відповідь може прийти з несподіваною швидкістю та нездоланною силою або ж затриматися на багато днів і тижнів, і тоді наша віра зазнає випробування. Але Бог знає, як і коли відповісти на нашу молитву. Наша частина роботи полягає в підтримуванні зв'язку з Божественним джерелом. Бог відповідає за Свою частину роботи. Вірний Той, Хто обіцяв. Наше велике важливе завдання полягає в тому, щоб мати одне серце й одні думки, відкинути всяку заздрість та злобу і, як покірні прохачі, пильнувати й чекати. Ісус, наш Представник і Голова, готовий зробити для нас те, що зробив для учнів, які молилися й пильнували в день П'ятидесятниці.

Розділ 11

| | | | | | | | | |

Велике відступництво

Коли Ісус відкрив Своїм учням долю Єрусалима та події, пов'язані з Другим приходом, Він також передрік, чого зазнає Його народ, відколи Він буде забраний від них і до Його повернення у силі й славі задля їхнього визволення. З Оливної гори Спаситель бачив бурі, котрих мала зазнати Апостольська Церква. Перед Його поглядом, що проникав далеко в майбутнє, поставали люті спустошливі урагани, що мали обрушитися на Його послідовників у прийдешні віки темряви й переслідування. Небагатьма короткими, повними грізного значення реченнями Христос передрік долю, котру правителі цього світу визначили Божій Церкві. Послідовники Христа мали прямувати тією ж дорогою приниження, ганьби і страждань, якою ішов їхній Господь. Ворожнеча, що спалахнула проти Викупителя світу, буде виявлена до всіх, хто повірить у Його Ім'я.

Історія ранньої Церкви свідчить про виконання слів Спасителя. Сили землі й пекла повстали проти Христа в особі Його послідовників. Язичество, передбачаючи, що в разі перемоги Євангелія його храми й вівтарі будуть скинуті, зібрало всі свої сили для знищення християнства. Запалав вогонь переслідування. Християн позбавляли майна й виганяли з їхніх осель. Вони «витерпіли великий подвиг страждань», «зазнали знущань і побоїв, а також кайданів і ув'язнення» (Євреям 11:36). Безліч людей запечатали своє свідчення власною кров'ю. Вельмож і рабів, багатих і бідних, освічених і невчених — усіх однаково безжалісно вбивали.

Однак даремними були зусилля сатани знищити Божу Церкву за допомогою насильства. Велика боротьба, у якій учні Ісуса віддали своє життя, не припинилася, коли ці вірні прапороносці полягли на своїх постах. Своєю поразкою вони перемагали. Божих працівників убивали, але Його справа непинно рухалася вперед. Євангеліє продовжувало поширюватися, а число його прихильників зростало. Воно проникало в місця, недоступні навіть для римського орла. Наставляючи язичеських правителів, які завзято переслідували віруючих, християнин промовляв так: «Ви можете вбивати нас, мучити, засуджувати... Ваша несправедливість є доказом нашої невинності... Ваша жорстокість... не приносить жодної користі». Це ще більше спонукувало інших поділяти їхні переконання. «Чим більше ви нас убиваєте, тим більше нас стає; кров християн — насіння».

Тисячі були ув'язнені й убиті, проте на зміну їм приходили інші. Христос прославить і визнає переможцями всіх, хто помер мученицькою смертю за свою віру. Ці люди змагалися добрим подвигом віри, і коли прийде Христос, вони отримають вінець слави. Страждання, котрих зазнавали християни, ще більше зближували їх одне з одним та їхнім Викупителем. Приклад їхнього життя і передсмертне свідчення — постійний аргумент на користь істини; там, де цього менш за все можна було сподіватися, підлеглі сатани відмовлялися служити йому і ставали під прапор Христа.

КОМПРОМІС ІЗ ЯЗИЧНИЦТВОМ. З метою досягти більшого успіху в боротьбі з Божим правлінням сатана вирішив піднести свій прапор у християнській Церкві. Якщо йому вдасться обманути послідовників Христа і стягнути на них Боже незадоволення, вони втратять силу, стійкість, рішучість і стануть для нього легкою здобиччю.

Тепер великий противник намагається хитрощами досягти того, чого не зміг домогтися силою. Гоніння

припинилися, натомість з'явилося небезпечне зваблення земним багатством і світською славою. Ідолопоклонники прийняли деякі положення християнської віри, відкинувши її суттєві істини. Вони стверджували, що прийняли Ісуса як Сина Божого й повірили в Його смерть і воскресіння, однак не усвідомлювали своєї гріховності, не відчували потреби в покайнанні та перетворенні серця. Зробивши деякі поступки зі свого боку, ці люди запропонували християнам також піти на поступки, щоб усі могли об'єднатися на основі віри у Христа.

Тепер Церква опинилася в страшній небезпеці. У порівнянні з цим в'язниця, тортури, вогонь і меч були благословенням. Деякі християни залишалися непохитними, заявляючи, що не можуть піти на компроміс. Інші вважали: якщо вони поступляться деякими положеннями своєї віри або видозмінять їх та об'єднаються з тими, хто частково прийняв християнство, то цим сприятимуть їхньому повному наверненню. Для вірних послідовників Христа це був час великого переживання. Під маскою християнства сатана непомітно закрадався в Церкву, спотворюючи віру й відвертаючи від Слова істини.

Врешті-решт більша частина християн понизила свої норми і християнство з'єдналося з язичництвом. Хоч ідолопоклонники видавали себе за навернених членів Церкви, вони продовжували триматися свого ідолопоклонства, лише замінивши предмети колишнього поклоніння зображеннями Ісуса, Марії та святих. Огидна завадка ідолопоклонства, внесена таким чином у Церкву, продовжувала свою згубну роботу. Хибні вчення, забобони, язичницькі обряди стали частиною її віри і поклоніння. Коли послідовники Христа об'єдналися з ідолопоклонниками, християнська релігія стала спотвореною, а Церква втратила свою чистоту і силу. Однак деякі не піддалися цьому обманові. Вони продовжували залишатися вірними Авторіві істини, поклоняючись лише Богові.

Люди, що називають себе послідовниками Христа, завжди поділялися на два класи. У той час як одні досліджують життя Спасителя, щиро намагаються випра-

вити свої вади й наслідувати Взірєць, інші — ухиляються від простих практичних істин, які викривають їхні гріхи. Навіть за найкращих часів Церква складалася не тільки зі справжніх, чистих, щирх християн. Наш Спаситель навчав: людей, які свідомо потурають гріхові, не слід приймати до Церкви. Проте Він підтримував спілкування з людьми, котрі володіли недосконалими характерами, даючи їм можливість пізнати Його вчення і приклад, аби вони могли побачити й виправити свої помилки.

Однак не має нічого спільного між Князем світла та князем темряви, також не може бути жодної єдності і між їхніми послідовниками. Погодившись об'єднатися

...
Хоч ідолопоклонники видавали себе за навернених членів Церкви, вони продовжували триматися свого ідолопоклонства, лише замінивши предмети поклоніння зображеннями Ісуса, Марії та святих.

... з тими, котрі тільки частково навернулися з язичництва, християни стали на шлях, який усе далі й далі відводив їх від істини. Сатана торжествував, що йому вдалося ввести в оману багатьох послідовників Христа. Згодом він почав усе більше виявляти над ними свою владу, спонукаючи їх переслідувати тих, які залишилися вірними Богові. Проте, як протидіяти правдивій християнській вірі, ніхто не знав краще за людей, котрі колись були її захисниками, тому християни-відступники, об'єднавшись із напівнаверненими язичниками, спрямували свою зброю проти найсуттєвіших положень Христового вчення.

Від тих, що бажали залишатися вірними, вимагалися відчайдушні зусилля, аби встояти проти омани й спотворень, котрі під личиною святості проникли в Церкву. Біблію не приймали за мірило віри. Учення про релігійну свободу розцінювалося як ересь, а його прихильників ненавиділи й оголошували поза законом.

ВІРНІ ЗАЛИШАЮТЬ ЦЕРКВУ. Після тривалої запеклої боротьби невелика кількість вірних вирішила розірвати будь-який зв'язок із церквою-відступницею,

якщо вона продовжуватиме відмовлятися очистити себе від омани й ідолопоклонства. Вони бачили, що відокремлення було абсолютно необхідним, аби коритися Слову Божому. Ці люди не наважувалися толерувати оману, котра могла мати фатальні наслідки для їхніх душ, і подавати приклад, небезпечний для віри їхніх дітей та онуків. Для збереження миру та єдності вони були готові піти на будь-які поступки, що не суперечили їхній вірності Богові, однак розуміли, що жертвування принципом — надто дорога ціна навіть для досягнення миру. Якщо єдність може бути збережена тільки шляхом компромісу істини й праведності з оманю, тоді нехай буде розбіжність і навіть війна. Як добре було б для Церкви і світу, якби принципи, котрими керувалися ці непохитні душі, відродилися в серцях Божого народу!

Апостол Павло говорить: «Усі, що в Ісусі Христі бажать жити благочестиво, будуть переслідувані» (2 Тимофію 3:12). Чому ж тоді здається, ніби переслідування значною мірою стихли? Єдина причина — Церква пристосувалася до світських норм і тому не викликає опозиції. Релігія нашого часу втратила чистоту і святість, характерні для християнської віри за днів Христа і Його апостолів. Християнство користується популярністю у світі саме через те, що йому став властивий дух компромісу із гріхом, до великих істин Слова Божого ставляться бай- дуже, а в Церкві спостерігається мало живого благочестя. Якби відродилися віра й сила ранньої Церкви, тоді ожив би дух гоніння і знову запалав вогонь переслідування.

ТАЄМНИЦЯ БЕЗЗАКОННЯ. Апостол Павло у своєму Другому Посланні до солунян провістив велике відступництво, яке призведе до встановлення папської влади. Він писав, що день Христів не прийде, доки не настане «відступлення та виявиться людина беззаконня, син погибелі, що противиться і підноситься понад усім тим, що зветься Богом чи святиною; він у Божому храмі сяде як Бог і видаватиме себе за Бога». І далі апостол попереджає своїх братів, що «таємниця беззаконня вже діє» (2 Солу-

нянам 2:3, 4, 7). Ще в той ранній період він бачив, як у Церкву закрадалися хибні погляди, котрі готували шлях для появи папства.

Помалу таємниця беззаконня спочатку тихо і крадькома, а згодом відкрито, у міру того, як вона зміцнювалася і підкоряла людські уми, здійснювала свою оманливу бого-

...
*Біблія звеличує
 Бога і ставить
 смертну людину
 на її справжнє
 місце, тому
 священні істини
 Слова Божого
 повинні бути
 приховані
 і заборонені.
 Таку логіку
 засвоїла Римська
 Церква.*

... зневажну роботу. Майже непомітно в християнську Церкву ввійшли язичницькі звичаї. Дух компромісу й пристосування був стриманий на деякий час лютими гоніннями, яких зазнала Церква від язичництва. Але коли переслідування припинилися, а християнство ввійшло в царські двори й палаци, воно проміняло скромність та простоту Христа і Його апостолів на помпезність та гордість язичницьких жерців і правителів; а на зміну Божим вимогам прийшли людські теорії і традиції. Формальне навернення Костянтина на початку IV століття викликало велику радість; зодягнувшись в одержавленості, світ увійшов у Церкву. Тепер швидко прогресував процес розкладання. Язичництво, яке нібито було переможене, стало переможцем. Його дух опанував Церкву. Його вчення, обряди й забобони запроваджувалися у віру і богослужіння тих, що визнавали себе послідовниками Христа.

Такий компроміс між язичництвом і християнством призвів до появи людини гріха, котра, як було передбачено в пророцтві, чинить опір і підноситься понад Богом. Ця велетенська система фальшивої релігії — шедевр сатанинської сили, монумент його зусиль сісти на престолі, аби правити Землею за своєю волею.

Одна з основних доктрин Римсько-Католицької Церкви полягає в тому, що Папа є видимим главою всесвітньої Христової Церкви, наділеним верховною владою над єпископами і пасторами в усіх частинах світу. Більше того, Папа привласнив собі титули, які належать Божеству.

Сатана добре розумів, що завдяки Святому Письму люди зможуть розпізнати його обман й опиратися його силі. Навіть Спаситель світу давав відсіч його нападкам саме за допомогою Слова. При кожному нападі Христос представляв щит вічної істини, говорячи: «Так написано». Кожній пропозиції ворога Він протиставляв мудрість і силу Слова. Сатана знав: аби панувати над людьми і встановити узурпаторську папську владу, він повинен тримати людей у незнанні Святого Письма. Біблія звеличує Бога і ставить смертну людину на її справжнє місце, тому священні істини Слова Божого повинні бути приховані і заборонені. Таку логіку засвоїла Римська Церква. Упродовж сотень років розповсюдження Біблії було заборонене. Людям не дозволялося читати і навіть тримати її дома, а безпринципні священники й прелати тлумачили її вчення таким чином, аби підтримати свої претензії. Так майже весь світ визнав Папу намісником Бога на Землі, наділеним верховною владою над Церквою і державою.

ЗМІНА СВЯТ І ЗАКОНУ. Усунувши критерії для виявлення омани, сатана діяв за власною волею. Пророцтво запевняло, що папство «буде думати позмінювати свята та права» (Даниїла 7:25), і за цю роботу воно не забарилося взятися. Аби чимось замінити ритуал ідолопоклонства для навернених з язичництва і таким чином сприяти їхньому формальному прийняттю християнства, у християнське богослужіння було поступово введено поклоніння зображенням та реліквіям. Врешті-решт ця система папського ідолопоклонства була запроваджена декретом Вселенського собору. На довершення цього блюзнірства Рим дозволив собі усунути з Божого Закону другу заповідь, яка забороняє поклоніння зображенням, а також розділити десятю, аби була збережена кількість заповідей.

Дух поступок язичництву відкрив шлях для подальшого зневажання авторитету Неба. Сатана вніс зміни і в четверту заповідь, зробивши спроби усунути стародавню суботу, благословенний та освячений Богом день, нато-

мість звеличивши свято, що відзначалося язичниками як «преподобний день Сонця». Спочатку спроби запровадити цю зміну були прихованими. Упродовж перших століть усі християни дотримувалися правдивої суботи. Ревнуючи про честь Божу, вони вірили в незмінність Його Закону й ретельно охороняли святість його заповідей. З великою підступністю і хитрістю, діючи через своїх посередників, сатана намагався досягти поставленої мети. З метою привернути увагу людей до недільного дня його перетворили на свято на честь воскресіння Христа. Цього

...
Субота була встановлена для того, щоб люди завжди пам'ятали про Живого Бога — джерело буття й об'єкт шанування і поклоніння.
 ...

і тепер насаджував власний язичницький декрет в інтересах своєї нової віри. Проте надана цьому дню честь виявилася недостатньою, аби перешкодити християнам вважати правдиву суботу святим днем Господнім. Необхідно було зробити ще один крок — звеличити фальшиву суботу нарівні з правдивою. Через кілька років після декрету Костянтина єпископ Риму надав недільному дню титул дня Господнього. Таким чином людей поступово привчали сприймати недільний день як такий, що певною мірою володіє святістю, проте християни все ще продовжували дотримуватися правдивої суботи.

Великий ошуканець не заспокоївся на цьому. Він вирішив зібрати під свій прапор християнський світ і діяти через свого намісника — гордого понтифіка, який оголосив себе представником Христа. З допомогою напівнавернених язичників, честолюбних прелатів та церковників — любителів світу він досягнув своєї мети. Час від часу скликалися великі собори, на які з'їжджалося духо-

дня відбувалися богослужіння, крім того, він вважався днем відпочинку, а суботу й надалі продовжували свято шанувати.

Костянтин, коли ще був язичником, видав декрет про загальне дотримання недільного дня як державного свята по всій Римській імперії. Після навернення він залишився ревним поборником недільного дня,

венство з усього світу. Майже на кожному із цих соборів встановлена Богом субота все більше принижувалася, а недільний день відповідним чином звеличувався. Зрештою це язичницьке свято почали вшановувати як Божественну постанову, тоді як біблійну суботу було оголошено пережитком юдаїзму, а її шанувальників — проклятими.

Великому відступникові вдалося піднести себе «понад усім тим, що зветься Богом чи святинею» (2 Солунянам 2:4). Він насмілювався змінити єдину заповідь Божественного Закону, котра ясно вказує усьому людству на істинного Живого Бога. У четвертій заповіді Бог відкриває Себе як Творця Неба й Землі, і цим Він відрізняється від усіх фальшивих богів. Як пам'ятник творіння, сьомий день був освячений як день спочинку для людини. Він був встановлений для того, щоб люди завжди пам'ятали про Живого Бога — джерело буття й об'єкт шанування і поклоніння. Сатана намагається примусити людей забути про їхню вірність Богові та послух Його Закону, тому спрямовує свої зусилля безпосередньо проти тієї заповіді, котра вказує на Бога як Творця.

Сьогодні протестанти стверджують, що воскресіння Христа, яке відбулося в неділю, перетворило її на християнську суботу. Однак у Писанні відсутні докази цього. Ані Христос, ані апостоли не виявляли цьому дню такої шани. Дотримання неділі, як християнська постанова, походить від тієї «таємниці беззаконня», котра розпочала свою дію ще за днів Павла. Де і коли Господь усиновив цю «дитину папства»? Який обґрунтований доказ може виправдати зміну, про яку мовчить Святе Письмо?

У VI столітті папство міцно утвердилося. Престол його влади знаходився в столиці імперії, і єпископ Риму був проголошений головою усієї Церкви. Язичництво поступилося місцем папству. Дракон віддав звірові «свою силу, і свій престол, і велику владу» (Об'явлення 13:2). Почався період 1260-річного папського гноблення, про який провіщали пророцтва Даниїла та Івана (Даниїла 7:25; Об'явлення 13:5-7). Християни змушені були зробити вибір: або поступитися своїми переконаннями, прийняв-

ши папські обряди і богослужіння, або закінчити своє життя у в'язниці чи прийняти смерть від тортур, на вогнищі або від сокири ката. Справдилися слова Ісуса: «Видаватимуть вас і батьки, і брати, і родичі, і друзі, і вб'ють декого з вас, і будуть ненавидіти вас усі через Мое Ім'я» (Євангеліє від Луки 21:16, 17). Вірні зазнали найлютіших за всі часи гонінь, і світ перетворився на велике поле бою. Протягом століть Церква Христова знаходила притулок у неприступних самотніх місцях. Так говорить пророк: «А жінка втекла в пустиню, де мала місце, приготовлене Богом, щоб там утримувати її тисячу двісті шістьдесят днів» (Об'явлення 12:6).

ТЕМНЕ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. Прихід Римської церкви до влади поклав початок темному Середньовіччю. У міру зміцнення її влади зростала й темрява. Віру в Христа — правдиву основу — було замінено вірою в Папу Римського. Замість того щоб покладатися на Сина Божого, Котрий прощає гріхи і дає вічне спасіння, люди дивилися на Папу, священників і прелатів, яких Папа наділив владою. Людей навчали, що Папа є посередником, тому ніхто не може прийти до Бога, як тільки через нього. Більше того, його проголосили заступником Бога, якому слід беззастережно підкорятися. Ухиляння від його вимог було достатньою підставою для найсуворішого покарання тіла й душі винного.

Таким чином увага народу була відвернута від Бога та звернена на грішних, заблудлих жорстоких людей, ба, — на самого князя темряви, який виявляв через них свою владу. Гріх був замаскований одягом святості. Коли Святе Письмо усувається і людина приписує собі верховенство, тоді слід чекати омани, підробки й нищого беззаконня. З піднесенням людських законів та традицій виявився і духовний занепад, який завжди є наслідком відкинення Закону Божого.

НЕБЕЗПЕЧНІ ДНІ. То були небезпечні дні для Церкви Христової. Вірних прапорonoсців, воістину,

було мало. Хоч істина не залишилася без свідків, однак часом здавалося, що омана й заботони отримують повну перемогу, а істинна релігія буде вигнана із Землі. Євангеліє було втрачене з поля зору, натомість намножувалися релігійні форми, і народ знемагав під тягарем суворих вимог та обмежень.

Людей навчали не тільки дивитися на Папу як посередника між ними і Богом, але й покладатися на власні діла як засіб прощення гріхів. Тривалі паломництва, спокутування, поклоніння «святим» мощам, спорудження церков, каплиць і вівтарів, великі грошові пожертвування на церкву — це та ще багато чого іншого вимагалось від людей, щоб відвернути гнів Бога або заслужити Його прихильність, ніби Бог, подібно до людей, гнівається через дрібниці або Його можна задобрити дарами чи спокутою!

Наступні століття стали свідками дедалі більшого спотворення істини вченнями, що походили з Риму. Ще перед утвердженням папства теорії язичницьких філософів привернули до себе увагу та справили великий вплив на Церкву. Багато християн, вважаючи себе наверненими, продовжували дотримуватися язичницької філософії і не лише вивчали її самі, а й нав'язували іншим як засіб впливу на язичників. Таким чином у християнське вчення прокралися серйозні хиби. Головною серед них була віра в безсмертя людини та її свідоме існування після смерті. Це вчення заклало основу для утвердження Римом догматів про заступництво святих і поклоніння діві Марії. Це також дало поштовх до появи такої єресі, як вчення про вічні муки нерозкаяних грішників; воно з ранніх років стало невід'ємною частиною папської віри.

Так був підготовлений шлях для запровадження ще однієї вигадки язичництва, котру Рим назвав чистилищем і використовував, аби залякати довірливий і заботонний люд. Згідно з цим хибним поглядом, існує місце мук, у якому душі, котрі не заслуговують вічного засудження, повинні нести покарання за свої гріхи, після чого, звільнившись від нечистоти, вони допускаються на Небо.

Рим потребував ще однієї вигадки, аби страх і пороки своєї пастви використовувати для власної вигоди. Це було вчення про індульгенції. Людям, котрі братимуть участь у війнах, які провадив Папа для розширення своїх володінь, покарання ворогів та знищення тих, хто наважувався заперечувати його духовне верховенство, було обіцяно повне прощення гріхів минулих, теперішніх і майбутніх, а також звільнення від усіх пов'язаних із цим мук і покарань. Людей навчали, що, заплативши гроші церкві, вони звільняються від гріхів, а також можуть урятувати душі своїх померлих друзів, котрі мучаться в пекельному полум'ї. За рахунок цих коштів Рим наповнював свої скарбниці та підтримував велич, розкіш і пороки позірних представників Того, Хто не мав де прихилити голови.

Євангельський обряд Господньої Вечері був витіснений ідолопоклонницьким служінням меси. Папські священики претендували на те, що за допомогою безглузого ритуалу вони перетворюють звичайні хліб і вино на справжнє тіло і кров Христа. З богозневажною самовпевненістю вони відкрито заявляли, що здатні «створити свого Творця». Від усіх християн під загрозою смерті вимагалася віра в цю жадливу ересь, яка зневажала Небеса. Тих, які відмовлялися, спалювали на вогнищах.

Полудень розквіту папства став для світу опівнічною темрявою. Не лише простий народ, а й священики не знали Святого Письма. Як і стародавні фарисеї, папські вожді ненавиділи світло, яке викривало їхні гріхи. Усунувши Божий Закон як мірило праведності, вони безмежно розширили свою владу, будучи нестримні в порочному способі життя. Усюди панували обман, користолюбство і розпуста. Люди не гребували жодним злочином, аби досягти багатства і становища. Палаці Пап і прелатів перетворилися на вертепи розпусти. Деякі Папи були винні в таких важких злочинах, що навіть світські правителі намагалися усунути цих духовних керівників з їхніх постів як страшних нелюдів, котрих неможливо більше терпіти. Упродовж сотень років не було жодного поступу в галузі науки, мистецтва й культури. Християнство було уражене моральним і духовним паралічем.

Розділ 12

СВЯТИНЯ

Покликанням Реформації було виправлення багатьох помилок, яких припустився Рим. Протестанти-реформатори знайшли у Святому Письмі відповіді на ті запитання, котрими у світі довго нехтували. До XIX століття в різних конфесіях та країнах почало спостерігатися зростання зацікавленості питанням Другого приходу Христа. Багато хто вважав, що ця подія станеться ще в першій половині того століття. Подібний рух мав велику силу в Америці, де його послідовників почали називати «адвентистами» (тими, хто очікує). Грунтуючись на записаному у книзі Даниїла 8:14 пророцтві про очищення святині, вони вважали, що Ісус прийде та очистить Землю 1844 року. Коли ж цього не сталося, багато з них звернулися до Біблії, щоб зрозуміти причину розчарування.

ЗЕМНА І НЕБЕСНА СВЯТИНІ. На підставі свого дослідження адвентисти дізналися, що земна святиня, споруджена Мойсеєм за наказом Божим відповідно до зразка, показаного на горі, була «образом теперішнього часу, в якому приносяться дари й жертви». Вони довідалися, що обидва священні відділення скинії були «подобобою небесних речей»; а Христос, наш великий Первосвященик, — «служитель святині та істинного намету, який поставив Господь, а не людина», і «Христос увійшов не в рукотворну святиню, яка відображала істинну, але в саме небо, щоб тепер з'явитися перед Божим обличчям за нас» (Євреям 9:9, 23; 8:2; 9:24).

Небесна Святиня, де Ісус здійснює Своє служіння за нас, є тим великим оригіналом, за яким Мойсей зробив копію земної святині. Як у земній святині було два відділення: Святе і Святе святих, так і в Небесній Святині існують два священні відділення. Ковчег завіту, де зберігається Закон Божий, жертовник куріння та інші предмети служіння, котрі знаходяться в земній святині, також мають свої оригінали в Небесній Святині. У святому видінні апостолу Іванові було дозволено увійти в Небо; він споглядав там світильник і жертовник куріння, а коли «відкрився Божий храм», побачив також «ковчег Його Завіту» (Об'явлення 4:5; 8:3; 11:19).

Шукачі істини знайшли незаперечні докази існування Небесної Святині. Мойсей спорудив земну святиню за показаним йому зразком. Павло навчає, що цим зразком була справжня Святиня на Небесах (Євреям 8:2, 5). Іван свідчить, що бачив її на Небі.

У 1844 році, коли закінчилися 2300 днів, на Землі вже протягом багатьох століть не було святині; тому пророцтво: «Аж до двох тисяч трьохсот вечорів-ранків, — тоді буде визнана очищеною святиня», — указує на Небесну Святиню. Проте хіба Святиня Небесна потребувала очищення? Знову звернувшись до Святого Письма, дослідники пророцтв виявили, що очищення не являло собою усунення фізичної нечистоти, бо мало здійснюватися кров'ю, отже, було очищенням від гріха. Ось що говорить апостол: «Отож, треба було, щоб подоби небесних речей отак очищалися, а саме небесне — жертвами, які краще від цих» (Євреям 9:23), тобто дорогоцінною кров'ю Христа.

Щоб дізнатися більше про очищення, на яке вказує пророцтво, потрібно було зрозуміти, у чому полягає служіння в Небесній Святині. Про це можна дізнатися тільки на прикладі служіння в земній святині, оскільки Павло говорить, що священники, які служили там, служили «образові й тіні небесного» (Євреям 8:5).

ОЧИЩЕННЯ СЯТИНІ. Як у давнину гріхи народу ду символічно приносилися в земну святиню через кров

жертви за гріх, так і наші гріхи фактично переносяться через кров Христа до Небесної Святині. І як прообразне очищення земної святині здійснювалося через усунення з неї гріхів, якими вона була опоганена, так і справжнє очищення Небесної Святині має відбутися через видавлення, або стирання, гріхів, які там записані. Аби визначити, хто через розкаяння у гріхах та віру в Христа може отримати право на Його Викуплення,

...

*У 1844 році
Христос увійшов
до Святого Святих
Небесної Святині,
у місце присутності
Бога, щоб здійснити
завершальну роботу
Викуплення перед
Своїм Приходом.*

...

Таким чином, люди, котрі прийняли повне світло пророчого слова, побачили, що Христос замість прийти на Землю 1844 року після закінчення 2300 днів, увійшов до Святого Святих Небесної Святині, у місце присутності Бога, щоб здійснити завершальну роботу Викуплення перед Своїм Приходом.

ВІСТКА ТРЕТЬОГО АНГЕЛА. Коли Христос увійшов до Святого Святих Небесної Святині, щоб здійснити завершальну роботу Викуплення, Він доручив Своїм слугам повідомити світові останню вістку милості — застереження, проголошене третім ангелом у 14-му розділі книги Об'явлення. Пророк бачив, що відразу ж після її проголошення Син Людський прийде у славі, аби пожити жнива Землі.

Вістка третього ангела містить найжахливішу погрозу, яка будь-коли була звернена до смертних людей. Страшним має бути гріх, який стягає на голову винного Божий гнів, не змішаний з милістю. Люди не повинні залишатися в незнанні щодо цього важливого питання. Світ має почути застереження про цей гріх, перш ніж

Божі суди відвідають Землю, щоб усі могли знати причину цих судів і мали змогу уникнути їх.

У ході Великої боротьби формуються два чітко визначені протилежні класи. Один клас людей — це ті, хто «поклоняється звірові та його образіві й приймає його знак», стягаючи таким чином на себе жажливі суди, про які попереджав третій ангел. Другий клас людей, які являють собою різкий контраст зі світом, «бережуть Божі заповіді та віру Ісуса» (Об'явлення 14:9, 12).

Розділ 13

.....|.....|

Визволення

У цьому та наступних розділах автор пише про те, що станеться в майбутньому, проте часто це висловлюється в минулому часі, як переказ побаченого у видінні.

Коли завершувалося проголошення вістки третього ангела, сила Бога спочивала на Його народі; він виконав свою роботу і приготувався до години випробування, що чекало на нього. Вони отримали Пізній дощ, або відсвіження від обличчя Господнього, тому відродилося живе свідчення. Усюди пролунало останнє велике попередження, що викликало збудження й лють мешканців Землі, котрі не прийняли його.

Ангели на Небі поспішали в різних напрямках. Ангел, котрий мав при своєму боці рогову чорнильницю писаря, повернувся із Землі й доповів Ісусові, що виконав свою роботу — святі пораховані й запечатані. Тоді я побачила, що Ісус, Котрий звершував служіння перед ковчегом, де зберігалися Десять Заповідей, кидає кадильницю. Він підносить руки і гучним голосом промовляє: «Звершилося». Усе воїнство ангелів знімає свої вінці в той час, як Ісус урочисто проголошує: «Неправедний нехай далі чинить неправедність, і нечестивий хай ще опоганюється, а праведний нехай далі чинить праведність, і святий хай ще освячується» (Об'явлення 22:11).

Справа кожного була вирішена на життя або смерть. У той час як Ісус здійснював служіння у святині, звершувався суд над померлими праведниками, а потім — над живими праведниками. Христос прийняв Своє Царство,

здійснивши викуплення Свого народу і стерши їхні гріхи. Були визначені піддані Царства. Шлюб Агнця відбувся. І Царство, і велич царства у всьому піднебессі були дані Ісусові та спадкоємцям спасіння. Ісус зацарював як Цар над царями і Пан над панами.

Коли Ісус виходив зі Святого святих, дзвеніли дзвіночки на Його шатах; коли Він вийшов, темна хмара оповила мешканців Землі. Більше не було посередника між винною людиною і зневаженим Богом. Доки Ісус стояв поміж Богом і винною людиною, люди ще були стримувані, але коли Він залишив це місце, їх уже ніщо не стримувало і сатана повністю оволодів нерозкаяними.

Доки Ісус здійснював служіння у святині, порази не могли бути злиті, однак після того, як Його служіння там завершується і Його заступництво закінчується, ніщо вже не зупиняє гніву Божого і він люто виливається на не захищені голови грішників, котрі знехтували спасінням

...
Доки Ісус стояв
поміж Богом
і винною людиною,
люди ще були
стримувані,
але коли Він
залишив це місце,
їх уже ніщо
не стримувало
і сатана повністю
опанував
нерозкаяними.
...

і зненавиділи докори. У той страшний час, коли заступництво Ісуса припиняється, святі живуть перед лицем святого Бога без Заступника. Справа кожного вирішена, кожний дорогоцінний камінь порохований. Ісус затримався на хвилинку в зовнішньому відділенні Небесної Святині, і гріхи, які були визнані в той час, коли Він перебував у Святому святих, були покладені на сатану, автора гріха, який мав зазнати покарання за них.

НАДТО ПІЗНО! НАДТО ПІЗНО! Ісус зняв із Себе священницький одяг і зодягнувся в Свої найбільш урочисті царські шати. На Його голові було багато вінців, один усередині іншого. В оточенні сонму ангелів Христос залишає Небо. На мешканців Землі виливаються порази. Деякі з них нарікають на Бога і проклинають Його. Інші кидаються до Божого народу, бажаючи, аби ті навчили

їх, як їм уникнути Його судів. Але святі нічим не можуть зарадити їм. Остання сльоза за грішників уже пролита, остання палка молитва вже виголошена, останній тягар уже понесений, останнє застереження дане. Ніжний голос милості більше не запрошує їх. Коли святі і все Небо були зацікавлені в їхньому спасінні, самі вони не виявили до нього інтересу. Їм було запропоновано життя або смерть. Багато хто зажадав життя, однак не доклав жодних зусиль, щоб досягнути його. Вони не обрали життя, і тепер викупна кров уже не могла очистити грішника, співчутливий Спаситель уже не заступався за них, говорячи: «Пощади, пощади грішника ще трохи!» Усе Небо об'єдналося з Ісусом, коли пролунали страшні слова: «Звершилося!» План спасіння був завершений, проте мало хто прийняв його. А коли ніжний голос милості замовк, страх і жах охопили нечестивих. Вражаюче виразно вони почули слова: «Надто пізно! Надто пізно!»

Багато нечестивих впадали у лють, страждаючи від пораз. Це видовище страшної агонії. Батьки гірко докоряли своїм дітям, діти — батькам, брати — своїм сестрам, а сестри — братам. Усюди було чути голосіння: «Це ти перешкодив мені прийняти істину, яка врятувала б мене від цієї жахливої години!» Люди, сповнені ненависті, повставали проти своїх священнослужителів і, докоряючи їм, говорили: «Ви не застерігали нас. Ви говорили, що весь світ має бути навернений, ви кричали: „Мир, мир“, щоб заспокоїти страх. Ви не говорили нам, що прийде ця година, а тих, які попереджали нас про це, ви називали фанатиками й лукавими людьми, котрі хочуть погубити нас». Я бачила, що священнослужителі не уникнули гніву Божого. Їхнє страждання було вдсятеро більшим за страждання народу.

ЧАС ГОРЯ ЯКОВА. Святі залишали міста й села та, об'єднавшись у групи, оселялися у відлюдних місцях. Ангели забезпечували їх їжею й водою, тоді як нечестиві страждали від голоду і спраги. Далі я бачила, як земні правителі радилися між собою, у той час як сатана та його

ангели кружляли навколо них. Я бачила указ, копії якого поширювалися в різних куточках краю. У ньому містився наказ: якщо святі не поступляться своєю особливою вірою, не зречуться суботи і не стануть дотримуватися першого дня тижня, через деякий час народ зможе позбавити їх життя. Однак у цей час випробування святі залишалися спокійними і стриманими, довіряючи Богові й покладаючись на Його обітницю, що Він урятує їх.

У деяких місцях, перш ніж цей указ набув чинності, нечестиві нападали на святих, щоб убити їх, однак ангели в подібні військових мужів обороняли їх. Сатана бажав одержати перевагу, знищивши святих Всевишнього, та Ісус наказав Своїм ангелам пильнувати над ними. Бог буде прославлений перед оточуючими язичниками через укладання заповіту із шанувальниками Його Закону, а Ісус буде прославлений, забравши їх на Небо, не давши побачити смерті тим, котрі так довго, вірно й терпляче чекали на Нього.

Святі зазнавали великої душевної муки. Вони ніби були оточені нечестивими мешканцями Землі. Здавалося, що все було налаштоване проти них. Деякі почали побоюватися, що Бог врешті-решт залишив їх на загибель від руки нечестивих. Однак якби в них відкрилися очі, вони побачили б, що їх оточують Божі ангели. Ось з'явилася юрба розлючених нечестивих, а злі ангели підбурювали їх до вбивства святих. Але щоб наблизитися до народу Божого, нечестивим спочатку потрібно пройти крізь воїнство могутніх святих ангелів. Зробити це було неможливо. Ангели Божі примушують їх відступити, водночас проганяючи і злих ангелів, що юрилися навколо них.

ЗОЙК ПРО ВИЗВОЛЕННЯ. Це був час великої жалючої муки для святих. День і ніч вони кликали до Бога, бажаючи про визволення. Складалося враження, що в них немає жодної можливості спастися. Нечестиві вже торжествували, вигукуючи: «Чому ваш Бог не визволить вас із наших рук? Чому ви не вознесетеся і не врятуєте

своє життя?» Але святі не слухали їх. Як і Яків, вони боролися з Богом. Ангели виявляли бажання звільнити їх, але треба ще трохи почекати; Божий народ мусив пити чашу і хреститися хрещенням. Вірні своєму обов'язкові ангели продовжували пильнувати. Бог не допустить, щоб Його Ім'я зазнало ганьби від язичників. Уже надходить той час, коли Він явить Свою могутню силу й чудовим чином визволить Своїх святих. Задля слави Свого Імені Він визволить усіх, які терпляче чекали на Нього і чиї імена записані в книзі.

Це було дуже схоже на те, що пережив вірний Ной. Перед тим, як почався дощ і прийшов потоп, Ной та його родина увійшли до ковчега і Бог зачинив за ними двері. Ной вірно застерігав мешканців допотопного світу, які насміхалися та глузували з нього. Але коли води прийшли на землю і люди один за одним почали тонути, вони споглядали ковчег, з якого так глузували і який так упевнено тримався на воді, зберігаючи вірного Ноя та його родину. Божий народ, який сумлінно попереджав світ про наближення злиття Його гніву, так само буде визволений. Бог не допустить, аби нечестиві знищили тих, котрі чекають

...
Люди,
що глузували
з надії святих на
вознесіння, стануть
свідками турботи
Бога про Свій народ
і побачать їхнє
славне визволення.

...
вознесіння на Небо, не схилилися перед указом звіра і не прийняли його знака. Якби нечестивим було дозволено вбити святих, тоді сатана, усе його воїнство та всі ненависники Бога були б задоволені. О, який був би тріумф для його сатанинської величності в останній завершальній битві мати владу над тими, котрі так довго чекали побачити свого Улюбленого! Люди, що глузували з надії святих на вознесіння, стануть свідками турботи Бога про Свій народ і побачать їхнє славне визволення.

Коли святі залишали міста й села, їх переслідували нечестиві, намагаючись убити. Однак мечі, підняті для вбивства Божого народу, зламалися і безсило впали, як соломинки. Ангели Божі захистили святих. Господь

почув їхній зойк, коли вони день і ніч благали про визволення.

ВИЗВОЛЕННЯ СВЯТИХ. Бог вирішив визволити Свій народ саме опівночі. У той час як навколо них глузують нечестиві, раптом з'являється сліпуче у своєму сяйві сонце, а місяць зупиняється. Нечестиві з подивом спостерігають за цією подією, а святі з урочистою радістю вдивляються в ознаки свого визволення. Чудеса й ознаки швидко змінюють одні одних. Здається, що все в природі змінило свій звичайний хід. Завмирають потоки рік. Темні важкі хмари зіштовхуються між собою. Лише одне місце на небі залишається світлим, сяючи невимовною славою; звідти лунає Божий голос, подібний до шуму багатьох вод, від якого здригаються небо й земля. Відбувається сильний землетрус. Могили розкриваються, і всі, хто помер у вірі під час проголошення вістки третього ангела, виходять із пороку могил прославленими, аби почути заповіт миру, який Бог укладе з виконавцями Його Закону.

Небеса хвилюються, то відкриваючись, то закриваючись. Гори хитаються, як тростина від вітру, а уламки скель розпадаються в різні боки. Море клекоче, немов котел, викидаючи на землю каміння. Коли Бог об'являє день і годину Приходу Ісуса та проголошує вічний заповіт для Свого народу, Він промовляє окремими реченнями, зупиняючись після кожного, у той час як Його слова розносяться по всій Землі. Божий Ізраїль, вдивляючись угору, слухає слова, що виходять з уст Єгови і розносяться по всій Землі немов гуркіт найгучнішого грому. Це вельми урочиста подія. Наприкінці кожного речення святі вигукують: «Слава! Алілуя!» Їхні обличчя світяться Божою славою і сяють, як лице Мойсея після повернення з гори Синай. Через цю славу нечестиві не можуть дивитися на них. І коли вічне благословення проголошується над тими, хто шанував Бога дотриманням Його святої суботи, чується гучний поклик перемоги над звіром та його образом.

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА. Невдовзі з'явилася велика біла хмара, на якій сидів Син Людський. Спочатку, як тільки ця хмара з'явилася, на відстані вона виглядала дуже малою. Ангел сказав, що це ознака Приходу Сина Людського. Коли вона наблизилася до Землі, ми змогли споглядати чудову славу й велич Ісуса, Котрий гряде як Переможець. Його супроводжує почет святих ангелів з яскравими сяючими вінцями на головах.

Жодна мова неспроможна змалювати цю картину. Жива хмара величі й неперевершеної слави наблизилася, і можна було виразно бачити прекрасний образ Ісуса. Замість тернового вінця Його святе чоло прикрашає вінець слави. На одязі і на Своему стегні Він мав написане Ім'я: «Цар над царями і Господь над господарями». Сяйво від Його обличчя яскравіше за сяйво полуденного сонця. Його очі як полум'я вогню, а ноги подібні до блискучої бронзи. Його голос нагадує звук багатьох музичних інструментів. Земля тремтить перед Ним, а небеса згортаються, як сувій; кожна гора і кожен острів порушилися зі своїх місць. «А земні царі, і вельможі, і тисяцькі, і багатії, і сильні, і кожний раб, і кожний вільний сховалися в печерах та в гірських ущелинах, гукаючи до гір та до скель: Упадіть на нас і сховайте нас від обличчя Того, Хто сидить на престолі, та від гніву Агнца! Бо прийшов великий день Його гніву, — і хто може встояти?» (Об'явлення 6:15-17).

Ті, хто ще зовсім недавно намагався знищити вірних Божих дітей з лиця землі, тепер бачать славу Божу, що спочиває на них. Із жахом вони чують радісні вигукі святих: «Це наш Бог, що на Нього ми мали надію — і Він спас нас!» (Ісаї 25:9).

ПЕРШЕ ВОСКРЕСІННЯ. Земля сильно здригається в той час, як голос Сина Божого викликає святих, які сплять у могилах. Відгукнувшись на заклик, вони виходять з них зодягнені в безсмертну славу, вигукуючи: «Перемога, перемога над смертю й могилою! О, смерте, де твоє жало? О, могило, де твоя перемога?» (Див. 1 Ко-

ринтянам 15:55). Голоси живих святих і воскреслих підносяться в тривалих радісних вигуках перемоги. Тіла, що зійшли в могилу, несучи на собі сліди хвороби і смерті, виходять сповненими безсмертя, здоров'я й сили. Живі святі були преображені вмиць, як оком змигнути; підхоплені разом з воскреслими святими, вони разом зустрічають свого Господа в повітрі. О, яка славна зустріч! Друзі, розлучені смертю, зустрілися, аби більше ніколи не розлучатися.

З кожного боку хмарної колісниці були крила, а під нею — живі колеса; коли колісниця рухається вгору, колеса вигукують: «Свят!», і крила, рухаючись, також вигукують: «Свят!», і почет святих ангелів навколо хмари підхоплює: «Свят, свят, свят, Господь Бог Всемогутній!» А святі, котрі перебувають на хмарі, вигукують: «Слава! Алілуя!» Колісниця рухається догори, до святого Міста. Перед тим як увійти до міста, святі шикуються, утворюючи квадрат ідеальної форми, усередині котрого перебуває Ісус, Який від плечей перевершує зростом святих та ангелів. Його величну фігуру й прекрасне обличчя можуть бачити всі, хто перебуває у квадраті.

НАГОРОДА СВЯТИМ. Величезна кількість ангелів винесла з Міста вінці слави — вінець для кожного святого, на якому було написано його ім'я. Ісус просить принести Йому ці вінці, і ангели кладуть їх перед Ним. Власною

...
«О, смерте,
де твоє жало?
О, могило, де твоя
перемога?»
(1 Кор. 15:55).
...

правицею любий Ісус кладе вінці на голови святих. Ангели приносять арфи, й Ісус вручає їх святим. Керівні ангели задають тон, і всі голоси зливаються у сповненому подяки й щастя славослів'ї; кожна рука май-

стерно перебирає струни арфи, народжується мелодійна музика багатого, досконалого звучання.

Ісус підвів сонм викуплених до воріт Міста. Він відчиняє ворота на сяючих завісах, запрошуючи увійти народи, що зберегли істину. Усе, що знаходиться в Місті,

тішить око. Усюди вони бачать багатство слави. Ісус дивиться на Своїх викуплених святих — їхні обличчя сяють славою. Зупинивши на них Свій сповнений любові погляд, Він промовляє мелодійним голосом: «Я споглядаю працю душі Своєї і задоволений. Це багатство слави для вас, щоб насолоджуватися ним вічно. Скорботам настав кінець. Не буде вже ані смерті, ані суму, ані плачу, ані болю вже не буде». Викуплені схилилися й поклали свої сяючі вінці до ніг Ісуса. А коли ж Його любляча рука підвела їх, вони торкнулися струн своїх золотих арф, і все Небо наповнилося прекрасною музикою й похвальними піснями Агнцеві.

Потім Ісус привів Свій народ до дерева життя. Знову всі почули Його ніжний голос, прекрасніший за будь-яку музику, котру коли-небудь чуло вухо смертної людини. Він говорив їм: «Листя цього дерева — для оздоровлення народів. Їжте всі від нього». На дереві життя були найпрекрасніші плоди, котрі святі могли вільно споживати. У місті знаходився вельми славний престол, від якого виходила чиста ріка води життя, прозора, як криштал. По обидва боки цієї ріки було дерево життя, а на берегах росли інші прекрасні дерева, що приносили добрі для поживи плоди. Мова — надто слабкий засіб, аби нею можна було передати красу Неба. Перебуваючи під враженням від цієї неперевершеної краси й надзвичайної слави, люди вигукували: «О, яка любов! Яка дивовижна любов!» Найвишуканіша мова неспроможна змалювати славу Неба та неперевершену глибину любові Спасителя. {IB 363.2}

Розділ 14

|.|.|.|.|.|.|.|.|.|.|.|.|.

Вирок

Нечестиві знищені, їхні мертві тіла лежать на поверхні землі. Гнів Божий вилився на мешканців планети у семи поразах, змушуючи їх кусати від болю язики та проклинати Бога. Лжепастирі стали об'єктами особливого гніву Єгови. Хоч вони стояли на ногах, їхні очі позападали в очних ямах, а язики — у роті. Після того як голосом Бога святі були звільнені, юрби нечестивих звернули свій гнів одне на одного. Земля, здавалося, була затоплена кров'ю, і мертві тіла вкривали її від краю до краю.

Земля була подібна до безлюдної пустелі. На її поверхні лежали руїни знищених землетрусом міст і сіл. Гори, зрушившись зі своїх місць, залишили великі провалля. Усюди на поверхні землі разом з вирваними з корінням великими деревами розкидані уламки кам'яних брил, викинутих морем або відірваних від скель. Таким буде житло сатани та його злих ангелів упродовж тисячі років. Тут він буде скутий і блукатиме туди й сюди зруйнованою поверхнею Землі, споглядаючи наслідки свого повстання проти Божого Закону. Тисячу років він зможе тішитися плодами спричиненого ним прокляття.

Обмежений тільки земним простором, він не матиме можливості досягти інших планет, щоб спокутувати й докучати безгрішним істотам. Упродовж цього часу сатана надзвичайно страждає. Від часу його гріхопадіння недобрі риси його характеру постійно вправлялися. Але тепер він позбавлений своєї сили та залишений роздумувати над тим, що учинив від часу свого гріхопадіння.

Тремтячи від жаху, сатана дивиться в страшне майбутнє, коли йому доведеться постраждати за все вчинене зло та зазнати покарання за всі гріхи, до яких призвів людство.

Всюди лунали переможні вигуки ангелів і викуплених святих, котрі звучали як десять тисяч музичних інструментів. Вони тріумфували, бо сатана вже не спокушуватиме і не докучатиме їм, а мешканці інших світів будуть звільнені від його присутності та спокус.

Ісус та викуплені святі сиділи на престолах. Святі царювали як царі й священники Бога. Христос разом зі Своїм народом судив померлих нечестивих, порівнюючи їхні вчинки з Книгою Закону, Словом Божим та вирішуючи справу кожного відповідно до діл, які вони чинили, живучи в тілі. Потім вони визначили для нечестивих міру покарання, якої вони мали зазнати згідно з їхніми вчинками; вона записується навпроти їхніх імен у книзі смерті. Ісус і святі судили також сатану та його ангелів. Покарання сатани мало значно перевищувати покарання тих, які були ним зведені. Його страждання не можна буде навіть порівняти з їхніми стражданнями. Після того як усі зведені ним загинули, сатана ще значно довше жив і страждав.

Після закінчення суду над померлими нечестивими наприкінці тисячі років Ісус залишив Місто, і святі та почет ангельського воїнства вирушили за Ним. Ісус спустився на велику гору, котра, як тільки Його ноги торкнулися її, розділилася на дві частини і стала великою рівниною. Потім усі подивилися вгору і побачили велике красиве Місто з дванадцятьма підвалинами й дванадцятьма воротами — по три з кожного боку; біля кожних воріт був ангел. Усі вигукнули: «Місто! Велике Місто! Воно сходить від Бога з Неба!» Воно зійшло на Землю в усій своїй пишноті і сліпучій славі та розташовалося на великій рівнині, приготівлений для нього Ісусом.

...
*Дияволу доведеться
постраждати за
все вчинене зло та
зазнати покарання
за всі гріхи, до яких
призвів людство.*
...

ДРУГЕ ВОСКРЕСІННЯ. Тоді Ісус у супроводі почту святих ангелів та всіх викуплених святих залишає Місто. Ангели оточують свого Повелителя і супроводжують Його, а за ними прямують викуплені святі. Потім із надзвичайною силою й величчю Ісус викликає з могил померлих нечестивих. Вони виходять із тими ж немічними, ураженими хворобами тілами, з якими зійшли в могилу. Яке видовище! Яка картина! Під час першого воскресіння всі вийшли з могил у розквіті безсмертя, а при другому воскресінні на всіх видно сліди прокляття. Царі й вельможі землі, убогі й ниці, освічені й неукі — усі виходять із могил. Усі бачать Сина Людського, і ті самі люди, котрі зневажали Його, глузували з Нього, увінчали Його святе чоло терновим вінцем і били Його тростиною, споглядають Ісуса в усій Його царській величі. Ті, що плювали на Господа під час суду над Ним, тепер відвертаються від Його проникливих очей та слави Його лица. Ті, хто забивав цяхи в руки й ноги Христа, зараз дивляться на знаки Його розп'яття. Ті, що пробіли списом Його бік, бачать сліди своєї жорстокості на Його тілі. Вони знають: це саме Той, Кого вони розп'яли і над Ким глузували в часи Його передсмертної агонії. І тоді їхні голоси зливаються в один довгий протяжний крик, сповнений муки й болю, вони тікають, щоб сховатися від лица Царя царів і Володаря володарів.

Усі намагаються сховатися серед скель, захиститися від надзвичайної слави Того, Кого вони колись зневажили. Приголомшені і прикро вражені Його величчю та неперевершеною славою, ці люди в один голос із жахливою виразністю вигукують: «Благословенний Той, Хто йде в ім'я Господнє!»

Тоді Ісус і святі ангели разом з усіма святими повертаються до Міста. Гіркий плач і голосіння приречених нечестивих наповнюють повітря. Тоді я побачила, що сатана знову взявся до роботи. Він обійшов усіх своїх підданих, зміцнюючи слабких і немічних та запевняючи їх, що він і його ангели — могутні. Сатана вказав на незліченні мільйони воскреслих. Там були сильні воїни

й царі, які володіли військовою майстерністю і завойовували царства; могутні велетні й хоробрі мужі, які не програли жодної битви; гордий честолюбний Наполеон, при наближенні котрого тремтіли царства. Серед них були мужі високі на зріст й величної постави, котрі загинули в боях, прагнучи завойовань.

Вони виходять із могил з тими самими думками, які були перервані смертю. Цими людьми керує та сама жага до завойовань, з якою вони полягли в бою. Сатана радиться зі своїми ангелами, а також із цими царями, завойовниками й сильними мужами. Дивлячись на величезне військо, він говорить їм, що населення міста нечисленне та слабе, тому вони можуть піти, захопити місто і, вигнавши його мешканців, заволодіти його багатствами і славою.

Сатані вдається ошукати їх, і всі негайно починають готуватися до бою. У цьому величому війську є чимало умільців, і вони виготовляють різноманітне військове знаряддя. Потім незліченні полчища, очолювані сатаною, виступають уперед. За ними прямують царі та воїни, а далі — усе численне військо, поділене на підрозділи на чолі з призначеними командирами. Зберігаючи бойовий порядок, вони просуваються спотвореною поверхнею землі до святого Міста. Ісус зачинає ворота Міста, і величезне військо оточує його, шикуючись у бойовому порядку та очікуючи запеклої битви.

...
*Жодні слова
 неспроможні
 описати могутності
 й величі Христа.*

КОРОНАЦІЯ ХРИСТА. Тепер вороги Христа знову бачать Його. Високо над Містом, на постаменті з блискучого золота знаходиться престол — високий і піднесений. На ньому сидить Син Божий в оточенні підданих Свого Царства. Жодні слова неспроможні описати могутності й величі Христа. Слава вічного Отця оточує Сина. Світло Його присутності наповнює Боже Місто, проникає за ворота, заливаючи своїм сяйвом усю Землю.

Найближче до престолу стоять ті, котрі колись ревно служили сатані, але, як вихоплені з вогню головешки,

стали відданими і посвяченими послідовниками свого Спасителя. За ними стоять ті, хто серед обману й невір'я удосконалював свій християнський характер, люди, які вшановували Божий Закон, коли християнський світ оголосив його необов'язковим, а також мільйони мучеників за віру з усіх віків. А далі — «величезний натовп, якого злічити ніхто не може, з кожного народу, покоління, народності й племені. Вони стояли зодягнені в білий одяг перед престолом і перед Агнцем, і пальмове віття було в їхніх руках» (Об'явлення 7:9). Їхня боротьба завершена, перемога здобута. Ці люди «бігли на перегонах» і здобули нагороду. Пальмове віття в їхніх руках — символ їхньої перемоги, а білий одяг означає бездоганну праведність Христа, яка тепер належить їм.

З уст викуплених лине пісня хвали, відлуння якої звучить під небесним склепінням: «Спасіння нашому Богові, Який сидить на престолі, і Агнцеві!» Ангели й серафими об'єднують свої голоси в славослів'ї. Оскільки викуплені бачили силу й злобу сатани, вони, як ніколи раніше, зрозуміли, що стали переможцями лише силою Христа. У всьому цьому сяючому сонмі спасених немає нікого, хто приписував би спасіння самому собі, своїй силі чи власним чеснотам. Про те, що вони зробили і витерпіли, не було

...
*Як тільки
 розгортаються
 книги із записами
 й Ісус звертає
 Свій погляд
 на нечестивих,
 вони усвідомлюють
 кожен гріх,
 який будь-коли
 вчинили.*
 ...

Божий говорить: «І я побачив великий білий престол і Того, Хто сидів на ньому, що від Його обличчя втекло небо і земля, і для них не було місця. І я побачив помер-

сказано жодного слова, натомість головною темою кожної пісні, кожного гімну є слова: «Спасіння нашому Богові... і Агнцеві!» (Об'явлення 7:10).

У присутності всіх мешканців Землі й Неба відбувається остаточна коронація Божого Сина. Зодягнутий у найвищу велич і владу, Цар царів виголошує вирок повсталим проти Його правління, звершує суд над порушниками Його Закону та гнобителями Його народу. Пророк

лих, малих і великих, що стояли перед Богом. І книги відкрилися; відкрилася й інша книга, що є книгою життя. І судили мертвих, як записано в книгах, за їхніми ділами» (Об'явлення 20:11, 12).

Як тільки розгортаються книги із записами й Ісус звертає Свій погляд на нечестивих, вони усвідомлюють кожен гріх, який будь-коли вчинили. Вони бачать, де саме їхні ноги зійшли з дороги чистоти і святості, як гордість і непослух привели їх до порушення Божого Закону. Перед ними постають ніби написані вогненними літерами ті звабліві спокуси, яким вони поступалися, потураючи гріхові, благословення, котрими зловживали, та хвилі Божественної милості, що розбивалися об їхні вперті нерозкаяні серця.

ПАНОРАМА ВЕЛИКОЇ БОРОТЬБИ. Над престолом височить хрест; як у панoramі, змінюють одна одну сцени, що зображають спокушення й падіння Адама, а також послідовні кроки великого Плану викуплення. Скромне народження Спасителя; Його юність, проживання в бідності й послуху; Його хрещення в Йордані; піст і спокушення в пустелі; Його громадське служіння, яке принесло людям найбагатші благословення Небес; дні, багаті на вчинки любові й милосердя, ночі молитов і пильнувань, проведені на самоті серед гір; змови, викликані заздрістю, злобою й ненавистю, як нагорода за вчинене Ним добро; жахлива, таємнича агонія в Гефсиманії під гнітючим тягарем гріхів усього світу; зрада і видача Його в руки кровожерливого натовпу; страшні події тієї ночі, коли покірного в'язня, залишеного Його найулюбленішими учнями, вели, грубо штовхаючи, вулицями Єрусалима; поява Сина Божого перед Анною, Його перебування в палаці первосвященника, у судовій залі Пилата, перед боягузливим жорстоким Іродом, де Ісус зазнав глузувань, наруги й муки і був засуджений на смерть, — усі ці картини постають, як живі.

Далі перед збуреним натовпом проходять заключні сцени: покірний Страдник іде на Голгофу; Князь Неба

висить на хресті; зарозумілі священики і глумливий натовп знущуються з Його передсмертних мук; неприродна темрява, землетрус, пошматовані скелі, відкриті могили, що відзначили той момент, коли Спаситель світу віддав Своє життя.

Жахливе видовище постає саме таким, яким воно було. Сатана, його ангели та піддані не в силах відвести очей від картини власних учинків. Кожний згадує ту роль, яку йому довелося відіграти. Ірод, котрий знищив невинних малят Вифлеєма, аби погубити царя Ізраїлю; підла Іродіада, на сумлінні якої кров Івана Хрестителя; слабовільний Пилат, що пристосувався до обставин і часу; глумливі воїни, священики, старійшини та оскаженілий натовп, що кричав: «Кров Його на нас і на наших дітях!» — тепер усі бачать жахливість своєї провини. Вони марно намагаються сховатися від Божественної величі Його лиця, котра перевершує своїм сяйвом славу сонця, а тим часом викуплені складають свої вінці до ніг Спасителя, вигукуючи: «Він помер за мене!»

Серед сонму викуплених є апостоли Христа. Тут мужній Павло, полум'яний Петро, люблячий та улюблений Іван, їхні щирі брати і разом з ними також безліч мучеників. А за стінами міста — з усім огидним і мерзенним ті, що переслідували їх, кидали до в'язниць та вбивали. Там Нерон — жорстоке порочне чудовисько. Він бачить, яку радість і захоплення відчують ті люди, яких він колись катував і в нестерпних муках котрих знаходив сатанинську насолоду. Там і його мати, котра бачить плоди своєї праці; успадкувавши від неї недобрі риси характеру, перебуваючи під її впливом та наслідуючи її приклад, Нерон чинив злочини, котрі змусили світ здригатися.

Там перебувають папські священики і прелати, що називали себе посланцями Христа, але вдавалися до тортур, в'язниць і вогнищ, прагнучи панувати над сумлінням Його народу. Там горді понтифіки, які підносили себе вище за Бога і наважилися змінити Закон Всевишнього. Тепер ці удавані отці церкви повинні дати звіт перед Богом, чого вони радо бажали б уникнути. Надто пі-

зно вони змушені визнати, що Всезнаючий є ревнителем Свого Закону і аж ніяк не залишить винного без покарання. Тепер вони бачать, що Христос ототожнює Себе зі Своїм стражденим народом, і відчують силу Його слів: «Те, що зробили ви одному з Моїх найменших братів, ви зробили Мені» (Євангеліє від Матвія 25:40).

ПЕРЕД СУДОМ. Увесь нечестивий світ стоїть перед Божим судом і звинувачується у зраді небесного правління. У них немає захисника, для них немає виправдання, і над ними виголошується вирок вічної смерті.

Для всіх тепер стає очевидним, що заплата за гріх — це не шляхетна незалежність і вічне життя, а рабство, спустошення і смерть. Нечестиві бачать, що вони втратили через свій непослух. Вони з презирством відмовилися від запропонованої їм незрівнянно більшої вічної слави, але якою бажаною вона здається їм тепер! «Усе це, — волає загибла душа, — я міг би мати, але вважав за краще відкинути! О, жахлива омана! Я проміняв мир, щастя й честь на нещастя, ганьбу і відчай!» Усі розуміють, що справедливо не допущені на Небо. Своїм життям вони заявляли: «Не хочемо, щоб цей Ісус царював над нами».

Як зачаровані, нечестиві спостерігають за коронацією Сина Божого. Вони бачать у Його руках скрижалі Божественного Закону, заповіді, котрі зневажали й порушували. Вони чують вигук спасених, сповнені зачудування, захоплення й палкої любові. Коли чарівні звуки музики долинали до тих, що стоять за стінами міста, усі в один голос вигукують: «Великі та дивні діла Твої, Господи Боже, Вседержителю! Праведні й правдиві дороги Твої, Царю народів!» (Об'явлення 15:3). І, упавши ниць, вони вклоняються Князеві життя.

ДРУГА СМЕРТЬ. Від слави й величі Христа сатана стоїть як заляканий. Той, хто колись був херувимом-хоронителем, пригадує, звідки він упав. Сяючий серафиме, «сину зірниці досвітньої», як ти змінився, як ти впав!

Сатана розуміє, що його свавільне повстання зробило його непридатним для Небес. Він вправляв свої здібності для боротьби проти Бога; небесна чистота, гармонія й мир обернулися б для нього нестерпною мукою. Його звинувачення проти милосердного і справедливого Бога змовкають. Звинувачення, котрі він намагався висунути проти Господа, тепер повністю лягають на нього. Тепер сатана схиляється перед Богом і визнає справедливість винесеного йому вироку.

Усі питання істини й омани, навколо яких так довго точилася боротьба, тепер стають зрозумілими. Божа справедливість повністю виправдана. Всесвіт ясно бачить велику жертву, принесену Отцем і Сином задля людини. Настав час, коли Христос посідає місце, яке належить Йому по праву, і прославляється вище за будь-які начальства, і влади, і всякого імені, яким іменують.

Хоч сатана і змушений визнати справедливість Бога та схилитися перед верховною владою Христа, його характер залишається таким, яким був раніше. Бунтарський дух, як могутній потік, знову проривається назовні. Сповнений люті, він твердо вирішує не здаватися у великій боротьбі. Настав час для його

...
Всесвіт ясно
бачить велику
жертву,
принесену
Отцем і Сином
задля людини.
...

останнього відчайдушного бою проти Небесного Царя. Сатана кидається в гущу своїх послідовників, щоб надихнути їх своєю люттю та негайно повести в бій. Але тепер уже ніхто з тих незлічених мільйонів, які він підбурив до повстання, не визнає його верховної влади.

Пануванню сатани прийшов кінець. Нечестиві сповнені тієї ж ненависті до Бога, що й сатана, але вони розуміють, що їхня справа безнадійна і вони не зможуть перемогти Єгови. Їхній гнів запалюється проти сатани і його спільників, котрі ввели їх у спокусу, з демонською люттю вони кидаються на них і починається грандіозна битва.

Тоді виконуються слова пророка: «Господній-бо гнів на всі люди, а лютість на все їхнє військо: Він їх учинив на закляття, віддав їх на різь!» (Ісаї 34:2). «Він спустить

дощем на безбожних горюче вугілля, огонь, і сірку, і вітер гарячий, — це частка їхньої чаші» (Псалми 11:6). Вогонь спадає з Неба від Бога. Земля відкривається, і схована в її глибинах зброя викидається на поверхню. З усіх зяючих провалів виривається нищівне полум'я. Горять навіть скелі. Настав день, що «палає, як піч» (Малахії 4:1). Стихії розтоплюються від жару, земля та діла, що на ній, — горять (2 Петра 3:10). Вогонь Тофета приготовлений для царя, ватажка повстання; глибоким і широким він учинений, запалить його «дух Господній, немовби потоку сірчаного!» (Ісаї 30:33). Поверхня Землі виглядає, як суцільна розтоплена маса, — величезне озеро, що дихає вогнем. Настав час суду й загибелі для беззаконників, «день помсти Господньої, рік заплати за заколот проти Сіону!» (Ісаї 34:8).

Нечестиві отримують свою відплату на Землі. Вони стануть «соломою, — і спалить їх день той, який настає, говорить Господь Саваот» (Малахії 4:1). Одні будуть знищені вмиль, а інші страждатимуть багато днів. Усі будуть покарані згідно зі своїми вчинками. Гріхи праведних перенесені на сатану, ініціатора зла, який повинен понести за них покарання. Таким чином, він страждатиме не тільки за свій непослух, а й за всі гріхи Божого народу, до яких він їх спонукував. Покарання сатани буде значно більшим за покарання тих, кого він ошукав. Після того, як будуть знищені всі спокушені ним, сатана все ще житиме і страждатиме. В очищувальному полум'ї нечестиві нарешті знищені — корінь і галузки; сатана — корінь, а його прибічники — галузки. Правосуддя Боже задоволене. Святі і все ангельське воїнство вигукують гучним голосом: «Амінь!»

У той час як Земля охоплена вогнем Божої відплати, праведні перебувають у безпеці у святому Місті. Над учасниками першого воскресіння друга смерть не має влади (Об'явлення 20:6). Якщо для беззаконних Бог є нищівним вогнем, то для Свого народу Він — «сонце та щит» (Псалми 84:12).

«**І**я побачив нове небо й нову землю. Бо перше небо і перша земля проминули» (Об'явлення 21:1). Вогонь, який нищить нечестивих, очищує землю. Зникають усі сліди прокляття. Жодне вічно палаюче пекло не буде нагадувати викупленим про страшні наслідки гріха. Залишається тільки одне нагадування: наш Викупитель завжди носитиме на Собі сліди розп'яття. Його поранені чоло, руки та ноги свідчать про жорстокі наслідки гріха.

«А ти, башто Черідна, підгірку Сіонської доньки, прийде до тебе і дійде старе панування» (Михея 4:8). Христос повертає Собі Царство, втрачене через гріх, і викуплені разом з Ним володітимуть цим Царством. «Успадкують праведні землю, і повік будуть жити на ній» (Псалми 37:29). Побоюючись, щоб майбутня спадщина святих не здавалася надто матеріальною, багато хто намагався духовно тлумачити істини, які надихали нас дивитися на Нову Землю як на свою домівку. Христос запевнив Своїх учнів, що Він іде приготувати для них оселі. Хто приймає вчення Божого Слова, той не залишиться у незнанні щодо небесного дому. Та все ж апостол Павло проголошує: «Чого око не бачило й вухо не чуло і що на серце людині не приходило, – те приготував Бог тим, які люблять Його!» (1 Коринтянам 2:9). Людська мова неспроможна описати нагороду праведних. Вона стане зрозумілою тільки для тих, хто побачить її. Жоден людський розум не може збагнути славу Божого Раю.

У Біблії спадщина спасених названа «батьківщиною» (Євреям 11:14-16). Там великий Пастир водить Свою отару до джерел живої води. Дерево життя щомісяця приносить свої плоди, і листя його служить на користь народам. Там течуть вічні потоки, чисті, як кришталі, а дерева, що ростуть понад ними, гойдаючи віттям, кидають свою тінь на стежки, приготовлені для Господніх викуплених. Там просторі рівнини переходять у прекрасні пагорби, а гори Божі велично підносять свої вершини. На цих мирних рівнинах, на берегах живих потоків діти Божі, які так довго були мандрівниками й подорожніми, нарешті знайдуть свою Вітчизну.

НОВИЙ ЄРУСАЛИМ. Там Новий Єрусалим, який «має Божу славу», «сяяння його подібне до коштовного каменя, наче каменя яшми, чистого, як кришталь» (Об'явлення 21:11). Господь говорить: «І буду Я Єрусалимом радіти, і втішатися буду народом Своїм» (Ісаї 65:19). «Ось Божа оселя з людьми; і Він поселиться з ними, і вони будуть Його народом, і Сам Бог буде з ними — їхній Бог; і Він обітре кожен сльозу з їхньої очей, і більше не буде смерті, ні страждань, ні голосіння, ні болю, — вже більше не буде, бо перше минулося» (Об'явлення 21:3, 4).

У Божому Місті «ночі вже більше не буде». Там ніхто не має потреби у відпочинку і не прагне його. Ніхто не зазнає втоми, виконуючи волю Бога та прославляючи Його Ім'я. Ми завжди будемо відчувати неминушу ранкову свіжість. «І не потребуватимуть світла світильника та світла сонця, бо Господь Бог їх освічує» (Об'явлення 22:5). Сонячне світло буде замінене саявом, яке не вирізняється сліпучою яскравістю, однак значно перевершує наше полуденне світло. Слава Бога й Агнця наповнює святе Місто незгасним світлом. Спасенні ходитимуть у саяві вічного дня, яке не походить від сонця.

«А храму я не бачив у ньому, бо Господь Бог, Вседержитель і Агнецъ — то його храм» (Об'явлення 21:22). Народ Божий має перевагу безпосередньо спілкуватися з Отцем і Сином. «Тепер бачимо, як у дзеркалі, неясно»

(1 Коринтянам 13:12). Ми споглядаємо Божий образ, відображений, ніби в дзеркалі, у природі та Його відносинах з людьми; але тоді побачимо Його віч-на-віч, між нами не буде затемнювальної завіси. Ми будемо перебувати в Божій присутності і бачити славу Його обличчя.

Там безсмертний розум із ніколи не в'янучим захопленням досліджуватиме чудеса творчої сили, таємниці викупної любові. Там не буде жорстокого й лукавого во-

...
Чим більше будуть захоплюватися Його характером.
...

рога, котрий спокушував би людей забути про Бога. Там будуть розвиватися всі здібності, зростатиме кожний хист і талант. Надбання знань не буде втомлювати мозок і виснажувати тіло. Там буде можливість для здійснення грандіозних задумів, досягнення найвищих цілей, реалізації найблагородніших прагнень; та все ж з'являтимуться нові вершини для сходження, нові істини для пізнання, нові чудеса, що викликать подив і захоплення, нові об'єкти дослідження, котрі потребуватимуть сил розуму, душі й тіла.

Роки вічності, що минатимуть, приносять багатші й славніші одкровення Бога і Христа. У міру збільшення знань зростатимуть любов, благословення і щастя. Чим більше люди пізнаватимуть Бога, тим більше будуть захоплюватися Його характером. Коли Ісус відкриє перед ними багатства Викуплення й дивовижні здобутки у Великій боротьбі із сатаною, серця спасених заб'ються ще в більшому посвяченні, і вони ще з більшим завзяттям торкнуться золотих струн арф; тоді тисячі тисяч і десять тисяч десятків тисяч голосів зіллються в єдиному могутньому похвальному співі.

«І чув я, як кожне творіння, що на небі й на землі, під землею і на морі, і все те, що в них, говорило: Тому, Хто сидить на престолі, й Агнцеві — благословення, і честь, і слава, і влада на віки віків!» (Об'явлення 5:13).

Гріха і грішників більше немає. Увесь Божий Усесвіт чистий, а Велика боротьба завершена назавжди.

Біблійні уроки

- Вірую [ru](#) | [ua](#)
- Нове життя [ru](#) | [ua](#)
- Дивовижні факти [ru](#) | [ua](#)
- Сила відродження [ru](#) | [ua](#)
- Discover [ru](#)

Для дітей

- Небесна перлинка [ru](#) | [ua](#)
- Дивовижні факти [ru](#) | [ua](#)

Для підлітків та молоді

- Формула життя [ru](#) | [ua](#)

По психології сімейних відносин

- Когда любовь возвращается домой [ru](#)

Пройди інтерактивний курс вивчення Слова Божого на сайті [bible.ua](#) та отримай подарунок

0 800 30 20 20

БЕЗКОШТОВНО З МОБІЛЬНИХ І СТАЦІОНАРНИХ ТЕЛЕФОНІВ В УКРАЇНІ

**ЗАМОВЛЯЙ БЕЗКОШТОВНИЙ КУРС
ДЛЯ СЕБЕ І СВОЄЇ СІМ'Ї**

ТЕЛЕКАНАЛ
"НАДІЯ"

ПОЗИТИВНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ
ДЛЯ ВСІЄЇ СІМ'Ї

- [hope.ua](#)

РАДІО
"ГОЛОС НАДІЇ"

РАДІО, ЯКЕ ДАРУЄ НАДІЮ...

- [radio.hope.ua](#)

*Той, хто прочитав цю книгу, дізнається,
яке чудове майбутнє очікує нас попереду:
Бог одержить остаточну та повну
перемогу над злом. Завдяки цьому
втручання історія людства стає історією
взаємодії Бога й людей, історією Божої
любові та прощення, історією,
що веде до вічного життя,
ІСТОРІЄЮ СПАСІННЯ.*

Еллен Уайт

Історія викуплення

Директор видавництва **В. Джулай**
Головний редактор **Л. Качмар**
Переклад **Н. Качмар**
Коректори: **Ю. Вальчук, І. Джердж**
Комп'ютерна верстка **В. Кузьменко**
Дизайнер обкладинки **Д. Лобода**
Відповідальна за друк **Т. Грицюк**

Папір газетний. Офсетний друк. Підписано до друку 11.10.2016 р.
Гарнітура Октава. Наклад 10 000 примірників.

Видавництво «Джерело життя» 04107, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А
тел. (044) 425-6906, факс 467-5064, E-mail: dzherelo@ukr.net, www.adventist.org.ua